

„Pojď s námi“

Školní vzdělávací program pro základní školu speciální

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Vytvořený na základě Rámcově vzdělávacího programu pro základní školu speciální

V Krnově 31. 8. 2020

Ing. Mgr. Petr Chromčák

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- 1.2. Předkladatel
- 1.3. Zřizovatel
- 1.4. Platnost dokumentu

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 2.1. Umístění školy
- 2.2. Úplnost a velikost školy
- 2.3. Vybavení a možnosti školy
- 2.4. Charakteristika pedagogického sboru
- 2.5. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce
- 2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- 3.1 Zaměření školy a priority ŠVP
- 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie (naplňování kompetencí)
  - 3.2.1. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- 3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálně vzdělávacími potřebami
- 3.4. Průřezová témata - začlenění průřezových témat

4. Učební plán (Díl I.)

Učební plán (Díl II.)

5. Charakteristiky vyučovacích předmětů (Díl I.)

- 5.1. Čtení
- 5.2. Psaní
- 5.3. Řečová výchova
- 5.4. Matematika
- 5.5. Informatika
- 5.6. Člověk a jeho svět
- 5.7. Člověk a společnost
- 5.8. Člověk a příroda
- 5.9. Hudební výchova
- 5.10. Výtvarná výchova
- 5.11. Výchova ke zdraví
- 5.12. Tělesná výchova

5.13. Pracovní činnosti

6. Tabulky realizace průřezových témat

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

7. 2 Autoevaluace školy

8. Díl II.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS), motivační název – „Pojď s námi“

1.2. Předkladatel

Název: MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie Krnov
SPC N 454/54, 794 01 Krnov

IČO: 69594091

IZO: 110 660 919

RED – IZO: 610 550 900

Adresa: 794 01 Krnov, SPC N 454/54

Ředitel školy: Mgr. Ing. Petr Chromčák

Telefon: 734 791 285

E-mail: krnov@specialniskoly.cz

1.3. Zřizovatel

Název: Slezská církev evangelická augsburského vyznání.

Adresa: Na Nivách 259/7, Český Těšín, 737 01

IČ: 00 445 312

Telefon, kontakty: 595 622 222

1.4. Platnost dokumentu

Datum: od 31.8. 2020

Razítko školy:

Podpis ředitele školy:

---

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Umístění školy

Škola se nachází na největším krnovském sídlišti – Sídlišti Pod Cvilínem (SPC). Tuto budovu sdílí společně se střediskem Slezské diakonie Benjamín. Budova je přízemní, velkou výhodou je její bezbariérovost. Součástí školy je zahrada, kde žáci mohou provozovat sportovní a relaxační aktivity. Třídy pro žáky vzdělávané dle RVP ZŠ jsou zřízeny také na druhé základní škole na ulici Hlubčická 11 v Krnově. Zde se žáci vyučují buď ve třídě samostatně zřízených pro žáky se SMP nebo jsou vřazováni do tříd pro žáky s LMP dle doporučení ŠPZ a po dohodě s rodiči.

2.2. Úplnost a velikost školy

Škola je úplnou školou s 1. – 10. postupným ročníkem, která poskytuje základní vzdělání žákům založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Součástí školy je i MŠ speciální. Vzhledem ke složení žáků a organizačně-prostorovým možnostem školy jsou obvykle žáci různých ročníků vzděláváni společně v jedné třídě. Takovéto řešení je poměrně náročné na práci pedagogů, ale není jiná možnost. Škola se již dále nemůže prostorově rozvíjet, a proto chybí prostory, zejména odpovídající tělocvična, která by byla součástí výukového komplexu. Škola má kapacitu 28 žáků a tvoří ji jak místní, tak i dojíždějící žáci z okolních vesnic.

2.3. Vybavení a možnosti školy

Škola, kde jsou zejména vzděláváni žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, má k dispozici jednu část budovy na SPC N 454/54. Budova je přízemní a má dva bezbariérové vchody. V budově se nacházejí tři třídy, herna, toalety, umývárna a šatny pro žáky a zaměstnance. Pro dodržování pitného režimu žáků a pedagogů školy slouží malá kuchyň. V druhé části budovy je MŠ speciální a sídlí zde středisko Benjamín, které žákům poskytuje rehabilitační služby a místnost výdejny jídla. V této části se nachází multisenzorická místnost ZŠ.

K areálu školy patří také zahrada, dvě polozastřešené terasy, které jsou po většinu školního roku využívány k výuce i mimoškolním aktivitám.

Škola je bohatě vybavena knihami, časopisy, učebními pomůckami, které jsou průběžně obnovovány a doplňovány. ZŠ má k dispozici kompenzační, rehabilitační a jiné speciální pomůcky pro děti s různými vzdělávacími potřebami. Např. vertikalizační stojany, stoly s nastavitelnými deskami, pískovničky, pracovní boxy pro žáky s autismem, speciální sedačky na WC, zvedák na WC, polohovací pomůcky a další. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá velikosti a případným nárokům dětí se speciálními potřebami. Pedagogům i rodičům je k dispozici dobře vybavená odborná knihovna.

Pro podporu vzdělávání jsou všechny třídy vybaveny počítačem s dotekovou obrazovkou a připojením na internet. Zaměstnanci i žáci školy mohou využívat tiskárny, skenery, kopírky, množství speciálního software, interakční tabuli, laminovací přístroje a další.

Žáci vzdělávaní na ulici Hlubčická 11 využívají prostor základní školy. Škola má k dispozici jednu hlavní budovu, součástí hlavní budovy je pak přízemní budova se samostatným vchodem ze dvora.

V přízemí hlavní budovy se nacházejí čtyři třídy, uzpůsobená učebna TV, chlapecké toalety a umývárna. V prvním patře jsou další dvě třídy, sborovna, počítačová učebna, učebna hudební výchovy, školní knihovna, dívčí toalety a umývárna. V podkroví budovy je ředitelna, zasedací místnost, THP kancelář, spisovna, sklad učebnic, kabinet zeměpisu, přírodopisu a tělesné výchovy, fyziky a chemie a plynová kotelna.

Vedlejší budova je přízemní, nachází se v ní školní družina, cvičná kuchyně, herna, umývárna, chlapecké a dívčí WC, dílna pro pracovní vyučování, sklad materiálu, relaxační místnost. Šatnu nahrazují prostory vyhrazené pro odkládání svršků žáků

K areálu školy patří také dětské a sportovní hřiště (ovál s běžeckou dráhou, basketbalové hřiště s asfaltovým povrchem a rozsáhlá travnatá plocha s fotbalovými brankami), školní pozemek pro výuku pěstitelských prací a garáž, která slouží také jako sklad náradí pro pěstitelské práce.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor na SPC n 454/54 je zastoupen ředitelem, 3 učiteli, 6 asistenty pedagoga a 1 vychovatelka školní družiny pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sboru se spojují mladí i zkušení pedagogové, kteří vzájemně spolupracují. Všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní v oboru speciální pedagogiky. Vychovatelka školní družiny má střední vzdělání doplněné ročním studiem speciální pedagogiky. Všichni asistenti pedagoga absolvovali kurz asistenta. Ředitel školy a jeden asistent pedagoga je muž, ostatní jsou ženy. Věkový průměr je 36 let.

Pedagogický sbor základní školy na Hlubčické ulici se skládá z 8 učitelů, 1 vychovatelky školní družiny, 6 asistentů pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sboru se spojují mladí i zkušení pedagogové, kteří vzájemně spolupracují. Všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní v oboru speciální pedagogiky. Vychovatelka školní družiny má střední pedagogické vzdělání doplněné ročním studiem speciální pedagogiky.

2.5. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Naše škola se účastní několika dlouhodobých projektů zaměřených na podporu žáků a podle možností v daném roce aktivně vyhledává příležitosti ke zkvalitnění školního prostředí a svých služeb prostřednictvím aktuálních programů, jež nabízí EU, MŠMT i společnosti jako je například ČEZ.

Během školního roku pořádá škola řadu zábavných akcí pro žáky i rodiče. Učitelé připravují tematické akce minimálně jednou měsíčně.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Zřizovatel

Zřizovatel je vždy informován o činnosti školy formou výročních zpráv. Ředitel školy projednává se zřizovatelem a radou koncepci rozvoje, rozpočet a materiální podmínky pro činnost, personální podmínky pracovníků, požadavky zřizovatele na zkvalitnění vzdělávání poskytovaného školou a výsledky výchovně vzdělávací činnosti.

Školská rada

Školská rada vykonává svou činnost podle zákona č. 561/2004Sb. Zasedá podle potřeby, nejméně dvakrát ročně. Funkční období členů je tři roky. Školská rada velice úzce spolupracuje s ředitelem školy při řešení všech provozních problémů a koncepčních otázek týkajících se školy.

PPP, SPC

Pedagogičtí pracovníci pravidelně spolupracují s pracovníky speciálně pedagogického centra, pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, sociálními pracovníky, dětskými lékaři a dalšími odborníky.

SPC Ostrava – pro žáky s poruchou autistického spektra

SPC Opava – pro žáky s poruchou hybnosti a mentálním postižením

SPC Bruntál – pro žáky s mentálním postižením a logopedickými vadami

Rodiče

Rodiče mohou školu navštívit kdykoli, mimo vyučování, po vzájemné dohodě s vyučujícím, v konzultačních hodinách, které jsou vyvěšeny ve skleněné vitrině před školou. Rovněž se rodiče a zákonní zástupci mohou účastnit vyučování.

Benjamín

Nejbližším partnerem školy se sídlem na SPC N 454/54 je středisko Benjamín, které poskytuje žákům především kvalitní rehabilitační služby včetně vodních rehabilitací a sauny.

OSPOD

Velmi důležitá je také spolupráce s MěÚ Krnov, zejména s odborem sociálním a OSPOD (orgán sociálně právní ochrany dětí). Spolupráce s těmito institucemi ukazuje žákům, že nejen škola vyžaduje dodržování určitých norem, a tak se stává oporou pro pedagogy v jejich výchovném působení na žáky. Vzájemná spolupráce těchto organizací, školy i rodičů tedy napomáhá dosáhnout cílů výchovně vzdělávacího procesu.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy a priority ŠVP

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků, u kterých byly speciálně vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření SPC nebo PPP a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků.

Školní vzdělávací program vychází z koncepce vzdělávání dle RVP ZV, z analýzy školy, požadavků rodičů a v neposlední řadě také z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků.

Základní škola speciální je desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. – 6. ročník a druhý stupeň, který tvoří 7. – 10. ročník. Poskytuje základy vzdělání.

ŠVP usiluje o vytváření takových znalostí a dovedností, které směřují ke každodennímu uplatnění v praktickém životě. Nejde o paměťové zvládnutí encyklopedických vědomostí, nýbrž o pomoc žákům využít své schopnosti a získané vědomosti v běžném praktickém životě. Prioritou ŠVP je přenesení prvků běžného života do výuky, zařazování takových činností, které přímo souvisí s životem lidí, rodiny, společnosti, rozšiřování rozhledu žáků, a to formou exkurzí, cvičení v přírodě, návštěv kulturních a vzdělávacích akcí a institucí.

Koncepce ŠVP směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili potřebné systémy poznatků a nacházeli jejich vzájemné vazby a souvislosti, které jsou v každodenním praktickém životě využitelné. Místo učení se hotovým poznatkům preferujeme učení se způsobům poznávání, motivující a aktivizující metody, které pomáhají rozvíjet individuální předpoklady každého žáka. K tomu napomáhá vytváření příznivého a bezpečného prostředí, které zaručuje i možnost mýlit se, chybovat, vracet se, zkoušet, spolupracovat, diskutovat, nesouhlasit, společně objevovat, nalézat pomoc a hlavně zažít úspěch a uznání.

Cílem ŠVP je maximální rozvoj individuálních schopností každého žáka tak, aby mu získané vědomosti, dovednosti a postoje umožnily orientaci v běžném životě, dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob, zapojení do projektů podporovaného zaměstnávání, získání práce v chráněných dílnách, zapojení do společenského života, smysluplné trávení volného času.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie (naplňování kompetencí)

Při naplňování klíčových kompetencí je prioritou ŠVP:

- rozvíjet osobnost žáka jako celek, přihlížet k jeho individuálním možnostem, spolupracovat s rodiči, poradenskými centry, s oddělením sociálně právní ochrany dětí,
- ve výuce dbát na opakování, procvičování a upevňování praktických dovedností a vědomostí, stanovení přiměřených cílů, nepřetěžování žáků encyklopedickými vědomostmi,
- směřování učiva k praktickému uplatnění v každodenním životě.

Naplňování klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz především na osvojení nebo vytváření základu výukového trivia (čtení, psaní, počítání),
- rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním, orientovat se v textu, vyhledávat v něm podstatné informace a reprodukovat jednoduchý text,
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat potřebnou informaci v literatuře, časopise, na internetu,
- formou her, zábavných úkolů, dramatizace, návštěvou knihovny, divadelních a filmových představení a zajímavou doplňkovou četbou rozvíjíme slovní zásobu, pochopení významu slov, zvládnutí gramaticky správné stavby věty,
- klademe důraz na povzbuzení, prožití pocitu úspěchu a radosti z dobře vykonané práce,
- vedeme žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů, k vyjádření vlastního názoru a k sebehodnocení,
- ve výchovně zaměřených předmětech vedeme žáky k estetickému cítění, v rámci bydlení, pracovního prostředí, oblékání, vzhledu, a to návštěvami výstav, diskuzemi, besedami, a péčí o školní prostředí,
- seznamujeme žáky s PC a učíme je jeho základní obsluhu.

Učitel dále:

- vhodně zvolenými metodami pomáhá vytvářet základy trivia,
- aplikuje trivium do běžných situací - ukazuje využití,
- vede žáky ke správnému způsobu užití učebních učebních materiálů a pomůcek,
- zajišťuje a nabízí dostatek materiálů a pomůcek k výuce a umožňuje jim volnost při jejich výběru,
- vede žáka k důslednému dodržování pracovních postupů,
- střídá činnosti k udržení koncentrace žáka,
- využívá při výuce vhodných modulačních faktorů řeči,

Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými situacemi z praktického života, se kterými se mohou běžně setkat, snažíme se, poskytnout návod na řešení těchto situací adekvátním způsobem, pomocí nápodoby, vlastních i získaných zkušeností, naučených stereotypů,
- orientaci při hledání informací vedoucích k řešení problémové situace posilujeme
  - o schopností vyhledávat příslušná informační centra a formulovat konkrétní dotazy
  - o (dopravní, místní, obchodní apod.),
- využíváme her a diskuzí o jejich řešení, přehrávání situací z pohledu různých sociálních rolí,
- upevňujeme chápání změn a konfliktů jako přirozený jev, kdy daný problém nemusí mít jediné, jednoduché a konečné řešení,
- posilujeme vůli překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem, nenechat se odradit nezdarem.

Učitel dále:

- předkládá žákovi k řešení problému úkoly od jednoduchých ke složitějším,
- podporuje žáky v osvědčených postupech řešení problémů tak, aby docházelo k jejich generalizaci v různých situacích,
- pomáhá žákovi nacházet více cest k řešení problému.

Kompetence komunikativní

- vytváříme podmínky pro rozvoj komunikace se spolužáky a dospělými ve škole i v podmínkách mimo ni, k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci,
- podněcujeme využívání získaných komunikačních dovedností v reálném životě a sociální interakci,
- předkládáme různé typy textů v různých materiálech a vedeme žáky k práci s informačními technologiemi,
- vedeme žáky k porozumění běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků a k adekvátním reakcím na ně,
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky, učíme žáky naslouchat druhým lidem,
- rozvíjíme u žáků schopnost vytvořit vlastní názor, samostatně jej vyjádřit a obhájit,
- podporujeme a rozvíjíme mezitřídní komunikaci i komunikaci s ostatními školami v rámci společných setkání,
- pochvalou a povzbuzením učíme žáky všimnout si kladných stránek svých a druhých lidí a rozvíjíme schopnost oceňovat je,
- snažíme se, aby žáci vnímali dospělé jako partnery s určitou mírou autority.

Učitel dále:

- školy, ale využívá i místa okolí školy, instituce města.
- volí komunikační situace tak, aby odpovídaly úrovni a věku žáka,
- využívá konkrétních situací ze života žáka tak, aby z nich žák dokázal vyvodit správné chování, jednání a vyjadřování,
- využívá k vyjádření různé formy verbální i nonverbální komunikace, neomezuje výuku pouze na prostory.

Kompetence sociální a personální

- posilujeme vytváření reálné představy o sobě samém,
- podporujeme schopnost tolerance a respektování názorů druhých při společné práci ve skupině a respektování společně dohodnutých pravidel,
- rozvíjíme u žáků schopnost hledat a najít kompromis při řešení problémů bez pocitu vlastní újmy,
- motivujeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s ostatními spolužáky (např. v hodinách TV posilujeme fair play chování),
- usilujeme o vytváření příjemné a přátelské atmosféry v kolektivu, rozvíjíme dovednost žáků poskytnout pomoc druhému v případě potřeby,
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s ostatními,

- posilujeme u žáků odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy,
- prezentací výrobků vytvořených žáky v hodinách Pracovních činností a Výtvarné výchovy a nejrůznějších vystoupení při rodičovských schůzkách a oslavách školy posilujeme sebevědomí žáků a uvědomění si hodnoty své pozice v kolektivu,
- zaměřujeme se na vytváření humánních vztahů v rodině a mezi lidmi,
- učíme žáka orientovat se v prostředí, v němž žije.

Učitel dále:

- vytváří ve třídě prostředí důvěry,
- vytváří prostředí pro sociální komunikaci a práci v heterogenních a homogenních skupinách,
- společně s žáky vyvozuje a respektuje pravidla společenského chování,
- hodnotí vlastní postup žáka, bez srovnávání vzhledem ke skupině a motivuje jej k dalšímu postupu,
- vede žáka k odmítání každého jednání jednotlivce, které ničí dobré kolektivní vztahy,
- při skupinových aktivitách vede žáka k rozlišování různých rolí v týmu a jejich význam.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se základními občanskými právy a povinnostmi, posilujeme jejich schopnost zapojit se do obrany práv svých i druhých a schopnost přijmout osobní odpovědnost,
- vedeme žáky k tomu, aby si stanovili svá vlastní pravidla chování v třídním kolektivu, která budou vzájemně respektovat a dodržovat,
- respektujeme individuální rozdíly žáků (etnické, kulturní, zdravotní) při různých sportovních a kulturních akcích školy a vedeme žáky k tomu, aby se vždy chovali zodpovědně,
- vedeme žáky ke správné péči o své zdraví a zdraví jiných,
- učíme žáky dbát o bezpečí své i ostatních,
- prostřednictvím zvýšeného počtu hodin pracovních činností vedeme žáky k zodpovědnému postoji k práci tak, aby byli schopni uplatnit se v občanském životě popř. při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen,
- zapojujeme žáky do výzdoby školního prostředí (chodby, třídy), čímž děti učíme vážit si věcí kolem sebe a udržovat čisté a estetické prostředí nejen ve škole, ale i doma,
- při cestování v dopravních prostředcích na školních akcích seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a vedeme je ohleduplnosti vůči ostatním spoluobčanům.

Učitel dále:

- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní i negativní modely chování lidí,
- vede žáka k hodnocení vlastního chování i chování spolužáků,
- s žákem hledá společné řešení při nedodržování pravidel,
- poskytuje žákovi možnost projevit pocity a nálady a upozornit na fyzické a psychické násilí,
- vede žáka k respektování názoru druhých lidí a jejich svobodného projevu,

- netoleruje žádné projevy rasismu, xenofobie, vandalismu a vede žáka k tomu, aby uvedené negativní jevy dokázal rozpoznat a zaujal k nim odmítavý postoj včetně případné žádosti dospělého o pomoc,
- seznamuje žáka s účinným chováním v krizových situacích.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné cílevědomé práci se schopností dokončení úkolu,
- při výuce využíváme práci ve dvojicích, motivujeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, apelujeme na vzájemnou pomoc a dodržování pravidel týmové práce,
- v rámci jednotlivých tříd se žáci podílejí společně s pedagogy na vytváření pracovních pravidel a jejich dodržování,
- využitím různých pracovních rolí a jejich výměnou podněcujeme žáky, aby oceňovali a vážili si pracovních zkušeností druhých lidí a jimi vytvořených hodnot,
- vedeme k utváření pracovní atmosféry,
- při pracovních činnostech dbáme na hygienu a bezpečnost práce a osvojení si základních pracovních návyků,
- vedeme žáky k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí,
- vedeme žáky k vzájemnému respektování různých pracovních postupů, různého pracovního tempa a učíme je čerpat poučení z toho, co si druzí myslí, co dělají a jak pracují,
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí v pracovních činnostech.

Učitel dále:

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- vede žáka k manuálním činnostem, které mohou využít v profesním životě,
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce a porovnávat je s prací ostatních žáků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, náradí a náčiní,
- vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- učí žáka posuzovat své reálné možnosti.

3.2.1. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově, činnostech s ním přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání (účast žáků na různých akcích pořádaných školou). Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

Škola seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí vztahující se k ochraně zdraví žáků a jejich bezpečnosti. Tyto klíčové kompetence jsou vytvářeny na základě vzdělávacího obsahu – očekávaných výstupů a účelně zvoleného učiva. Ve školním vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí

výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Součástí je i dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, problematika první pomoci a úrazů, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním atp. Škola přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a předcházení sociálně patologických jevů.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálně vzdělávacími potřebami

Naše základní škola je školou zaměřenou na výuku žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením (podle příslušné vyhlášky v platném znění). Výuku ve škole zajišťují speciální pedagogové a asistenti pedagoga, v případě potřeby i osobní asistenti. Děti mají možnost pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který je zpracován na základě doporučení SPC ve spolupráci učitele, rodičů, poradenského zařízení a dalších odborníků. Výsledky a postupy jsou pravidelně konzultovány s rodiči. IVP se aktualizuje minimálně jednou ročně. Třídní učitel vybírá z nabídky aktivit dle speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a dále je specifikuje v IVP.

Při vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením využíváme nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, forem a postupů, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů, pedagogicko-psychologických služeb, snížení počtu žáků ve třídě. Pro žáky se snažíme ve škole vytvářet přátelskou atmosféru, klidné prostředí poskytující pocit bezpečí a jistoty a umožňující koncentraci na práci.

Žáci jsou do vzdělávacího programu speciální školy zařazováni na základě vyšetření ve Speciálně pedagogickém centru nebo Pedagogicko-psychologické poradně, doporučení těchto spolupracujících organizací a souhlasu rodičů.

Ve školách všech typů přibývá žáků s problémy chování, ať se jedná o pseudoporuchy, vývojové poruchy, poruchy na podkladě psychiatrické či neurologické diagnózy. Pro tyto záležitosti ve škole působí výchovný poradce s etopedickou odborností, spolupracujeme se sociálním odborem MěÚ v Krnově, s oddělením sociálně právní ochrany dětí a rodiny, bude potřeba zlepšit spolupráci s odbornými lékaři a rodiči dětí.

METODY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ A REHABILITAČNÍ PÉČE KTERÉ ŠKOLA NABÍZÍ

ALTERNATIVNÍ A AUGMENTATIVNÍ KOMUNIKACE - jsou všechny formy dorozumívání, které doplňují nebo nahrazují řeč, ať už přechodně nebo trvale. Při učení AAK využíváme cílené pohledy očí, gesta, manuální znaky (např. jazykový program Makaton, znak do řeči), předměty, fotografie, obrázky, symboly, piktogramy, písmena a psaná slova, komunikační tabulky, technické pomůcky s hlasovým výstupem a počítače. Specializovaný tip komunikace je používám během všech aktivit.

TEACCH PROGRAM - je výchovně vzdělávací program pro osoby s autismem. Jednou z podmínek tohoto programu je úprava prostředí, strukturalizace a vizualizace. Dalším předpokladem je jasně daný denní režim rovněž ve vizualizované podobě. S dětmi pracujeme individuálně zejména při nácviku nových dovedností. Společná práce je užívána při procvičování už naučených dovedností a při pracovní, výtvarné a hudební výchově.

BAZÁLNÍ STIMULACE - je vědecký pedagogicko-ošetrovatelský koncept podporující vnímání, komunikaci a pohybové schopnosti člověka. Koncept má vypracované rehabilitační techniky pro stimulaci vnímání tělesného schématu (somatická stimulace), vestibulární stimulaci, vibrační, taktilně-haptickou, chuťovou, optickou, auditivní a olfaktorickou stimulaci. BS je využívána při všech aktivitách dne dle individuálních potřeb dítěte.

MUZIKOTERAPIE - je léčebná metoda používající jako terapeutického prostředku hudbu. Hudba ovlivňuje vegetativní funkce - srdeční rytmus, krevní tlak, dýchání, svalový tonus, motoriku, termoregulaci a pod. Používá se ke zmírnění bolesti, úzkosti, strachu. Prvky muzikoterapie využíváme při společné činnosti dětí.

SNOOZELEN - je zvláštní využití volného času v místnosti izolované od rušivého vlivu okolního prostředí. Cílem snoozelenu je celkové uvolnění dítěte. Jde o působivou mnohostrannou nabídku smyslových dojmů, kterou mají děti využívat spontánně a rádi. Umožňujeme dětem přenést se do světa zvuků, barev, světla, fantazie, kde nic není zakázáno a vše je dovoleno.

VOJTOVA REFLEXNÍ TERAPIE - Prostřednictvím reflexní lokomoce, je možné vracet (směřovat) do funkce svaly, které člověk při svém pohybu nedokáže vědomě používat. Využívá k tomu vrozeného pohybového programu CNS, který je při poruše funkce blokován. Aktivace se provádí v modelech reflexní otáčení a reflexní plazení, drážděním spouštěvých zón. Je zařazována při rehabilitaci (ve středisku Benjamín).

HANDLE - je neinvazivní, holistická alternativa k diagnostice a terapii neurovývojových odlišností. HANDLE vytváří pro každého klienta individualizovaný program jednoduchých pohybových aktivit, jež vyžadují pouze několik jednoduchých pomůcek. Prostřednictvím pravidelné, jemné a pozvolné stimulace tyto aktivity posilují oslabené funkce mozku a zlepšují funkce nervového systému a proces učení. Cvičení zařazujeme na začátku řízené činnosti.

BALLTERAPIE - Ballterapie je odborně vedené cvičení na míči, které posiluje ochablé svaly, protahuje zkrácené svalové skupiny, zpevňuje svalový korzet. Balón jako nestabilní plocha, která přinutí aktivizovat i hluboko uložené svaly, které se běžně neposilují. Děti se učí formou hry vnímat a zvládat svoje tělo.

MÍČKOVÁNÍ - je pomocná fyzioterapeutická metoda. Technika míčkování využívá komprese akupunkturních a akupresurních bodů. Je založena na teorii, že komprese tkání je vystřídána jejich relaxací. Zařazujeme ho při pohybových aktivitách ve snoozelenu.

LOGOPEDICKÁ INTERVENCE - Ve spolupráci s klinickou logopedkou nabízíme diagnostiku řečových funkcí a nápravu výslovnosti hlásek. Na poruchy přijímání potravy, jako je regulace polykání a salivace využíváme techniku orofaciální stimulace.

3.4. Průřezová témata **- začlenění průřezových témat**

Formou akcí

Environmentální výchova

vztah člověka k prostředí

- exkurze do hasičské zbrojnice,
- poznávání míst, kde žijeme, aktivní zjišťování informací, besedy,
- zpracování odpadového materiálu,

lidské aktivity a problémy životního prostředí

- exkurze do chráněné krajinné lokality, zapojení do akcí pořádanými neziskovými organizacemi,
- sběrové dny v průběhu školního roku,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají

- tradice jiných národů,

Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola

- netradiční vyučování,

občan, občanská společnost a stát

- soutěž tříd,
- schůzky s rodiči,

Osobnostní a sociální výchova

osobnostní a morální rozvoj

- účast na soutěžích, závodech, přehlídkách aj.,

sociální rozvoj

- co je všechno k mání.

Formou projektů

Realizace průřezových témat formou projektů bude ponechána na zvážení jednotlivých vyučujících.

Realizací ve výuce.

Realizace průřezových témat ve výuce je obsažena v Tabulce průřezových témat.

4. Učební plán (Díl I.)													
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory (používané zkratky)	1. stupeň							2. stupeň				
		1. období			2. období			Celkem					Celkem
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.		7. r.	8. r.	9. r.	10. r.	
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení (Čt)	2	2	3	3	3	3	16	3	3	3 + 1*	3 + 1*	12 + 2*
	Psaní (Ps)	1	1	2	2	2	2	10	2	2	2	1	7
	Řečová výchova (ŘV)	2	3	2	2	2	1	12	1	1	1	1	4
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	2 + 1*	2 + 1*	2 + 1*	2 + 1*	2 + 2*	2 + 2*	12 + 8*	3 + 1*	3 + 1*	3 + 1*	3 + 1*	12 + 4*
Informační a komunikační technologie	Informatika (I)	-	-	-	-	1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět (ČaS)	3	3	3	3	2 + 1*	2 + 1*	16 + 2*	-	-	-	-	-
Člověk a společnost	Člověk a společnost (ČaSp)	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Člověk a příroda (ČaP)	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	3 + 1*	12 + 1*
Umění a kultura	Hudební výchova (HV)	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova (VV)	2	2	2	2	2	2	12	1	1	1	1	4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (VkJ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 + 1*	1 + 1*	2 + 2*
	Tělesná výchova (TV)	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	3	12
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (PČ)	3	3	3	4	4	4	21	5 + 1*	5 + 1*	6	6	22 + 2*
Disponibilní časová dotace		1*	1*	1*	1*	3*	3*	10*	2*	2*	3*	4*	11*
Celková povinná časová dotace		19 + 1*	20 + 1*	21 + 1*	22 + 1*	22 + 3*	21 + 3*	135	25 + 2*	25 + 2*	27 + 3*	26 + 4*	114

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Zkratka
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čt
	Psaní	Ps
	Řečová výchova	ŘV
Matematika a její aplikace	Matematika	M
Informační a komunikační technologie	Informatika	I
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	ČaS
Člověk a společnost	Člověk a společnost	ČaSp
Člověk a příroda	Člověk a příroda	ČaP
Umění a kultura	Hudební výchova	HV
	Výtvarná výchova	VV
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VkZ
	Tělesná výchova	TV
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ

Učební plán (Díl II.)													
Vzdělávací předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Minimální dotace	celkem
Rozumová výchova	RV	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	50
Smyslová výchova	SV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	40
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
Výtvarná výchova	VV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
Tělesná výchova	TV	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	60
Pracovní činnosti	PČ	2+1	2+1	2+1	2+2	2+2	2+2	2+2	2+3	2+3	2+3	20+20	40
celkem vyučovacích hodin		20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	190+20	210

5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Čtení

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Čtení je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahem vzdělávacího předmětu Čtení je postupné osvojování písmen, slov, vět, které vede k rozvíjení čtenářských dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení jako o jeden ze zdrojů informací.

Výuka probíhá ve všech ročnících s časovou dotací pro první stupeň 16 hodin rozdělených v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách, ve 3.- 6. ročníku po třech hodinách. Pro druhý stupeň výuka probíhá s časovou dotací dvanáct hodin a dvě disponibilní hodiny, celkem tedy čtrnáct hodin. Časová dotace je rozdělena takto v 7. a 8. ročníku tři hodiny, v 9. a 10. ročníku tři hodiny posílené o jednu disponibilní hodinu v každém z těchto ročníků.

Cílem předmětu je osvojení techniky čtení, získání základních dovedností pro pochopení čteného textu, zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření, získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text.

Průřezová témata:

Ve vyučování předmětu Čtení je realizováno průřezové téma – Mediální výchova.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Psaní, Řečová výchova, Informatika, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výtvarná výchova a Výchova ke zdraví.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Čtení jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- na konci vzdělávání ovládat základy čtení a využívat je ke svému vzdělávání,
- používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení,
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení. Mít zájem o získávání nových poznatků.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- nenechat se odradit nezdarem,
- vědět, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- rozumět sdělení a reagovat na něj podle svých možností,
- vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor,
- chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- mít základní představu o vztazích mezi lidmi,
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách,
- uplatňovat základní návyky společenského chování,
- navazovat a udržovat vztahy mezi vrstevníky, respektovat druhé lidi,
- prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí.

Kompetence občanské

Žák by měl:

- dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly,
- soustředit se na pracovní výkon a vytrvat při jeho plnění, respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce,
- přijímat posouzení výsledků své práce.

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 1. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Správné dýchání, měkký nástup řeči, správná výslovnost, tempo řeči.	Říkadla, verš, rytmus a tempo řeči. Poslech pohádek, veršů, říkadel, koncentrační cvičení. Seznámení s knihami, leporely. Motivace ke čtení.	
4. Orientovat se na stránce a na řádku	Orientovat se v prostoru, rozlišit pojmy nahoře dole, před, za, první poslední	Čtení obrázků v určeném pořadí, lokalizovat polohu předmětů, řazení prvků	
3. Tvořit věty podle obrázků	Tvořit holé věty podle obrázků	Tvoření jednoduchých vět. Grafické znázornění slov ve větě.	
2. Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	Vyvození hlásek, velkých a malých písmen A, a, I, i, L, l, M, m, V, v, E, e,	Rozvoj zrakového a sluchového vnímání. Sluchová a zraková analýza a syntéza slabik, hláska na začátku slova. Čtení slabik	

5. Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Doplnit slyšenou větu obrázkem podle smyslu. Číst písmena a, i ve funkci spojky mezi obrázky.	Čtení slov máma, mami, máme.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání	Správná výslovnost, intonace věty, rozlišení otázky a oznamovací věty.	Sluchové vnímání věty, krátké odpovědi na otázky, říkadla, verše hádanky. Délka samohlásek.	
2. Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	Upevnění poznávání hlásek a písmen A,a, E,e, I, i, M, m, V, v. Vyvození hlásky a písmene O,o, U,u, L,l. Poznat probraná psací písmena	Analyticko syntetické činnosti, alternativní způsoby čtení, skládání a dělení slabik a slov, otevřené slabiky s probranými písmeny, dvojslabičná slova s procvičenými slabikami, začleňování procvičených slov do vět.	
3. Tvořit věty podle obrázků 5. chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Rozlišit slabiku, slovo větu, skládat slova do věty, určit správné pořadí slov ve větě.	Grafické vyjádření počtu slov ve větě, pořadí slova ve větě, tvoření vět podle obrázků, doplnění věty obrázkem, jeho umístění ve větě.	
4. Orientovat se na stránce i řádku	Upevňovat prostorové vztahy	Rozlišování vztahů před, za, pod, nad, dole, nahoře, vlevo, vpravo, začátek, konec.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání	Správná výslovnost, intonace věty, rozlišení otázky a oznamovací věty.	Sluchové vnímání věty, krátké odpovědi na otázky, říkadla, verše hádanky. Reprodukce krátkých říkadel. Dramatizace. Délka samohlásek. Poslech pohádek, vyprávění. Koncentrační cvičení.	
4. Orientovat se na stránce a na řádku	Procvičování pravolevé orientace. Určit začátek a konec řádku, věty. Najít slovo, větu na řádku	Upevnění prostorových vztahů. Rozlišení vpravo, vlevo. Skládání slov do věty podle pořadí.	
3. Tvořit věty podle obrázků	Vyjádření děje na obrázku. Popis obrázku, dokončení jednoduchého děje	Pozorování obrázku. Rozšiřování slovní zásoby.	
2. Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	Čtení a doplnění slabik a slov. Čtení probraných slabik, slov, vět v psací podobě.	Upevňování poznávání probraných tiskacích i psacích písmen, skládání do slabik, slov, jednoduchých vět. Zvyšování čtenářských dovedností, pohotovost, plynulost, přesnost čtení.	

5. Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Porozumění krátkému písemnému pokynu. Jednoduchý komiks.	Procvičování porozumění textu. Odpovědi na otázky. Reprodukce jednoduchého textu.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl : 1. Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Vyvození hlásek a písmen T, t, y, S, s, J, j, P, p. N, n	Upevňování čtení písmen, slabik, slov a vět probraných v nižších ročnících, čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou, čtení dvojslabičných a trojslabičných slov s otevřenými slabikami.	
3. Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	Poslech a porozumění krátkému textu. Seznamování s literaturou pro děti. Nácvik koncentrace, nácvik pozorného poslechu.	Prohlubování čtenářských dovedností. Práce s textem leporel, obrázkových dětských knih a časopisů	
4. Orientovat se ve větě	Vyhledání slova ve větě, jeho správné zařazení podle sluchu. Porozumění, reprodukce věty. Tvoření jednoduchých vět.		
5. Číst s porozuměním jednoduché věty			
6. Přednášet krátké říkanky a básničky	Zapamatování a přednes jednoduchých básniček	Práce s hlasem, správné dýchání, rytmus, rým.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Vyvození hlásek a písmen Š, š, D, d, Z, z, K, k, B, b, R, r.	Upevňování čtení písmen, slabik, slov a vět probraných v nižších ročnících, čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou, čtení dvojslabičných a trojslabičných slov s otevřenými slabikami, čtení dvoj a tříslabičných slov s uzavřenými slabikami na konci slova. Práce s výukovými programy na PC.	
3. Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	Poslech a porozumění krátkému textu. Seznamování s literaturou pro děti. Cvičení koncentrace, nácvik pozorného poslechu.	Prohlubování čtenářských dovedností. Práce s textem leporel, obrázkových dětských knih a časopisů.	
4. Orientovat se ve větě	Vyhledání slova ve větě, jeho správné zařazení podle sluchu.		
5. Číst s porozuměním jednoduché věty	Porozumění, reprodukce věty. Tvoření jednoduchých vět.		
6. Přednášet krátké říkanky a básničky	Zapamatování a přednes jednoduchých básniček	Práce s hlasem, správné dýchání, rytmus, rým.	

2. Rozlišit stejně znějící slova různého významu	Rozlišit stejně znějící slova podle obrázku, smyslu věty.	Vysvětlení významu slova, použití předmětu, správné doplnění věty slovem, obrázkem.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Vyvození hlásek a písmen C, c, Ř. r, Č, č, H, h, Ž, ž, dvojhláska ou	Upevňování čtení písmen, slabik, slov a vět probraných v nižších ročnících, čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou, čtení dvojslabičných a trojslabičných slov s otevřenými slabikami, čtení dvoj a tříslabíčných slov s uzavřenými slabikami na konci slova. Práce s PC.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život
3. Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	Poslech a porozumění krátkému textu. Seznamování s literaturou pro děti. Cvičení koncentrace, nácvik pozorného poslechu.	Prohlubování čtenářských dovedností. Práce s textem leporel, obrázkových dětských knih a časopisů	
4. Orientovat se ve větě	Vyhledání slova ve větě, jeho správné zařazení podle sluchu. Porozumění, reprodukce věty. Tvoření jednoduchých vět.		
5. Číst s porozuměním jednoduché věty			
6. Přednášet krátké říkanky a	Zapamatování a přednes	Práce s hlasem, správné dýchání,	

básničky	jednoduchých básniček	rytmus, rým. Dramatizace.	
2. Rozlišit stejně znějící slova různého významu	Rozlišit stejně znějící slova podle obrázku, smyslu věty.	Vysvětlení významu slova, použití předmětu, správné doplnění věty slovem, obrázkem.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Číst všechna tiskací i psací písmena	Vyvození hlásek a písmen F, f, G, g, Ř, ř, CH, ch.	Upevnění probraných a nacvičených čtenářských dovedností.	
2. Ovládat čtení krátkého jednoduchého textu	Práce s jednoduchým textem. Řazení vět v textu podle obrázků, smyslu nebo časové posloupnosti. Čtení textu, který žák napsal. Vysvětlení porozumění textu, reprodukce vlastními slovy.	Prohlubování čtenářských dovedností, čtení jednoduchého textu s porozuměním. Čtení textu, který žák napsal, porovnání s předlohou, hledání a oprava chyb. Nácvik tichého čtení s porozuměním. Reprodukce krátkého textu. Orientace v textu přiměřené náročnosti. Práce s PC. Čtení psaného textu.	
3. Orientovat se ve čteném textu			
4. Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text			
5. Přednášet básničky a říkanky	Zapamatování a přednes básniček, rozpočítadel, říkanek.	Verš, rým. Dramatizace.	
6. Získat pozitivní vztah k literatuře	Pojmy říkanka, rozpočítadlo, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář. Motivace ke čtení. Poslech pohádek, literatury pro děti a mládež. Reprodukce slyšeného textu.	Seznámení s literárními pojmy. Poslech pohádek, literatury pro děti. Reprodukce slyšeného textu podle obrázků, návodných otázek.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl			
1. Číst všechna tiskací i psací písmena	Čtení slov s di,ti, ni, dy, ty, ny.	Prohlubování čtenářských dovedností, čtení jednoduchého textu s porozuměním. Čtení textu, který žák napsal, porovnání s předlohou, hledání a oprava chyb. Nácvik tichého čtení s porozuměním. Reprodukce krátkého textu. Orientace v textu přiměřené náročnosti. Orientace v textu tichým čtením. Práce s PC. Čtení psaného textu.	
2. Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	Práce s jednoduchým textem. Řazení vět v textu podle obrázků, smyslu nebo časové posloupnosti. Čtení textu, který žák napsal. Vysvětlení porozumění textu, reprodukce vlastními slovy.		
3. Orientovat se ve čteném textu			
4. Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text			
5. Přednášet básničky a říkanky	Zapamatování a přednes básní	Verš, rým, dramatizace textu	
6. Získat pozitivní vztah k literatuře	Autoři knih pro děti, ukázky z jejich děl.	Rozdíl poezie, próza. Pověst.	
7. Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Návodné ilustrace, jejich pojmenování.	Běžně užívané piktogramy. Orientace podle nich. Řazení ilustrací podle postupu činnosti.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Číst všechna tiskací i psací písmena 2. Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu 3. Orientovat se ve čteném textu	Plynulé a přesné čtení přiměřených textů. Orientovat se v textu zrakem, při tichém čtení. Porozumět textu, dokázat jej reprodukovat podle návodných otázek, jednoduché osnovy.	Prohlubování čtenářských dovedností, čtení jednoduchého textu s porozuměním. Čtení textu, který žák napsal, porovnání s předlohou, hledání a oprava chyb. Nácvik tichého čtení s porozuměním. Reprodukce krátkého textu. Orientace v textu přiměřené náročnosti. Orientace v textu tichým čtením. Práce s PC. Čtení psaného textu.	
4. Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text 5. Přednášet básničky a říkanky	Zapamatovat si veršovaný i neveršovaný krátký text, dramatizace, přednes, reprodukce vlastními slovy.	Práce s formou i obsahem přečteného nebo slyšeného textu. Pojmy poezie, próza, báseň, básník, spisovatel	
6. Získat pozitivní vztah k literatuře	Seznámení s pojmy noviny, časopis, internet, literatura, kniha, film, divadlo, herec.	Práce s mediálním sdělením. Dramatizace. Filmové, divadelní představení. Pojmy film,	
			MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život

		divadelní hra, herec.	
7. Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Seznámení s pojmem návod. Vyhledat odpovídající návod, číst, rozumět, umět pracovat podle návodu.	Práce s jednoduchými návody na výrobcích doplněnými piktogramy a návodnými obrázky. Popis postupu, rozdělení do kroků.	

Čtení

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 10.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Číst všechna tiskací i psací písmena	Číst všechna tiskací i psací písmena	Prohlubování čtenářských dovedností, čtení jednoduchého textu s porozuměním. Čtení textu, který žák napsal, porovnání s předlohou, hledání a oprava chyb. Nácvik tichého čtení s porozuměním. Reprodukce krátkého textu. Orientace v textu přiměřené náročnosti. Orientace v textu tichým čtením. Práce s PC. Čtení psaného textu.	
2. Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu		
3. Orientovat se ve čteném textu	Orientovat se ve čteném textu		
4. Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	Práce s formou i obsahem přečteného nebo slyšeného textu.	
5. Přednášet básničky a říkanky	Přednášet básničky a říkanky		
6. Získat pozitivní vztah k literatuře	Získat pozitivní vztah k literatuře	Práce s mediálním sdělením. Dramatizace. Filmové, divadelní představení	

7. Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Práce s jednoduchými návody na výrobcích doplněnými piktogramy a návodnými obrázky. Popis postupu, rozdělení do kroků.	

5.2. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Psaní

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Psaní je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, z níž předmět vznikl.

Obsahem vzdělávacího předmětu Psaní je rozvíjet grafické dovednosti žáků, jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimulovat jejich myšlení. Postupným získáváním grafických dovedností zvyšovat kvalitu a rychlost psaní a praktickým využíváním získaných dovedností dát žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Výuka probíhá ve všech ročnících s časovou dotací desíti hodin pro první stupeň. Tato dotace je rozdělena v 1. a 2. ročníku po jedné hodině, ve 3. - 6. ročníku po dvou hodinách. Na druhém stupni je výuce předmětu Psaní přidělena časová dotace sedmi hodin rozdělena v 7., 8., a 9. ročníku po dvou hodinách, v 10. ročníku po jedné hodině.

Cílem předmětu Psaní je srozumitelné vyjádření písemnou formou, osvojování techniky psaní, zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Čtení, Řečová výchova, Matematika, Informatika, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Výchova ke zdraví.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Psaní jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- ovládat základy psaní a využívat je ke svému vzdělávání,
- používat učebnice a učební materiály,
- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- nenechat se při řešení problému odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- rozumět jednoduchému psanému sdělení a reagovat na něj podle svých možností,
- zvládat jednoduchou formu písemné komunikace,
- využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- uplatňovat základní návyky společenského chování.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojeny hygienické návyky při psaní,
- pracovat podle naučeného postupu, podle instrukcí plnit jednoduché úkoly,
- soustředit se na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění,
- přijímat posouzení výsledků své práce.

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 1. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dodržovat správné držení psacích potřeb. 6. Zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním	Správné držení těla při psaní, uvolnění ruky, správné držení psacích potřeb	Rozvoj psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace. Správné držení těla při psaní, uvolnění ruky, správné držení psacích potřeb. Směrová orientace na řádku.	
5. Psát a spojovat písmena, tvořit slabiky. 2. Vyvodit písmena podle obrázků.			
3. Odlišovat délku samohlásek.	Poznat probraná písmena v tiskacím i psacím tvaru. Psát přesný tvar probraných písmen, psát slabiky, zvládat spoje. Zvládat opis a přepis písmen a slabik.	Průpravná cvičení pro nácvik psaní písmen (čmárání, kroužení, horní a dolní oblouk, vodorovné, svislé čáry, smyčky, ovály, vlnovky atp.) Písmena e, i, m, a, o. Slabiky ma, mi, me, má, mí, mé. Písmeno l, u.	
	Odlišit dlouhé a krátké samohlásky sluchem i v psané formě.		

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dodržovat správné držení psacího náčiní 6. Zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním	Správné držení těla při psaní, uvolnění ruky, správné držení psacích potřeb,	Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace, alternativní nácvik psaní. Správné držení těla při psaní, uvolnění těla, ruky, správné držení psacích potřeb, hygienické návyky při psaní. Směrová orientace na řádku.	
2. Vyvodit písmena podle obrázků 5. Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky			
3. Odlišovat délku samohlásek	Uvolněně a plynule provádět psací pohyby, dodržovat přesnost tvarů, spojovat písmena do slabik	Průpravná cvičení pro nácvik psaní písmen (čmárání, kroužení, horní a dolní oblouk, vodorovné, svislé čáry, smyčky, ovály, vlnovky atp.) Písmena e, i, m, a, o, u, l. Slabiky s probranými písmeny. Písmeno M, A, O.	
4. Psát velká hůlková písmena 7. Napsat hůlkovým písmem své jméno	Seznámit se s tvarem probraných písmen. Vyhledat příslušné hůlkové písmeno. Složit slabiku., jednoduché slovo, jméno. Opsat podle předlohy		

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dodržovat správné držení psacího náčiní	Dodržovat správné držení psacího náčiní	Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace, alternativní nácvik psaní. Správné držení těla při psaní, uvolnění těla, ruky, správné držení psacích potřeb, hygienické návyky při psaní. Směrová orientace na řádku, na stránce.	
6. Zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním	Zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním		
2. Vyvodit písmena podle obrázků	Vyvodit písmena podle obrázků	Průpravná cvičení pro nácvik psaní písmen (čmárání, kroužení, horní a dolní oblouk, vodorovné, svislé čáry, smyčky, ovály, vlnovky atp.) Písmena e, i, m, a, o, u, l, v. Slabiky s probranými	
5. Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky		

3. Odlišovat délku samohlásek	Odlišovat délku samohlásek	písmeny. Písmeno M, A, O.	
4. Psát velká hůlková písmena	Psát velká hůlková písmena	Písmena A, E, I, O, U, M, L, V.	
7. Napsat hůlkovým písmem své jméno	Napsat hůlkovým písmem své jméno		

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Psát písmena, která umí číst 2. Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova 4. Psát písmena a slabiky podle diktátu	Znát probraná písmena, spojovat je do slabik a slov. Psát jednoduché věty.	Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace, alternativní nácvik psaní. Směrová orientace na řádku, na stránce. Písmena t, y, s, j, n, p. Opis a přepis, slabik, slov, jednoduchých vět. Diktát písmen, slabik, jednoduchých slov.	
5. Opsat číslice		Číslice 0 - 9	
3. Ovládat psaní hůlkovým písmem		Tvary hůlkového písma probraných písmen	

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Psát písmena, která umí číst 2. Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova 4. Psát písmena a slabiky podle diktátu	Znát probraná písmena, spojovat je do slabik a slov. Psát jednoduché věty.	Písmena U, V, p, d, k, š, z, b,	
5. Opsat číslice			
3. Ovládat psaní hůlkovým písmem			
	Znát tvary číslic, opsat, přepsat, napsat podle diktátu	Psaní číslic 0 - 9.	
	Používat hůlkové písmo.	Rozlišení hůlkového a psacího písma. Zápis krátkého jednoduchého textu hůlkovým písmem	

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl			
1. Psát písmena, která umí číst	Psát písmena, která umí číst	Písmena c, č, r, h, ou, B, P, R, J, H, K. Opis, přepis slabik, slov s jednoduchým hláskovým uspořádáním, jednoduchých vět. Diktát slabik, slov, jednoduchých vět.	
2. Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova, věty		
4. Psát písmena a slabiky podle diktátu	Psát písmena a slabiky podle diktátu		
5. Opsat číslice	Opsat číslice	Psaní číslic a čísel, zápis probraných typů příkladů	
3. Ovládat psaní hůlkovým písmem	Ovládat psaní hůlkovým písmem	Zápis jednoduchých slabik, slov, vět	

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na čitelný písemný projev	Dodržovat správné tvary probraných písmen a spojů, správný poměr velikosti malých a velkých písmen s pomocnou linkou i bez ní.	Opakování tvarů probraných písmen a spojů.	
2. Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Zvládat psaní probraných malých a velkých písmen.	Písmena f, g, ch, ř, ž.	
3. Opsat slova a jednoduché věty	Opsat slovo a větu. Přepsat slova a věty tištěného textu. Správně zapsat větu.	Velká písmena C, Č, I, N, Z, S, L, D.	
4. Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	Opsat a přepsat krátké sdělení, jednoduchý text.	Opis a přepis textu podle předlohy. Kontrola napsaného textu čtením, oprava chyb. Hůlkové písmo.	
5. Přepsat krátký jednoduchý text			
6. Podepsat se psacím písmem	Podepsat se.	Nácvik písmen a podpisu.	

8. Psaní číslic i podle nápovědy	Psát číslice podle diktátu, zapsat probrané typy příkladů.	Zápis čísel do sta.	

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na čitelný písemný projev	Dodržovat správné tvary probraných písmen a spojů, správný poměr velikosti malých a velkých písmen s pomocnou linkou i bez ní.	Opakování tvarů a spojů probraných písmen, individuální nácvik dle potřeb žáka.	
2. Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Používat probraná písmena k zápisu slabik a jednoduchých slov podle předlohy, tištěného textu i diktátu.	Písmena d', ě, x, Š, Ž, E, F, T, Ť, G, CH.	
3. Opsat slova a jednoduché věty	Dokázat v krátkém textu vyhledat, označit a správně zapsat větu. Opravit chybu v zápisu věty. Seřadit a zapsat slova ve větě. Přepsat krátký text podle předlohy. Čtením zkontrolovat a opravit chybu.	Věta, druhy vět, znaménko za větou. Vyhledání věty v textu. Zápis jednoduché věty. Psaní podle předlohy, jednoduchého diktátu. Psaní pomocí PC.	
4. Napsat nebo opsat j jednoduché sdělení podle předlohy			
5. Přepsat krátký jednoduchý text			
6. Podepsat se psacím	Zapsat své jméno a příjmení, jména a příjmení rodinných	Psaní vlastních jmen.	

písmem	příslušníků, spolužáků, učitele.		
7. Napsat nebo opsat běžné písemnosti	Napsat svou adresu, adresu školy. Sestavit a opsat krátké přání, žádost, sdělení.	Zápis adresy. Krátké korespondence. Korespondence pomocí PC. Zapsat jméno a adresu pomocí hůlkového písma, vyplnit jednoduchý formulář.	
8. Psaní číslic i podle nápovědy	Podle předlohy, diktátu zapsat čísla do sta, zapsat probírané typy příkladů.	Číslice 0 až 9, čísla do sta, zápis sčítání, odčítání, násobení, porovnání.	

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na čitelný písemný projev	Dodržovat správné tvary probraných písmen a spojů, správný poměr velikosti malých a velkých písmen s pomocnou linkou i bez ní.	Opakování a procvičování tvarů a spojů probraných písmen, individuální docvičování podle potřeb žáka.	
2. Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Používat probraná písmena k zápisu slabik a jednoduchých slov podle předlohy, tištěného textu i diktátu.	Písmena Y, W, X, Q.	
3. Opsat slova a jednoduché věty	Dokázat v krátkém textu vyhledat, označit a správně zapsat větu. Opravit chybu v zápisu věty. Seřadit a zapsat slova ve větě. Přepsat krátký text podle předlohy. Čtením zkontrolovat a opravit chybu.	Věta, druhy vět, znaménko za větou. Vyhledání věty v textu. Zápis jednoduché věty. Psaní podle předlohy, jednoduchého diktátu. Psaní pomocí PC. Měkké slabiky di, ti, ni. Tvrdé slabiky dy, ty, ny.	
4. Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy			
5. Přepsat krátký jednoduchý text			
6. Podepsat se psacím	Zapsat své jméno a příjmení, jména a příjmení rodinných	Psaní vlastních jmen.	

písmem	příslušníků, spolužáků, učitele.		
7. Napsat nebo opsat běžné písemnosti	Napsat svou adresu, adresu školy. Sestavit a opsat krátké přání, žádost, sdělení.	Zápis adresy. Krátké korespondence. Korespondence pomocí PC. Zapsat jméno a adresu pomocí hůlkového písma, vyplnit jednoduchý formulář.	
8. Psaní číslic i podle nápovědy	Podle předlohy, diktátu zapsat čísla do sta, zapsat probírané typy příkladů.	Číslice 0 až 9, čísla do sta, zápis sčítání, odčítání, násobení, porovnání.	

Psaní

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 10.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dbát na čitelný písemný projev	Dodržovat správné tvary probraných písmen a spojů, správný poměr velikosti malých a velkých písmen s pomocnou linkou i bez ní.	Opakování a procvičování tvarů a spojů probraných písmen, individuální docvičování podle potřeb žáka.	
2. Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Používat probraná písmena k zápisu slabik a jednoduchých slov podle předlohy, tištěného textu i diktátu.		
3. Opsat slova a jednoduché věty	Dokázat v krátkém textu vyhledat, označit a správně zapsat větu. Opravit chybu v zápisu věty. Seřadit a zapsat slova ve větě. Přepsat krátký text podle předlohy. Čtením zkontrolovat a opravit chybu.	Věta, druhy vět, znaménko za větou. Vyhledání věty v textu. Zápis jednoduché věty. Psaní podle předlohy, jednoduchého diktátu. Psaní pomocí PC. Měkké slabiky di, ti, ni. Tvrdé slabiky dy, ty, ny.	
4. Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy			
5. Přepsat krátký jednoduchý text			
6. Podepsat se psacím písmem	Zapsat své jméno a příjmení, jména a příjmení rodinných příslušníků, spolužáků, učitele.	Psaní vlastních jmen.	

7. Napsat nebo opsat běžné písemnosti	Napsat svou adresu, adresu školy. Sestavit a opsat krátké přání, žádost, sdělení.	Zápis adresy. Krátké korespondence. Korespondence pomocí PC. Zapsat jméno a adresu pomocí hůlkového písma, vyplnit jednoduchý formulář.	
8. Psaní číslic i podle nápovědy	Podle předlohy, diktátu zapsat čísla do sta, zapsat probírané typy příkladů.	Číslice 0 až 9, čísel do tisíce, zápis sčítání, odčítání, násobení, porovnání.	

5.3. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Řečová výchova je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, z níž předmět vznikl. Zaměřuje se na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování. Rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Výuka probíhá ve všech ročnících s časovou dotací na prvním stupni celkem dvanácti hodin. Hodiny jsou rozděleny do jednotlivých ročníků takto, v 1. ročníku dvě hodiny, ve 2. tři hodiny, ve 3. - 5. ročníku po dvou hodinách a v 6. ročníku po jedné hodině. Na druhém stupni jsou pro Řečovou výchovu vyhrazeny čtyři hodiny rozdělené do 7. - 10. ročníku po jedné vyučovací hodině.

Cílem předmětu Řečová výchova je rozvíjení řečových schopností a myšlení, srozumitelné vyjadřování ústní formou a kultivovaný projev v běžných situacích, dorozumívání v běžných situacích, sdělování názorů.

Průřezová témata:

Ve vyučování předmětu Řečová výchova je realizováno průřezové téma - Výchova demokratického občana.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možné v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Čtení, Psaní, Informatika, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Hudební výchova, Výchova ke zdraví.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Řečová výchova jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- používat učební materiály a pomůcky,
- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení,
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků,
- používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- překonávat problémy přiměřeně svým možnostem,
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- nenechat se při řešení problémů odradit nezdarem,
- vědět, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem,
- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností,
- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- vyjadřovat své postoje a názory, vhodnou formou obhajovat svůj názor,
- využívat ke komunikaci běžné informační a komunikační prostředky,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- mít základní představu o vztazích mezi lidmi,
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách,
- uplatňovat základní návyky společenského chování,
- navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi,
- prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí.

Kompetence občanské

Žák by měl:

- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení do společnosti,
- dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití.

Kompetence pracovní

Žák by se měl:

- soustředit na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění,
- respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce,
- přijímat posouzení výsledků své práce.

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 1. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Pamatovat si jednoduché říkanky, básničky, písničky, doprovodit je pohybem	Diagnostika úrovně řeči. Nácvik říkanek, básniček, písniček, doprovázených pohybem, tancem. Výslovnost, hlasová, artikulační, dechová cvičení. Nácvik měkkého nástupu řeči. Edukace a reedukace řeči. Rozvíjení fonemického sluchu. Rozlišování délky samohlásek.	VDO – Občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole
2. Odpovídat na otázky slovem, větou	Dokázat odpovědět na otázku slovem, větou.	Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích. Intonace věty.	
3. Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	Poslouchat, soustředit se na přiměřený text předčítaný text.	Cvičení pozornosti a soustředění.	
4. Popsat jednoduché obrázky	Popsat jednoduchý obrázek podle otázek. Reprodukovat krátký jednoduchý text podle otázek.	Tvoření věty. Rozšiřování slovní zásoby.	
5. Reprodukovat krátký text podle otázek			

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Pamatovat si jednoduché říkanky, básničky, písničky, doprovodit je pohybem.	Diagnostika úrovně řeči. Nácvik říkanek, básniček, písniček, doprovázených pohybem, tancem. Výslovnost, hlasová, artikulační, dechová cvičení. Nácvik měkkého nástupu řeči. Edukace a reedukace řeči. Rozvíjení fonemického sluchu. Délka samohlásek. Nácvik hlásek spojovat s nácvikem hlásek a písmen ve čtení	
2. Odpovídat na otázky slovem, větou	Dokázat odpovědět na otázku slovem, větou.	Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích. Dramatizace běžných sociálních situací, se kterými se žák setkává. Intonace věty.	
3. Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	Poslouchat, soustředit se na přiměřený text předčítaný text.	Cvičení pozornosti a soustředění.	

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Pamatovat si jednoduché říkanky, básničky, písničky, doprovodit je pohybem.	Diagnostika úrovně řeči. Návik říkanek, básniček, písniček, doprovázených pohybem, tancem. Výslovnost, hlasová, artikulační, dechová cvičení. Návik měkkého nástupu řeči. Edukace a reedukace řeči. Rozvíjení fonemického sluchu. Délka samohlásek. Návik hlásek spojovat s nácvikem hlásek a písmen ve čtení.	
2. Odpovídat na otázky slovem, větou	Dokázat odpovědět na otázku slovem, větou.	Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích. Dramatizace běžných sociálních situací, se kterými se žák setkává. Intonace věty.	
3. Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých	Poslouchat, soustředit se na přiměřený text předčítaný text.	Cvičení pozornosti a soustředění.	

příběhů			
4. Popsat jednoduché obrázky	Popsat jednoduchý obrázek podle otázek. Reprodukovat krátký jednoduchý text podle otázek.	Tvoření věty. Rozšiřování slovní zásoby. Rozšiřování slovní zásoby spojovat s poznatky ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.	
5. Reprodukovat krátký text podle otázek			

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	Reprodukovat text podle obrázkové osnovy.	Kultivovaný mluvní projev. Dechová, hlasová, artikulační cvičení. Výslovnost, intonace, rytmizace řeči. Dle potřeby žáka edukace a reedukace řeči, cvičení fonemického sluchu. Básničky, říkanky k hláskám a písmenům probíraným ve čtení. Krátké veršované pohádky a příběhy.	
2. Vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	S pomocí vyprávět obsah krátké pohádky.	Tvoření vět, otázek, odpovědí. Rozšiřování slovní zásoby. Cvičení pozornosti, soustředění na poslech, pozorování. Výběr podstatné informace.	
3. Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	Vyprávět, co vidí na obrázku, popsat děj.		
4. Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	Popsat osobu, věc pomocí návodných otázek.		
5. Domluvit se v běžných situacích	Vyjádřit své přání, potřebu. Vysvětlit jednoduchou situaci.	Orientace v běžných sociálních situacích. Dramatizace těchto	

6. Zvládat slovní formy společenského styku - pozdrav, prosba, poděkování	Zvládat a rozlišit rozdíly komunikace se spolužáky, blízkými příbuznými, cizí osobou.	situací. Vedení rozhovoru.	
7. Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Určit hlavní postavy jednoduchého příběhu, situace. Dramatizovat určenou roli, spolupracovat s ostatními.	Dramatizace pohádek, příběhů.	

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	Reprodukovat text podle obrázkové osnovy.	Kultivovaný mluvní projev. Dechová, hlasová, artikulační cvičení. Výslovnost, intonace, rytmizace řeči. Dle potřeby žáka edukace a reedukace řeči, cvičení fonemického sluchu. Básničky, říkanky k hláskám a písmenům probíraným ve čtení. Krátké veršované pohádky a příběhy.	
2. Vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	S pomocí vyprávět obsah krátké pohádky.	Tvoření vět, otázek, odpovědí. Rozšiřování slovní zásoby. Cvičení pozornosti, soustředění na poslech, pozorování. Výběr podstatné informace.	
3. Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	Vyprávět, co vidí na obrázku, popsat děj.		
4. Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	Popsat osobu, věc pomocí návodných otázek.		
5. Domluvit se v běžných situacích	Vyjádřit své přání, potřebu. Vysvětlit jednoduchou situaci.	Orientace v běžných sociálních situacích. Dramatizace těchto	

6. Zvládat slovní formy společenského styku - pozdrav, prosba, poděkování	Zvládat a rozlišit rozdíly komunikace se spolužáky, blízkými příbuznými, cizí osobou.	situací. Vedení rozhovoru.	
7. Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Určit hlavní postavy jednoduchého příběhu, situace. Dramatizovat určenou roli, spolupracovat s ostatními.	Dramatizace pohádek, příběhů.	

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	Reprodukovat text podle obrázkové osnovy.	Kultivovaný mluvní projev. Dechová, hlasová, artikulační cvičení. Výslovnost, intonace, rytmizace řeči. Dle potřeby žáka edukace a reedukace řeči, cvičení fonemického sluchu. Básničky, říkanky k hláskám a písmenům probíraným ve čtení. Krátké veršované pohádky a příběhy.	
2. Vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	S pomocí vyprávět obsah krátké pohádky.	Tvoření vět, otázek, odpovědí. Rozšiřování slovní zásoby. Cvičení pozornosti, soustředění na poslech, pozorování. Výběr podstatné informace.	
3. Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	Vyprávět, co vidí na obrázku, popsat děj.		
4. Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	Popsat osobu, věc pomocí návodných otázek.		
5. Domluvit se v běžných situacích	Vyjádřit své přání, potřebu. Vysvětlit jednoduchou situaci.	Orientace v běžných sociálních situacích. Dramatizace těchto	

6. Zvládat slovní formy společenského styku - pozdrav, prosba, poděkování	Zvládat a rozlišit rozdíly komunikace se spolužáky, blízkými příbuznými, cizí osobou.	situací. Vedení rozhovoru.	
7. Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Určit hlavní postavy jednoduchého příběhu, situace. Dramatizovat určenou roli, spolupracovat s ostatními.	Dramatizace pohádek, příběhů.	

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	Zvládat základy techniky mluveného projevu jako dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace řeči. Rozšiřovat slovní zásobu. Dokázat používat pojmy a výrazy z ostatních vzdělávacích oblastí.	Procvičování fonemického sluchu, intenzity hlasu, srozumitelnosti a kultivovanosti mluveného projevu. Rozšiřování slovní zásoby. Intonace věty, oznamovací věty, otázky.	
2. Používat věty se správnými gramatickými strukturami	Rozlišit větu v textu. Vybrat slovo podle smyslu věty a do věty doplnit. Rozlišit otázku a odpověď.	Rozlišování oznamovací a tázací věty. Rozlišení věty v textu, v mluveném projevu. Počet a pořadí slov ve větě. Doplnění věty podle smyslu. Správné zařazení slov do vět.	
3. Dbát na kulturu mluveného projevu			
4. Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	Vést rozhovor, dodržovat pravidla vedení rozhovoru. Dokázat věcně odpovědět na položenou otázku.	Nácvik rozhovoru, kladení otázek. Pravidla vedení rozhovoru. Řazení odpovědí k otázkám, otázek k odpovědím.	
5. Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	Pozorovat a popsat podle otázek shlédnutý obrázek, známou osobu.	Pozorování, rozlišení důležitých vlastností, rysů. Postup od podstatných skutečností	

6. Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	Vyprávět s pomocí otázek, obrázku vlastní zážitek, pocit, stav.	k detailu. Rozvíjení a upřesňování popisu.	
7. Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	Pomocí otázek, obrázkové osnovy převyprávět vyslechnutý příběh, shlédnuté divadelní představení, film. Rozlišit minulost, přítomnost, budoucnost. Dodržet časovou a dějovou posloupnost. Seřadit obrázky, text podle této posloupnosti. Dramatizovat krátkou pohádku, situaci, příběh. Používat mimojazykové prostředky řeči – mimiku, gesta.		
8. Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku		Verbální a neverbální komunikace. Dramatizace.	

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost 2. Používat věty se správnými gramatickými strukturami 3. Dbát na kulturu mluveného projevu 4. Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	 Zvládat komunikaci v běžném praktickém životě. Umět se představit, vyjádřit prosbu, požadavek, vyřídit vzkaz, objasnit situaci. Věcně a přesně se vyjadřovat. Mít dostatečnou slovní zásobu, rozumět pojmům z ostatních vzdělávacích oborů. Dokázat je používat. Dodržovat gramatickou stavbu věty, rozlišit otázku, odpověď. Užívat správnou intonaci věty, rytmus řeči.	 Rozšiřování slovní zásoby. Nácvik správného dýchání, intonace, rytmu řeči, přiměřené hlasitosti, srozumitelnosti mluveného projevu. Podpora ochoty ke komunikaci. Konverzační cvičení, dramatizace situací. Stavba věty, otázky, odpovědi.	VDO – Občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve
5. Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	Pozorovat obrázek, věc, děj, osobu. Vyhledat hlavní postavy děje. Rozlišit hlavní znaky a detaily. Držet se zadaného úkolu. Rozšiřovat svou slovní zásobu a dokázat nové pojmy správně použít. Rozlišit minulost, přítomnost, budoucnost. Seřadit	Vyprávění podle osnovy. Tvoření a rozvíjení vět, upřesnění a rozvíjení děje, dokončení příběhu. Popis, upřesnění vlastností osob, věcí. Vyjádření vlastních pocitů. Dodržení časové a dějové posloupnosti. Dramatizace.	
6. Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity			
7. Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové			

představení	věty podle časové a dějové posloupnosti.	Improvizace.	škole
8. Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku			

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost 2. Používat věty se správnými gramatickými strukturami 3. Dbát na kulturu mluveného projevu 4. Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	 Zvládat komunikaci v běžném praktickém životě (v obchodě, v dopravním prostředku, u lékaře atp.) Umět se představit, vyjádřit prosbu, požadavek, vyřídit vzkaz, objasnit situaci. Komunikovat v krizové situaci. Věcně a přesně se vyjadřovat. Mít dostatečnou slovní zásobu, rozumět pojmům z ostatních vzdělávacích oborů. Dokázat je používat. Dodržovat gramatickou stavbu věty, rozlišit otázku, odpověď. Užívat správnou intonaci věty, rytmus řeči.	 Rozšiřování slovní zásoby. Nácvik správného dýchání, intonace, rytmu řeči, přiměřené hlasitosti, srozumitelnosti mluveného projevu. Podpora ochoty ke komunikaci. Konverzační cvičení, dramatizace situací. Stavba, tvoření, rozvíjení věty, otázky, odpovědi. Rozkazovací věta.	
5. Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích 6. Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	 Dokázat vyjádřit vlastní pocit, náladu, názor. Pracovat podle osnovy. Dramatizovat modelovou situaci, příběh. Vědomě užívat	 Vyprávění podle osnovy. Tvoření a rozvíjení vět, upřesnění a rozvíjení děje, dokončení příběhu. Popis, upřesnění vlastností osob, věcí. Vyjádření vlastních pocitů.	

7. Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	mimojazykové prostředky.	Dodržení časové a dějové posloupnosti. Návod, sestavení jednoduchého návodu, práce podle něj. Dramatizace. Improvizace.	
8. Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku			

Řečová výchova

(Jazyk a jazyková komunikace)

Ročník: 10.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost 2. Používat věty se správnými gramatickými strukturami 3. Dbát na kulturu mluveného projevu 4. Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace 5. Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích 6. Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	 Zvládat komunikaci v běžném praktickém životě (v obchodě, v dopravním prostředku, u lékaře, na úřadě atp.) Umět se představit, vyjádřit prosbu, požadavek, vyřídit vzkaz, objasnit situaci. Komunikovat v krizové situaci. Věcně a přesně se vyjadřovat. Mít dostatečnou slovní zásobu, rozumět pojmům z ostatních vzdělávacích oborů. Dokázat je používat. Dodržovat gramatickou stavbu věty, rozlišit otázku, odpověď. Užívat správnou intonaci věty, rytmus řeči. Dokázat vyjádřit vlastní pocit, náladu, názor. Pracovat podle osnovy. Dramatizovat modelovou situaci, příběh. Vědomě užívat	 Rozšiřování slovní zásoby. Návěst správného dýchání, intonace, rytmu řeči, přiměřené hlasitosti, srozumitelnosti mluveného projevu. Podpora ochoty ke komunikaci. Konverzační cvičení, dramatizace situací. Stavba, tvoření, rozvíjení věty, otázky, odpovědi. Rozkazovací věta. Informace, získávání a předávání informace. Vyprávění podle osnovy. Tvoření a rozvíjení vět, upřesnění a rozvíjení děje, dokončení příběhu. Popis, upřesnění vlastností osob, věcí. Vyjádření vlastních pocitů.	

7. Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	mimojazykové prostředky.	Dodržení časové a dějové posloupnosti. Návod, sestavení jednoduchého návodu, práce podle něj. Dramatizace. Improvizace.	
8. Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku			

5.4. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Matematika je dán obsahem vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, z níž předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Vyučovací hodina zahrnuje Řazení a třídění předmětů, Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Základy geometrie.

Časová dotace předmětu Matematika je na 1. stupni v 1. - 4. ročníku dvě a jedna disponibilní hodina, v 5. a 6. ročníku dvě a dvě disponibilní hodiny, celkem 12 a 8 disponibilních hodin. Na 2. stupni je to v 7. - 10. ročníku tři a jedna disponibilní hodina., celkem 16 hodin.

Cílem předmětu je osvojování si a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností, rozvíjení paměti a logického myšlení pomocí matematických operací, dále používání matematických symbolů, rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti, na vytváření prostorové představivosti. Důraz je kladen na uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi). Tento předmět rozvíjí spolupráci při společném řešení stanovených úkolů a zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností.

Mezipředmětové vztahy

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Informatika, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Matematika jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- ovládat počítání a využívat je ke svému vzdělávání,
- používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- nenechat se při řešení problémů odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Žák by měl chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály.

Kompetence občanské

Žák by měl využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- soustředit se na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění,
- přijímat posouzení výsledků své práce.

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 1. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Řazení a třídění předmětů 1. Orientovat se v pojmech: všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký.	Orientace v pojmech: všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně.	Třídění předmětů podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo). Porovnávání prvků podle velikosti, délky, množství.	
2. Orientovat se v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole.	Orientace v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole.	Prostorové vztahy v určitém prostoru i na ploše. Orientace podle pokynů učitele. Orientace na ploše a v prostoru. Umísťování předmětů na ploše podle diktátu. Řazení předmětů podle předlohy.	
4. Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu.	Třídění předmětů podle velikosti, barev a tvaru.	Tvoření skupin prvků podle velikosti, barvy a tvaru. Porovnávání prvků podle velikosti, délky, množství.	

		Třídění malých předmětů – 2 a 3 prvky. Rozlišování barev. Třídění podle 2 vlastností (barva - tvar, velikost – barva). Třídění na základě vnímání hmatem, zrakem. Hledání odlišností a shodných prvků na obrázku. Řazení předmětů podle předlohy.	
Číslo a početní operace 1. Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10. 2. Orientovat se v číselné řadě 1-10. 6. Psát číslice 1 až 5 i podle diktátu.	Číst, psát a používat číslice v oboru do 3. Orientace v číselné řadě do 3. Psaní číslic podle diktátu v oboru do 3.	Pojem čísla 1, číslice 1. Pojem čísla 2, číslice 2. Sčítání a odčítání a porovnávání v oboru do 2. Pojem číslo 3, číslice 3. Sčítání a odčítání a porovnávání v oboru do 3. Určování počtů v oboru do 3. Orientace v číselné řadě do 3. Řada vzestupná, sestupná. Diktát čísel 1,2,3. Manipulace s konkrétními čísly, předměty a obrázky.	

4. Znat matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat. 3. Sčítání a odčítání s využitím názoru v oboru do 5. 5. Umět rozklad čísel v oboru do 5.	Znat matematické pojmy +, -, =, jejich zápis a numerické operace s nimi v oboru do 3. Rozklad čísla v oboru do 3.	Pojem sčítání, odčítání, rovná se, znázornění symbolem +, -, =. Pojem rozklad, znázornění symbolem a vlastní rozklad čísla v oboru do 3. Sčítání a odčítání v oboru do 3.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 1. Používat výrazy: pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu.	Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu.	Prostorová orientace. Jmenování předmětů na obrázku.	
Základy geometrie 2. Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech.	Rozlišovat základní geometrické tvary: čtverec, kruh, obdélník a trojúhelník (na předmětech ze známého prostředí žáka).	Stavění z kostek podle předlohy. Poznávání geometrických tvarů. Rozlišování geometrických tvarů. Třídění na základě vnímání tvarů zrakem i hmatem.	
3. Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší.	Porovnávat a rozlišovat délky předmětů.	Seznámení s pojmem délka. Hmatové i zrakové rozlišování délek.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 2. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Řazení a třídění předmětů 1. Orientovat se v pojmech: všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký.	Orientace v pojmech: všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký-úzký	Třídění předmětů podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, všichni-nikdo). Porovnávání prvků podle velikosti, délky, množství, šířky.	
2. Orientovat se v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole.	Orientace v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole.	Orientace podle pokynů učitele. Orientace na ploše a v prostoru. Umísťování předmětů na ploše podle diktátu. Řazení předmětů podle předlohy. Řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý-velký, krátký-dlouhý)	
4. Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu.	Třídění předmětů podle velikosti, barev a tvaru.	Tvoření skupin prvků podle velikosti, barvy a tvaru. Porovnávání prvků podle	

		velikosti, délky, množství. Třídění malých předmětů – 3,4 a 5 prvků. Rozlišování barev. Třídění podle 2 vlastností (barva - tvar, velikost – barva). Třídění na základě vnímání hmatem, zrakem. Hledání odlišností a shodných prvků na obrázku. Řazení předmětů podle předlohy.	
3. Řadit předměty zleva doprava.	Orientace na stránce a řádku.	Práce na stránce, na řádku, ve sloupečku.	
Číslo a početní operace 1. Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10. 2. Orientovat se v číselné řadě 1-10. 6. Psát číslice 1 až 5 i podle diktátu.	Číst, psát a používat číslice v oboru do 5. Orientace v číselné řadě do 5. Psaní číslic podle diktátu v oboru do 5.	Pojem čísla 4, číslice 4. Sčítání, odčítání a porovnávání v oboru do 4. Pojem čísla 5, číslice 5. Sčítání, odčítání a porovnávání v oboru do 5. Určování počtů v oboru do 5. Orientace v číselné řadě do 5.	

		Řada vzestupná, sestupná. Diktát čísel 1,2,3,4,5. Manipulace s konkrétními čísly, předměty a obrázky. Přiřazování čísla k prvkům a naopak.	
3. Sčítat a odčítat s využitím názoru v oboru do 5. 5. Umět rozklad čísel v oboru do 5.	Numerické operace v oboru do 5. Rozklad čísla v oboru do 5.	Rozklad čísla v oboru do 5. Sčítání a odčítání v oboru do 5. Jednoduché slovní úlohy z praktického života.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 1. Používat výrazy: pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu.	Používat výrazy: pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu.	Prostorová orientace. Jmenování předmětů na obrázku. Orientovat se v prostoru	
2. Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek.	Používat předložené pomůcky k názoru.	Vytváření konkrétních situací (využití plastelíny, špejlí, magnetické tabule,...)	
Základy geometrie 3. Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší.	Porovnávat a rozlišovat délky předmětů.	Hmatové i zrakové rozlišování délek.	
1. Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec,	Rozlišovat, poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	Poznávání a pojmenovávání	

obdélník, kruh, trojúhelník).	čtverec, kruh, obdélník a trojúhelník.	geometrických tvarů. Rozlišování geometrických tvarů. Třídění na základě vnímání tvarů zrakem i hmatem.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 3. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Řazení a třídění předmětů 2. Orientovat se v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole.	Orientace v prostoru: nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole.	Orientace podle pokynů učitele. Orientace na ploše a v prostoru. Umísťování předmětů na ploše podle diktátu. Řazení předmětů podle předlohy. Řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý-velký, krátký-dlouhý).	
4. Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu.	Třídění předmětů podle velikosti, barev, tvaru a obsahu.	Tvoření skupin prvků podle velikosti, barvy, tvaru a obsahu. Třídění malých předmětů – 3,4 a	

		5 prvků. Rozlišování barev. Třídění podle 3 vlastností (barva – tvar-velikost). Hledání odlišností a shodných prvků na obrázku. Řazení předmětů podle předlohy.	
3. Řadit předměty zleva doprava.	Orientace na stránce a v řádku.	Práce na stránce, na řádku, ve sloupečku.	
Číslo a početní operace 1. Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10. 2. Orientovat se v číselné řadě 1-10. 6. Psát číslice 1 až 5 i podle diktátu.	Číst, psát a používat číslice v oboru do 5. Numerace do 10. Orientace v číselné řadě do 10. Psaní číslic podle diktátu v oboru do 5.	Určování počtů v oboru do 10. Orientace v číselné řadě do 10. Řada vzestupná, sestupná. Diktát čísel 1,2,3,4,5. Manipulace s konkrétními čísly, předměty a obrázky. Přiřazování čísla k prvkům a naopak.	

3. Sčítat a odčítat s využitím názoru v oboru do 5. 5. Umět rozklad čísel v oboru do 5.	Numerické operace v oboru do 5. Rozklad čísla v oboru do 5.	Rozklad čísla v oboru do 5. Sčítání a odčítání v oboru do 5. Jednoduché slovní úlohy z praktického života.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 3. Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10.	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10.	Práce s jednoduchými tabulkami, schématy a posloupnostmi.	
4. Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi.	Peníze - práce s mincemi.	
Základy geometrie 3. Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší.	Porovnávat a rozlišovat délky předmětů.	Hmatové i zrakové rozlišování délek.	
1. Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník).	Rozlišovat, poznat a pojmenovat základní geometrické tvary čtverec, kruh, obdélník a trojúhelník.	Poznávání a pojmenovávání geometrických tvarů. Rozlišování geometrických tvarů. Třídění na základě vnímání tvarů zrakem i hmatem.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 4. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Řazení a třídění předmětů 1. Orientovat se v pojmech: větší - menší, kratší delší, širší - užší.	Orientace v pojmech: větší - menší, kratší delší, širší - užší.	Porovnávání prvků. Tvoření skupin. Třídění podle různých kritérií (délka, šířka, velikost).	
2. Rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed.	Rozlišit vlevo-vpravo, uprostřed.	Cvičení pravolevé orientace. Umísťování předmětů podle diktátu.	
3. Orientovat se na ploše.	Schopnost orientovat se na ploše.	Orientace na ploše.	
4. Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků.	Porovnávání množství a tvoření skupin o daném počtu prvků.	Manipulace s předměty – třídění podle počtu a množství.	
Číslo a početní operace 1. Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose,	Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.	Určování počtů v oboru do 10. Orientace v číselné řadě do 10.	

numerace do 100. 2. Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku.	Orientace v číselné řadě do 10. Psaní číslic podle diktátu v oboru do 10.	Řada vzestupná, sestupná. Číselná osa. Diktát čísel a jednoduchých příkladů v oboru 1-10. Manipulace s konkrétními čísly, předměty a obrázky. Přiřazování čísla k prvkům a naopak.	
3. Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes 10. 6. Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu. 7. Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20.	Numerické operace v oboru do 10. Rozklad čísla v oboru do 10. Řešit jednoduché slovní úlohy.	Rozklad čísla v oboru do 10. Sčítání a odčítání v oboru do 10. Jednoduché slovní úlohy z praktického života.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 1. Používat výrazy vpravo-vlevo.	Znát a používat výrazy vpravo vlevo.	Umísťování předmětů podle pokynu, popis obrázků s využitím termínů vpravo vlevo, pravolevá orientace i v prostoru a reálných situacích.	
2. Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.	Znát a umět rozlišit pojmy rok, měsíc, den.	Umět od sebe rozlišit rok, měsíc a den podle délky. Umět rozlišit kolik dní má měsíc a kolik měsíců má rok.	

5. Doplnovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20.	Doplňování jednoduchých tabulek s číselnou posloupností do 20.	Číselná posloupnost do 20, její zápis do jednoduchých tabulek a čtení z tabulek.	
6. Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi.	Uplatnění matematických znalostí při manipulaci s mincemi .	Práce s mincemi .	
Základy geometrie 1. Kreslit křivé a přímé čáry.	Křivé a přímé čáry.	Kreslení přímých a křivých čar na pracovní listy.	
2. Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou.	Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou.	Přímá a křivá čára, přímka.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 5. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Očekávaný výstup
Žák by měl Řazení a třídění předmětů 3. Orientovat se na ploše.	Schopnost orientovat se na ploše.	Orientace na ploše	
4. Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků.	Porovnávání množství a tvoření skupin o daném počtu prvků.	Manipulace s předměty – třídění podle počtu a množství	
6. Přiřazovat předměty podle číselné řady.	Přiřadit předměty na číselnou řadu.	Číselná řada, orientace v ní, přiřazování předmětů ke správnému číslu.	
Číslo a početní operace 1. Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100. 2. Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku.	Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 Orientace v číselné řadě do 20. Psaní číslic podle diktátu v oboru do 20.	Určování počtů v oboru do 20. Orientace v číselné řadě do 20. Řada vzestupná, sestupná. Číselná osa. Diktát čísel a jednoduchých příkladů v oboru 0-20. Manipulace s konkrétními čísly,	

		předměty a obrázky. Přiřazování čísla k prvkům a naopak.	
3. Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes 10. 6. Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu. 7. Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20.	Numerické operace v oboru do 20. Rozklad čísla v oboru do 20. Řešit jednoduché slovní úlohy.	Rozklad čísla v oboru do 20. Sčítání a odčítání v oboru do 20. Jednoduché slovní úlohy z praktického života.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 2. Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.	Znát a rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.	Umět podle délky rozlišit od sebe rok, měsíc a den. Umět rozlišit kolik dní má měsíc a kolik měsíců má rok.	
5. Doplnovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20.	Doplňování jednoduchých tabulek s číselnou posloupností do 20.	Číselná posloupnost do 20, její zápis do jednoduchých tabulek a čtení z tabulek.	
6. Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi.	Uplatnění matematických znalostí při manipulaci s mincemi.	Práce s mincemi.	
Základy geometrie		Kreslení přímých a křivých čar	

1. Kreslit křivé a přímé čáry.	Křivé a přímé čáry.	na pracovní listy.	
2. Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou.	Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou.	Přímá a křivá čára, přímka.	
3. Používat pravítko při rýsování přímek.	Umět pracovat s pravítkem.	Rýsování přímek, měření délky v celých centimetrech.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 6. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Očekávaný výstup
Žák by měl Řazení a třídění předmětů 5. Třídít předměty podle pořadí ve skupinách.	Porovnávání předmětů podle počtu, jejich řazení do skupin.	Manipulace s předměty podle jejich počtu.	
4. Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků.	Porovnávání množství a tvoření skupin o daném počtu prvků.	Manipulace s předměty – třídění podle počtu a množství	
Číslo a početní operace 1. Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100. 2. Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku. 4. Psát čísla do 100.	Umět číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100. Umět se orientovat v číselné řadě do 100. Umět psát číslíc podle diktátu v oboru do 100.	Určování počtů v oboru do 100. Orientace v číselné řadě do 100. Řada vzestupná, sestupná. Číselná osa. Diktát čísel a jednoduchých příkladů v oboru 0-100. Manipulace s konkrétními čísly, předměty a obrázky.	

		Přiřazování čísla k prvkům a naopak.	
3. Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes 10. 6. Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu. 7. Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20. 5. Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku.	Numerické operace v oboru do 20. Rozklad čísla v oboru do 20. Řešit jednoduché slovní úlohy. Sčítání a odčítání desítek v oboru do 100.	Rozklad čísla v oboru do 20. Sčítání a odčítání v oboru do 20. Jednoduché slovní úlohy z praktického života.	
8. Umět používat kalkulaátor.	Umět ovládat kalkulaátor.	Seznámení se s kalkulaátorem.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 3. Určit čas s přesností na celé hodiny.	Znát a umět používat časové pojmy (hodina, den, měsíc, rok).	Umět podle délky rozlišit od sebe rok, měsíc a den. Umět rozlišit kolik dní má měsíc a kolik měsíců má rok. Určování času na celé hodiny. Práce s hodinami.	

4. Znáť základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.	Umět zapsat a pojmenovat jednotky hmotnosti a délky. Zvládat jednoduchou práci s nimi.	Jednotka délky – 1 metr, měření a odhad délky. Jednotka hmotnosti – 1 kilogram, vážení. Řešení praktických úloh.	
6. Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi.	Uplatnění matematických znalostí při manipulaci s mincemi a bankovkami.	Práce s mincemi a bankovkami. Pojmy dražší – levnější, drahý – levný. Praktické seznamování s pojmy polovina.	
Základy geometrie 1. Kreslit křivé a přímé čáry.	Křivé a přímé čáry.	Kreslení přímých a křivých čar na pracovní listy.	
2. Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou.	Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou.	Přímá a křivá čára, přímka.	
3. Používat pravítko při rýsování přímek. 4. Změřit délku předmětu.	Umět pracovat s pravítkem.	Rýsování přímek, měření délky v celých centimetrech. Porovnávání délek předmětu. Měření pomocí různých délkových měřidel.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 7. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl: Číslo a početní operace 1. Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po stovkách.	Umět psát, číst a používat čísla v oboru do sta. Umět numeraci do 1000 po 100.	Celá čísla – obor přirozených čísel do 1000.	
2. Orientovat se na číselné ose.	Umět se orientovat na číselné ose a v číselné řadě.	Číselná řada a číselná osa, orientace na nich.	
5. Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.	Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.	Jednoduché slovní úlohy a početní operace. Přičítání a odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do sta.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 1. Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu.	Znat jednotky délky, času, hmotnosti, objemu a jejich praktické využití.	Jednotky délky – 1 cm, 1m, 1km, měření. Jednotky času – sekunda, minuta, hodina, měření. Jednotky hmotnosti – gram,	

		kilogram, vážení. Jednotky objemu – mililitr, litr, měření.	
Základy geometrie 1. Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami.	Umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami.	Zacházení s pravítkem, kružítkem, ostrou tužkou.	
4. Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit.	Umět rozeznat a narýsovat přímku a úsečku a dokázat je označit.	Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 8. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Číslo a početní operace 1. Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100.	Umět psát, číst a používat čísla v oboru do sta. Umět numeraci do 1000 po 100.	Celá čísla – obor přirozených čísel do 1000.	
4. Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky.	Umět se používat násobkovou řadu 2.	Násobky 2 s pomocí tabulky.	
5. Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.	Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.	Jednoduché slovní úlohy a početní operace. Přičítání a odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do sta.	
6. Pracovat s kalkulátorem.	Umět pracovat s kalkulátorem.	Práce s kalkulátorem, jednodušší a složitější početní operace.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			

1. Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu.	Znat jednotky délky, času, hmotnosti, objemu a jejich praktické využití.	Jednotky délky – 1 cm, 1m, 1km, měření. Jednotky času – sekunda, minuta, hodina, měření. Jednotky hmotnosti – gram, kilogram, vážení. Jednotky objemu – mililitr, litr, měření.	
2. Zvládat početní úkony s penězi .	Zvládat manipulaci s penězi.	Používání mincí a bankovek, počítání s bankovkami, manipulace s penězi.	
Základy geometrie 2. Používat základní geometrické pojmy.	Umět používat základní geometrické pojmy.	Bod, přímka, polopřímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník.	
4. Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit. 5. Měřit a porovnávat délku úsečky.	Umět rozeznat a narýsovat přímku a úsečku, dokázat je označit. Umět pracovat s měřidly, porovnat výsledné hodnoty.	Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka. Měření úseček různými měřidly, vzájemné porovnávání výsledků.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 9. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Číslo a početní operace 3. Sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru.	Umět písemně sčítat a odčítat dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru.	Početní operace (sčítání, odčítání) do 100.	
2. Orientovat se na číselné ose.	Umět se orientovat na číselné ose a v číselné řadě.	Číselná řada a číselná osa, orientace na nich.	
5. Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.	Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.	Jednoduché slovní úlohy a početní operace. Přičítání a odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do sta.	
4. Používat násobkové řady 2,5,10 s pomocí tabulky.	Umět používat násobkové řady 2,5,10.	Násobky 2,5,10 s využitím tabulky.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 2. Zvládat početní úkony s penězi.	Zvládnout manipulaci s penězi.	Používání mincí a bankovek, počítání s bankovkami,	

		manipulace s penězi.	
4. Doplnovat údaje v jednoduché tabulce.	Umět zaznamenávat a doplňovat údaje do jednoduché tabulky.	Práce s tabulkami, jejich čtení, doplňování, určení místa záznamu.	
Základy geometrie 2. Používat základní geometrické pojmy.	Umět používat základní geometrické pojmy.	Bod, přímka, polopřímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník.	
5. Měřit a porovnávat délku úsečky.	Umět pracovat s měřidly, porovnat výsledné hodnoty.	Měření úseček různými měřidly, vzájemné porovnávání výsledků.	
3. Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary.	Umět znázornit a pojmenovat rovinné útvary.	Znázornění a pojmenování přímky, polopřímky, úsečky, kružnice, kruhu, trojúhelníku, čtverce, obdélníku.	

Matematika

(Matematika a její aplikace)

Ročník: 10. ročník

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Číslo a početní operace 3. Sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru.	Umět písemně sčítat a odčítat dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru.	Početní operace (sčítání, odčítání) do 100.	
6. Pracovat s kalkulátorem.	Umět pracovat s kalkulátorem.	Početní operace kalkulátorem.	
1. Psát, číst a používat čísla v oboru do sta, numerace do 1000 po stovkách.	Umět numeraci do 1000.	Početní vztahy do 1000.	
Závislosti, vztahy a práce s daty 2. Zvládat početní úkony s penězi.	Zvládnout manipulaci s penězi.	Používání mincí a bankovek, počítání s bankovkami, manipulace s penězi.	
4. Doplnovat údaje v jednoduché tabulce.	Umět zaznamenávat a doplňovat údaje do jednoduché tabulky.	Práce s tabulkami, jejich čtení, doplňování, určení místa záznamu.	
3. Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny.	Umět se orientovat v čase s přesností na půlhodiny.	Seznámení s digitálním zápisem času, práce s hodinami.	

Základy geometrie			
2. Používat základní geometrické pojmy.	Umět používat základní geometrické pojmy.	Bod, přímka, polopřímka, úsečka, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník.	
5. Měřit a porovnávat délku úsečky.	Umět pracovat s měřidly, porovnat výsledné hodnoty	Měření úseček různými měřidly, vzájemné porovnávání výsledků.	
3. Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary.	Umět znázornit a pojmenovat rovinné útvary.	Znázornění a pojmenování přímky, polopřímky, úsečky, kružnice, kruhu, trojúhelníku, čtverce, obdélníku.	
6. Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa.	Umět poznat a pojmenovat prostorové útvary.	Prostorové útvary – krychle, koule, válec.	

5.5. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Informatika zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Časová dotace předmětu Informatika na 1. stupni v 5. a 6. ročníku jedna vyučovací hodina, na 2. stupni v 7. - 10. ročníku jedna vyučovací hodina.

Cílem předmětu je vést žáka k poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základní znalosti a dovednosti práce s počítačem, získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti, rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti. Rozvíjení zdokonalování jemné motoriky, zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění. Využívání potřebných informací, komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky, získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Čtení, Psaní, Matematika, Člověk a společnost.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Informatika jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl ovládat elementární způsoby práce s počítačem.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

Kompetence komunikativní

Žák by měl využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Žák by se měl podílet na jednoduchých sociálních aktivitách.

Kompetence pracovní

Žák by měl pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly.

Informatika

(Informační a komunikační technologie)

Období: 1. stupeň (5. – 6. ročník)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Zvládat základní obsluhu počítače, zapnutí, vypnutí, práce s myší.	Žák se seznámí a pozná části hardwaru (monitor, počítač, myš, klávesnice), ovládá zapnutí a vypnutí počítače, práce s myší (pohyb po monitoru, jednoklik, dvojklik).	Monitor, klávesnice, myš, základy obsluhy počítače.	
3. Zvládat psaní známých písmen na klávesnici.	Orientace na klávesnici – psaní známých písmen, znalost nejdůležitějších kláves (enter, escape, backspace, mezerník, šipky).	Znalost klávesnice a písmen, orientace na klávesnici.	
2. Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynů.	Práce s výukovými programy – přiměřeně věku (Alík, Všechnálek, pexesa aj.). Ovládání jednoduchých her zaměřujících se na postřeh, pozornost. Psaní známých písmen ve Wordu.	Software počítače (textový editor, herní a zábavné výukové programy).	

4. Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou.	Rozeznat rizika plynoucí z nesprávné práce na počítače (správné sezení, vzdálenost očí od obrazovky, úchop myši...). Uvědomit si nebezpečnost počítače (elektřina...).	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky.	

Informatika

(Informační a komunikační technologie)

Období: 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 4. Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou.	Rozeznat rizika plynoucí z nesprávné práce na počítače (správné sezení, vzdálenost očí od obrazovky, úchop myši...). Uvědomit si nebezpečnost počítače (elektřina...), práce s tiskárnou.	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky, přídatná zařízení počítače – účel, použití, obsluha (tiskárna).	
1. Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace.	Orientace na klávesnici, psaní jednoduchých slov a vět ve Wordu, použití základních kláves (backspace, enter aj.).	Základní funkce textového a grafického editoru, symboly alternativní komunikace na počítači.	
2. Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy.	Práce s výukovými programy – přiměřeně věku (Alík, Všechnálek, pexesa aj.). Ovládání jednoduchých her zaměřujících se na postřeh, pozornost atd.	Výukové a herní programy.	
3. Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.	Zadávání webových stránek, práce s vyhledáváním (klíčová slova apod.).	Možnosti vyhledávání informací prostřednictvím internetu.	

5. Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zasílání zprávy SMS.	Základní práce s e-mailovou schránkou, odesílání a přijímání e-mailů.	Základní způsoby elektronické komunikace – mobilní telefon, e-mail.	

5.6. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, z níž předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících nižšího stupně. Vyučovací hodina zahrnuje tematické okruhy: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Časová dotace předmětu Člověk a jeho svět je na 1. stupni v 1. - 4. ročníku tři vyučovací hodiny, v 5. a 6. ročníku dvě a jedna disponibilní hodina, celkem 16 a 2 disponibilní hodiny.

Cílem předmětu je vytvoření a upevnění hygienických a sebeobslužných návyků, osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů. Vede žáky k poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žije. Rozvíjí myšlení a vyjadřování, vede k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů. Podporuje chápání významů věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí, pojmenovávání předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života, utváří pozitivní vztah k živé i neživé přírodě. Upevňuje zásady zdravého životního stylu a správné jednání v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost.

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět jsou realizována tato průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Mezipředmětové vztahy

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Informatika, Hudební výchova, Pracovní činnosti, Tělesná výchova a Výtvarná výchova.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- vědět, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem,
- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností,
- chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- mít základní představu o vztazích mezi lidmi,
- orientovat se v prostředí, ve kterém žije,
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách,
- uplatňovat základní návyky společenského chování,
- navazovat a udržuje vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi,
- rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky,
- uvědomovat nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby,
- prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování ve známém prostředí.

Kompetence občanské

Žák by měl:

- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti,
- mít povědomí o základních právech a povinnostech občanů,
- dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití,
- umět se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- mít osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností,
- pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly,
- soustředit se na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění,
- respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce,
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

Člověk a jeho svět

(Člověk a jeho svět)

Ročník: 1.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Místo, kde žijeme 1. Znat název své obce a adresu bydliště.	Znat název své obce.	Moje obec (město).	
2. Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, budově školy a jejím okolí.	Zvládnout orientaci v budově školy.	Moje škola, důležitá místa v budově školy. Místa, jimiž se dítě běžně pohybuje.	
4. Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy.	Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy.	Základní pravidla bezpečnosti – pohyb po chodníku, přecházení vozovky, vyhýbání se neznámým místům, nedůvěřovat neznámým osobám.	
Lidé kolem nás 1. Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	Znat své rodinné příslušníky.	Základní orientace v rodině – matka, otec, sourozenci (bratr, sestra), prarodiče (babička, dědeček), teta, strýc, bratranec, sestřenice.	

2. Znat jména spolužáků a svých učitelů	Znat jména svých spolužáků a učitelů.	Jména spolužáků ze třídy, jméno a příjmení třídní učitelky.	
3. Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	Ovládat základy společenského chování.	Zdravení při příchodu i odchodu ze školy, požádání, poděkování, omluva.	
5. Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	Nedůvěřovat neznámým lidem, nic si od nich nebrat, neodcházet s nimi.	
Lidé a čas 4. Rozlišovat roční období podle charakteristických znaků.	Rozlišovat roční období podle charakteristických znaků.	Jaro, léto, podzim, zima – přiřazení k obrázkům, popis obrázku, typické činnosti v daných obdobích.	
Rozmanitost přírody 1. Popsat viditelné proměny v přírodě jednotlivých ročních období.	Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Rozdíly mezi ročními obdobími, proměny přírody v souvislosti se střídáním přírodních cyklů.	
Člověk a zdraví 1. Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu.	Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu.	Osobní hygiena – mytí rukou, používání toalety, stolování. Sebeobsluha – přezouvání,	

		převlékání, stolování.	
3. Dokázat upozornit na své zdravotní potíže.	Dokázat upozornit na své zdravotní potíže.	Umět říct, co bolí, kde bolí. Popsat své potíže.	
4. Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách na výletech, při koupání.	Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech, při koupání	Chování při hrách, výletech, při koupání. Zajištění bezpečnosti vlastní i svých spolužáků, vyhnutí se rizikovému chování.	

Člověk a jeho svět

(Člověk a jeho svět)

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Místo, kde žijeme 1. Znat název své obce a adresu bydliště.	Znat název své obce.	Moje obec (město).	
2. Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, budově školy a jejím okolí.	Zvládnout orientaci v budově školy a jejím okolí.	Moje škola, důležitá místa v budově školy a v jejím okolí – školní hřiště, školní dvůr, školní jídelna a družina. Místa, jimiž se dítě běžně pohybuje.	
3. Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola).	Poznat a pojmenovat předměty ze svého okolí (domov, třída, škola).	Popis domova (kuchyně, obývací pokoj, můj pokoj, koupelna, toaleta), třídy (lavice, židle, tabule, katedra) a školy (třídy, ředitelna, sborovna, tělocvična, hudební třída).	
4. Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy.	Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy.	Základní pravidla bezpečnosti – pohyb po chodníku, přecházení vozovky, vyhýbání se neznámým místům, nedůvěřovat neznámým osobám.	

Lidé kolem nás 1. Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy.	Znat své rodinné příslušníky.	Základní orientace v rodině – matka, otec, sourozenci (bratr, sestra), prarodiče (babička, dědeček), teta, strýc, bratranec, sestřenice.	MKV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování
2. Znat jména spolužáků a svých učitelů.	Znat jména svých spolužáků a učitelů.	Jména spolužáků ze třídy i ostatních tříd, jméno a příjmení třídní učitelky a učitele, které dítě vyučují.	
3. Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat.	Ovládat základy společenského chování.	Zdravení při příchodu i odchodu ze školy, požádání, poděkování, omluva.	
5. Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	Nedůvěřovat neznámým lidem, nic si od nich nebrat, neodcházet s nimi.	
Lidé a čas 4. Rozlišovat roční období podle charakteristických znaků.	Rozlišovat roční období podle charakteristických znaků.	Jaro, léto, podzim, zima – přiřazení k obrázkům, popis obrázku, typické činnosti v daných obdobích.	
1. Zvládnou jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Ovládat jednoduchou orientaci v čase.	Jednotlivé části dne (ráno, poledne, večer) - typické činnosti vztahující se k nim. Určení částí dne.	

Rozmanitost přírody 1. Popsat viditelné proměny v přírodě jednotlivých ročních období.	Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních období.	Rozdíly mezi ročními obdobími, proměny přírody v souvislosti se střídáním přírodních cyklů.	
4. Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr).	Umět podle obrázku určit počasí.	Poznat na obrázku o jaké počasí se jedná. Rozlišovat pojmy hezky – škaredě, přiřazovat počasí k ročním obdobím.	
2. Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat.	Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat.	Pes, kočka, kráva, kůň, práce, slepice, koza.	
Člověk a zdraví 1. Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu.	Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu.	Osobní hygiena – mytí rukou, používání toalety, stolování. Sebeobsluha – přezouvání, převlékání, stolování.	
3. Dokázat upozornit na své zdravotní potíže.	Dokázat upozornit na své zdravotní potíže.	Umět říct, co bolí, kde bolí. Popsat své potíže.	
4. Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách na výletech, při koupání.	Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech, při koupání.	Chování při hrách, výletech, při koupání. Zajištění bezpečnosti vlastní i svých spolužáků, vyhnutí se rizikovému chování.	

Člověk a jeho svět

(Člověk a jeho svět)

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Místo, kde žijeme 1. Znat název své obce a adresu bydliště.	Znat adresu svého bydliště.	Adresa bydliště dítěte. Blízko čeho bydlí, kolem čeho jde domů.	
2. Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, budově školy a jejím okolí.	Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště.	Orientace v okolí bydliště. Blízko čeho bydlí, kolem čeho jde domů.	
3. Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola).	Poznat a pojmenovat předměty ze svého okolí (domov, třída, škola).	Popis domova (kuchyně, obývací pokoj, můj pokoj, koupelna, toaleta), třídy (lavice, židle, tabule, katedra) a školy (třídy, ředitelna, sborovna, tělocvična, hudební třída).	
4. Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy.	Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy.	Základní pravidla bezpečnosti – pohyb po chodníku, přecházení vozovky, vyhýbání se neznámým místům, nedůvěřovat neznámým osobám.	

Lidé kolem nás 1. Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy.	Znat své rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy.	Základní orientace v rodině. Rozlišování věku rodinných příslušníků v rovině starý – mladý, mladší – starší. Orientace v blízkých příbuzenských vztazích.	
4. Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti.	Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti.	Práce doma, v zaměstnání.	
3. Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat.	Ovládat základy společenského chování.	Zdravení při příchodu i odchodu ze školy, požádání, poděkování, omluva.	
5. Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi.	Nedůvěřovat neznámým lidem, nic si od nich nebrat, neodcházet s nimi.	
Lidé a čas 2. Znat rozvržení svých denních činností.	Orientovat se ve vlastním denním režimu.	Denní režim, činnosti dne.	
3. Znat dny v týdnu.	Znat dny v týdnu.	Dny v týdnu, znát a umět vyjmenovat (pondělí – neděle).	
1. Zvládnou jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer).	Ovládat jednoduchou orientaci v čase.	Jednotlivé části dne (ráno, poledne, večer) - typické činnosti vztahující se k nim. Určení, o jakou část dne se jedná.	

Rozmanitost přírody			
3. Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny.	Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny.	Základní druhy ovoce a zeleniny, orientace, rozlišení ovoce – zelenina.	
4. Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr).	Umět podle obrázku určit počasí.	Poznat na obrázku o jaké počasí se jedná. Rozlišovat pojmy hezky – škaredě, přiřazovat počasí k ročním obdobím.	
2. Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat.	Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat.	Pes, kočka, kráva, kůň, prase, slepice, koza.	
5. Znat základní zásady pobytu v přírodě.	Znat základní zásady pobytu v přírodě.	Pobyt v přírodě – pravidla chování v přírodě, ochrana přírody, péče o životní prostředí, péče o zvířata a rostliny.	
Člověk a zdraví			
1. Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu.	Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu.	Osobní hygiena – mytí rukou, používání toalety, stolování. Sebeobsluha – přezouvání, převlékání, stolování.	
2. Pojmenovat hlavní části lidského těla.	Seznámit s hlavními částmi lidského těla.	Lidské tělo - hlava, krk, trup, končetiny.	
4. Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách na výletech, při	Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech, při	Chování při hrách, výletech, při koupání.	

koupání.	koupání.	Zajištění bezpečnosti vlastní i svých spolužáků – vyhnutí se rizikovému chování.	

Člověk a jeho svět

(Člověk a jeho svět)

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Místo, kde žijeme 4. Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách.	Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách.	Bezpečnost při hře vlastní i spolužáků.	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – vztahy a naše třída
1. Popsat cestu do školy podle otázek.	Znát cestu do školy.	Cesta do školy. Orientace podle návodných otázek.	
Lidé kolem nás 1. Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády. 2. Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.	Znát pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády. Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.	Rodina – pravidla soužití. Škola – pravidla soužití, kamarádství. Tolerance mezi spolužáky k odlišnostem.	
6. Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Dění při mimořádných událostech, dodržování pokynů dospělé osoby.	
Lidé a čas 3. Znát roční období a měsíce.	Znát roční období a měsíce.	Orientace v ročních obdobích a jednotlivých měsících	

5. Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji.	Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji.	Pověsti a významné události z okolí.	
Rozmanitost přírody 2. Poznat nejběžnější volně žijící zvířata.	Znát a pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata.	Les, pole, louka a jejich obyvatelé.	
5. Znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí.	Znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí.	Životní prostředí a jeho ochrana. Ochrana přírody a její pravidla.	
Člověk a zdraví 1. Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy.	Znát hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy.	Osobní hygiena, zdravá výživa, sebeobsluha.	
2. Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže.	Sdělit a popsat své zdravotní obtíže.	Zdraví a nemoc.	
5. Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Znát základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Pravidla silničního provozu pro chodce.	
6. Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Mimořádné události a chování při nich.	

Člověk a jeho svět

(Člověk a jeho svět)

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Místo, kde žijeme 4. Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách.	Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách.	Bezpečnost při hře vlastní i spolužáků.	
1. Popsat cestu do školy podle otázek.	Znát cestu do školy.	Cesta do školy. Orientace podle návodných otázek.	
2. Znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště.	Orientovat se v okolí školy a bydliště.	Orientace v okolí školy a bydliště.	
Lidé kolem nás 1. Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády. 4. Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování	Znát pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády. Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování	Rodina – pravidla soužití. Škola – pravidla soužití, kamarádství. Vhodné a nevhodné chování mezi vrstevníky i k dospělým osobám.	

vrstevníků a dospělých.	vrstevníků a dospělých.		
6. Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Dění při mimořádných událostech, dodržování pokynů dospělé osoby.	
Lidé a čas 2. Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra). 4. Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků.	Znát pojmy z minulosti, přítomnosti, budoucnosti. Rozlišovat současný způsob života a život v minulosti.	Včera, dnes, zítra (časové pojmy). Život náš a našich předků.	
5. Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji.	Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji.	Pověsti a významné události z okolí.	
Rozmanitost přírody 1. Poznat rozdíly mezi stromy a keři.	Poznat rozdíly mezi stromy a keři.	Stromy a keře.	
4. Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	Znát škodlivé vlivy na přírodní prostředí.	Přírodní prostředí a jeho ochrana.	ENV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl
Člověk a zdraví 1. Uplatňovat hygienické návyky,	Znát hygienické návyky,	Osobní hygiena, zdravá výživa,	

sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy.	sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy.	sebeobsluha.	
4. Zvládnout ošetření drobného poranění.	Zvládnout ošetření drobného poranění.	Drobná poranění a jejich ošetření.	
5. Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Znát základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Pravidla silničního provozu pro chodce.	
6. Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Mimořádné události a chování při nich.	

Člověk a jeho svět

(Člověk a jeho svět)

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Místo, kde žijeme 3. Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.	Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.	Výlet – zážitky, vlastní poznatky. Okolní krajina (místní oblast, region). Regionální zvláštnosti.	
2. Znat nejblíží důležitá místa v okolí školy a bydliště.	Orientovat se v okolí školy a bydliště.	Orientace v okolí školy a bydliště. Život ve škole a jejím okolí.	
Lidé kolem nás 3. Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti.	Znat nejběžnější pracovní činnosti.	Pracovní činnosti.	
6. Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Dění při mimořádných událostech, dodržování pokynů dospělé osoby. Chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla.	

5. Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby.	Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby.	Osobní bezpečí, chování v krizových situacích, nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence. Protiprávní jednání a jeho postih.	
Lidé a čas 2. Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra). 4. Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků.	Znát pojmy z minulosti, přítomnosti, budoucnosti. Rozlišovat současný způsob života a život v minulosti.	Včera, dnes, zítra (časové pojmy). Život náš a našich předků.	
1. Poznat kolik je hodin (na celé hodiny).	Znát hodiny.	Orientace v čase, určování času.	
Rozmanitost přírody 3. Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy.	Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy.	Stromy ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté.	
4. Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí.	Znát škodlivé vlivy na přírodní prostředí.	Přírodní prostředí a jeho ochrana.	
Člověk a zdraví	Vědět, na koho se obrátit o	Osobní bezpečí, ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a	

3. Vědět, na koho se obrátit o pomoc.	pomoc.	zneužíváním. Preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek.	
4. Zvládnout ošetření drobného poranění.	Zvládnout ošetření drobného poranění.	Drobná poranění a jejich ošetření.	
5. Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Znát základní pravidla silničního provozu pro chodce.	Pravidla silničního provozu pro chodce. Bezpečné chování v silničním provozu, chování při mimořádných událostech.	
6. Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Mimořádné události a chování při nich.	

5.7. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Člověk a společnost

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a společnost je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z níž předmět vznikl.

Výuka probíhá ve všech ročnících na druhém stupni. Vyučovací hodiny zahrnují Historie našeho národa, Člověk ve společnosti, Poznatky o společnosti, Péče o občana.

Časová dotace předmětu Člověk a společnost je na 2. stupni v 7. - 10. ročníku dvě hodiny.

Cílem předmětu je získávání poznatků o minulosti a současnosti naší země, poznávání postupné změny způsobu života lidí, poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí, zvládání přiměřeně náročných situací běžného života. Podporuje osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivní mezilidské vztahy. Vede žáka k vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti, úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům. Rozvíjí respekt ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství. Vede k pochopení práv a povinností občanů, k rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků.

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu Člověk a společnost jsou realizována tato průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Mezipředmětové vztahy

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Matematika, Čtení, Psaní, Řečová výchova, Informatika, Pracovní činnosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Člověk a společnost jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky.

Žák uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

Žák vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností.

Žák ví, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem.

Žák rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností.

Žák chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály.

Žák vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhájí svůj názor.

Žák využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

Žák má základní představu o vztazích mezi lidmi.

Žák se orientuje v prostředí, ve kterém žije.

Žák se podílí na jednoduchých sociálních aktivitách.

Žák uplatňuje základní návyky společenského chování.

Žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi.

Žák rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky.

Žák si uvědomuje nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby.

Žák prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování ve známém prostředí.

Kompetence občanské

Žák využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti.

Žák má povědomí o základních právech a povinnostech občanů.

Žák dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití.

Žák se dokáže chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob.

Kompetence pracovní

Žák má osvojeny hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností.

Žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Člověk a společnost

(Člověk a společnost)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Historie našeho národa 1. Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí.	Znát způsob života v pravěku, rozdíly se současností.	Pravěk, život v pravěku, pravěk v českých zemích, archeologické nálezy v českých zemích.	
Člověk ve společnosti 1. Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků. 5. Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu.	Poznat rodinu, rodinné příslušníky a rodinný život, rodinné zvyky. Být informován o vandalismu a jeho projevech.	Rodina, škola, funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí. Rodinní příslušníci, rodinný život a rodinné zvyky. Vandalismus a jeho projevy.	
Poznatky o společnosti 1. Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele.	Poznat symboly našeho státu a jeho hlavní představitele.	Prezident republiky, státní orgány a instituce. Státní občanství, státní symboly.	

Péče o občana 5. Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.	Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných okolností.	Mimořádné události (zemětřesení, povodeň, požár atd.). Ochrana osob za mimořádných událostí.	

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Historie našeho národa 2. Mít základní poznatky o období počátků českého státu.	Znát počátky českého státu.	První státní útvary na našem území (Sámová říše, Velkomoravská říše). Počátky českého státu (Přemyslovci, Lucemburkové – Karel IV.).	MKV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování
Člověk ve společnosti 2. Respektovat pravidla společenského soužití. 5. Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu.	Znát pravidla společenského chování a soužití. Být informován o rasismu a jeho projevech.	Škola – práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole. Základní pravidla společenského chování. Naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast, státní svátky. Rasismus a jeho projevy. Úcta k člověku, rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin.	
Poznatky o společnosti 2. Být seznámen se základními	Znát základní práva a povinnosti	Lidská práva, základní lidská práva. Práva dítěte a jejich	

právy a povinnostmi občanů.	občana.	ochrana, rodinné právo. Týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace.	
Péče o občana 3. Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany.	Vědět o možnostech sociální péče, o potřebné občany	Zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče. Zdravotní a sociální pojištění, sociální zabezpečení, orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající organizace.	

Člověk a společnost

(Člověk a společnost)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Historie našeho národa 3. Vědět o významných osobnostech našich dějin. 4. Mít představu o významných historických událostech v naší zemi.	Vědět o významných osobnostech našich dějin. Znát významné historické události v naší zemi.	Významné osobnosti našich dějin (Jan Hus, J. A. Komenský). Světové války a jejich důsledky. Vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy
Člověk ve společnosti 3. Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování. 4. Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům.	Znát vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování.	Mezilidské vztahy ve společnosti, mezilidská komunikace, rovnoprávné postavení žen a mužů. Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin.	

Poznatky o společnosti 3. Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání.	Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání.	Člověk a právo, práva a povinnosti občana. Policie a soudy, právní dokumenty občana, druhy a postihy protiprávního jednání, trestná činnost mládeže.	
Péče o občana 4. Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací. 2. Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy.	Vědět o službách nabízených pomáhajícími organizacemi. Znát nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy.	Vzdělání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava pro profesní uplatnění. Pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci, nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti. Člověk a volný čas, kultura a sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času, ohrožení sociálně patologickými jevy, nebezpečí drog.	

Člověk a společnost

(Člověk a společnost)

Ročník: 10.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Historie našeho národa 4. Mít představu o významných historických událostech v naší zemi.	Znát významné historické události v naší zemi.	Poválečné období. Sametová revoluce. Vznik České republiky, vstup ČR do EU.	
Člověk ve společnosti 6. Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	Obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje. Přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti.	
Poznatky o společnosti 4. Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU.	Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU.	Evropská integrace, postavení ČR v rámci EU.	
Péče o občana 4. Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací.	Vědět o službách nabízených pomáhajícími organizacemi.	Příprava pro profesní uplatnění. Pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci,	

1. Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu.	Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu.	nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti. Peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi.	

5.8. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Člověk a příroda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a příroda je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací obor Člověk a příroda zahrnuje základní poznatky z fyziky, chemie, přírodopisu a zeměpisu. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahů mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale v Evropě. Vychází z osobních poznání žáků a jejich zkušeností.

Časová dotace vyučovacího předmětu Člověk a příroda na 2. stupni v 7. - 9. ročníku jsou tři hodiny, v 10. ročníku tři a jedna disponibilní hodina.

Cílem je rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi. Seznámit s příčinami přírodních jevů. Vnímat vztahy a souvislosti mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou. Podílet se svým chováním na ochraně životního prostředí. Získávat praktické zkušenosti s přírodními i umělými látkami a materiály. Získávat elementární povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi a o vesmíru. Utvářet a využívat dovednosti v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek, nebo životní prostředí.

Průřezová témata:

Ve vyučovacím předmětu jsou realizováno toto průřezové téma - Environmentální výchova.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v této vzdělávací oblasti uplatnit vazby s těmito předměty: Matematika, Výchova ke zdraví.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Člověk a příroda jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- umět používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- umět uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích,

- umět používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života.

Kompetence k řešení problémů

Žák řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

Kompetence komunikativní

Žák rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností.

Žák chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály.

Kompetence sociální a personální

Žák by se měl:

- orientovat v prostředí, ve kterém žije,
- podílet na jednoduchých sociálních aktivitách,
- umět rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky,
- být schopen uvědomit nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby.

Kompetence občanské

Žák se dokáže chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- umět pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly,
- být schopen soustředit se na pracovní výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění,
- umět dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

Člověk a příroda

(Člověk a příroda)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Základní poznatky z fyziky 3. Rozpoznat jednotlivá skupenství	Rozpoznat jednotlivá skupenství vody. Skupenství látek.	Základní fyzikální vlastnosti látek. Voda a její skupenství. Přeměny skupenství, tání, tuhnutí, teplota varu kapaliny. První pomoc při opaření horkou vodou. Vlastnosti pevných kapalných a plynných látek	
Základní poznatky z chemie 2. Rozlišit druhy vody - pitná, užitková, odpadní.	Význam vody, užití a úprava vody. Vědět o nebezpečí nákazy při požití nepitné vody. Možnost živelných pohrom souvisejících s vodou. Chování v těchto krizových situacích.	Koloběh vody v přírodě. Pitná a užitková voda, odpadní voda, čistota vody. Nákazy šířené použitím nepitné vody. Povodně. Chování v krizových situacích.	

Základní poznatky z přírodopisu 1. Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období 2. Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku. 6. Znat význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub. 3. Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby. 8. Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují. 9. Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody. 10. Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	Rozlišit roční období, rozpoznat změny v přírodě. Vědět o možnostech péče o volně žijící zvířata. Život rostlin a zvířat v průběhu roku. Znat význam lesa. Rozlišit strom, keř, lesní plody. Poznat nejběžnější houby, vědět o riziku otravy. Vědět jak se v lese chovat. Vědět o nebezpečí, která v přírodě mohou hrozit. Znat zásady ochrany lesa, volně žijících zvířat.	Roční období a jejich charakteristika. Volně žijící zvířata, jejich způsob života a ochrana. Rozlišení stromu, keře, stromů listnatých a jehličnatých, nejznámější druhy stromů a keřů. Pravidla pro sběr lesních plodů a hub. Příznaky otravy, první pomoc. Nebezpečí nákazy od klíšťat, odstranění klíštěte, příznaky onemocnění, ochrana. Chování při pobytu v přírodě.	

Základní poznatky ze zeměpisu 4. Orientovat se na mapě města podle významných bodů 5. Vědět o druzích a způsobech dopravy, na území ČR, do zahraničí	Seznámit se s plánem města. Významnými budovami a orientačními body ve městě. Orientovat se ve městě. Druhy dopravy a dopravních prostředků. Možnosti cestování.	Orientace ve městě, v plánu města, občanská vybavenost města. Druhy dopravy a dopravních prostředků. Cestování. Chování v dopravních	

7. Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		prostředcích. Pravidla bezpečného pohybu v dopravním provozu, přírodě.	

Člověk a příroda

(Člověk a příroda)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Základní poznatky z fyziky 4. Rozeznat zdroje zvuku 5. Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Rozeznat původ zvuků v okolním světě. Odraz zvuku. Nebezpečí nadměrného hluku	Původ zvuků okolo nás, lidský hlas, hlasy zvířat, hudební nástroje, zvuky předmětů. Ozvěna. Škodlivost nadměrného hluku. Opatření pro omezení škodlivosti hluku.	
Základní poznatky z chemie 3. Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin 4. Vědět o znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - továrny, auta	Plynné látky. Kyslík a jeho význam pro život. Dýchání živočichů a rostlin. Znečištění vzduchu a vody a jeho důsledky na životní prostředí.	Vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu, čistota ovzduší, čistota vody. Zdroje znečištění vzduchu a vody, smog. Mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy.	
Základní poznatky z přírodopisu 7. Znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	Znát vnější stavbu lidského těla. Základní orgánové soustavy a jejich funkce. Příznaky nemocí. Význam zdravého životního stylu, výživy, pohybu. Dokázat vysvětlit své potíže	Vnější a vnitřní stavba lidského těla. Orgánové soustavy a jejich funkce. Příznaky nemocí. Zdravotní péče. Prevence nemocí, zdravý životní styl.	

Základní poznatky ze zeměpisu 1. Orientovat se na mapě podle barvy, rozlišit vodstvo, horstvo a nížiny 2. Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice 8. Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Seznámit se s mapou. Poznat krajinné typy a umět je najít na mapě. Poznat základní značky a barvy na mapě Orientovat se na mapě ČR. Najít hlavní město, město ve kterém žije. Být poučen o chování v případě živelných katastrof.	Barvy a značky na mapě, hranice ČR, sousední státy, města. Určit zeměpisnou polohu ČR v rámci Evropy	

Člověk a příroda

(Člověk a příroda)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Základní poznatky z fyziky 2. Znat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji 6. Být informován o zdrojích elektrického proudu 7. Rozpoznat zdroje světla 8. Znat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	Vědět o výrobě a distribuci a spotřebě elektrického proudu. Znat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči. Vědět o nebezpečí úrazů elektrickým proudem. Znat zdroje světla. Vědět o praktickém využití optických přístrojů	Elektrárna, druhy elektráren. Jaderné elektrárny, ochrana lidí před radioaktivním zářením Rozvod elektrické energie, druhy elektrických spotřebičů v domácnosti. Bezpečná manipulace s elektrickými spotřebiči. Rizika úrazu elektrickým proudem, první pomoc. Zdroje světla. Využití optických přístrojů.	
Základní poznatky z chemie 5. Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti	Chemické látky používané v domácnosti, způsob jejich využití. Paliva, ropa, uhlí, zemní plyn, původ a využití. Stavební pojiva, vápno, sádra, cement, užití v praxi, bezpečnost při práci	Označení a symboly nebezpečných látek, zásady bezpečné manipulace s nimi. Hořlaviny, bezpečné zacházení s nimi, první pomoc při popálenině, poleptání	

Základní poznatky z přírodopisu 4. Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	Znát stavbu těla rostlin. Poznat a pojmenovat běžné zástupce rostlin. vědět o hospodářsky významných rostlinách, pěstování, využití. Znát nejznámější léčivé rostliny. Vědět o ochraně ohrožených druhů rostlin.	Stavba těla rostlin, význam jednotlivých částí. Nároky na pěstování. Hospodářsky významné rostliny, způsob pěstování, zpracování, využití (obilniny, brambory, cukrová řepa, luštěniny, zelenina). Chráněné rostliny, léčivé rostliny.	
Základní poznatky ze zeměpisu 3. Vyhledat na mapě republiky kraj (region) podle místa bydliště nebo místa školy 6. Vědět o přírodních zvláštěnostech kulturních zajímavostech svého regionu	Orientovat se v mapě, Dokázat určit stát, region, město. Seznámit se s nejbližším okolím města.	Naše město, přírodní podmínky, okolní města a vesnice. Přírodní a kulturní zajímavosti, významné památky.	

Člověk a příroda

(Člověk a příroda)

Ročník: 10.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Základní poznatky z fyziky 1. Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu 2. Rozeznat zdroje tepla 3. Být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky - střídání dne a noci, ročních období	Poznat klid, pohyb, vzájemné vztahy těles. Rozeznat zdroje tepla. Znat pohyby Země kolem své osy, kolem Slunce	Pohyb těles, pohyb a klid. Zdroje tepla, hoření. Planety, hvězdy, Pohyby Země.	ENV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů
Základní poznatky z chemie 1. Rozlišit základní vlastnosti látek - rozpustné, nerozpustné 6. Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	Rozpustné a nerozpustné látky, roztok. Léčiva, léky, pravidla zacházení s léčivy. Užívání, uložení. Zneužívání léků. Návykové látky a jejich nebezpečí.	Rozpustné a nerozpustné látky, roztok, vliv teploty a míchání na rychlost rozpustnosti látek. Léčiva, jejich význam, způsob užívání, zneužívání léčiv. Další návykové látky, jejich zneužívání, důsledky závislosti.	
Základní poznatky z přírodopisu 5. Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů	Seznámit se se základním rozdělením živočichů, vědět o jejich stavbě těla, životním prostředí. Vědět o hospodářsky významných druzích. Chránění živočichové.	Vybrané druhy hmyzu, rozdělení obratlovců. Hospodářsky významné druhy, podmínky chovu. Ochrana ohrožených druhů.	

Základní poznatky ze zeměpisu 1. Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	Seznámit se s mapou světa, globusem.	Oceány, světadíly.	

5.9. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět je realizovaný v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně na 1. stupni v 1. - 6. ročníku, na 2. stupni v 7. - 10. ročníku.

Výuka probíhá v odborné učebně formou individuální nebo skupinové práce.

Cílem předmětu Hudební výchova je rozvíjet hudebnost a pohybovou kulturu žáků, vytváření kladného vztahu k hudbě, soustředěné naslouchání, kultivované vystupování a získání sebedůvěry, schopnost hudbu emocionálně prožít.

Průřezová témata

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova budou realizováno toto průřezové téma - Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Čtení, Psaní, Řečová výchova, Výtvarná výchova.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem.

Žák by se neměl nechat odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Žák by měl vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl prokázat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí.

Kompetence pracovní

Žák by měl přijímat posouzení výsledků své práce.

Hudební výchova

(Umění a kultura)

Období: 1. stupeň (1. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl: 1. Zpívat jednoduché melodie či písni přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem.	Reprodukce jednoduché melodie.	Zpěv jednoduchých lidových písní a písní zaměřených k ročním dobám, svátkům (koledy, Velikonoce...) v rozsahu kvinty až sexty.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost
2. Užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem.	Pochopit a interpretovat rytmus. Doprovodit rytmicky melodii. Vyjádřit změny rytmu.	Hra na jednoduché nástroje: Orffova instrumentáče. Hra na tělo. Zopakování rytmu podle sluchové, zrakové, motorické předlohy.	
3. Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky.	Schopnost rozeznat hudební i nehudební zvuky. Rozlišit výšku tónu.	Rozlišování zvuků - hudební nástroje, zvuky okolo nás.	
4. Soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písni či skladby.	Schopnost udržení pozornosti při poslechu hudby.	Poslech krátkých skladeb různého charakteru, říkadel a písní.	

5. Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat.	Správná práce s dechem a zřetelná výslovnost.	Správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání, správná artikulace slov, říkadel a jejich rytmiizace.	
6. Reagovat pohybem na hudbu.	Spojení pohybu a hudby.	Pochod, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, pohybový projev podle hudby - improvizace, hudebně relaxační techniky. Vyjádření změny rytmu pohybem.	

Hudební výchova

(Umění a kultura)

Období: 1. stupeň (2. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl: 1. Zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem.	Zpívání podle individuálních schopností.	Zpěv lidových i umělých písní s doprovodem hudebního nástroje.	
2. Rozlišit hudební a nehmudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké - dlouhé, vyšší - nižší.	Rozpoznávání zvuků, tónů, mluveného projevu a zpěvu.	Rozeznání: tónů (zpěv, výška, síla, délka) a zvuků (zvuky okolo nás - dopravní prostředky).	
3. Správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytimizaci říkadel.	Správná práce s dechem a zřetelná výslovnost při zpěvu i rytimizaci.	Správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání, správná artikulace textů písní a říkadel.	
4. Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.	Schopnost udržení pozornosti a vnímání při poslechu hudby.	Poslech zpěvu (vokální projev druhého), hudby (reprodukovaná hudba, DVD)	
5. Poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách.	Rozpoznat a pokusit se správně pojmenovat Orffův instrumentál.	Rytmická cvičení s využitím Orffova instrumentálu, případně dalších předmětů.	

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
6. Propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry.	Spojení pohybu a hudby.	Pochod podle hudebního doprovodu, pohybový projev podle hudby - improvizace, hudebně - relaxační techniky, rytmické taneční prvky, pohybové hry s dětskými popěvkami a říkadly.	

Hudební výchova

(Umění a kultura)

Období: 2. stupeň

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Využívat pěvecké návyky podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu.	Upevňování správných pěveckých návyků.	Správné dýchání, zřetelná výslovnost při zpěvu i mluveném projevu.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost
2. Interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně.	Znalost vybraných lidových a umělých písní.	Zpěv lidových i umělých písní v rozsahu jedné oktávy.	
3. Doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje.	Ovládnutí Orffova instrumentáře.	Hra na Orffovy rytmické nástroje, hra na tělo.	
4. Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů.	Poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů.	Poslech vybraných ukázek českých i zahraničních skladatelů a interpretů, seznámení s významnými hudebními skladateli, návštěva koncertu.	

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
5. Zvládnout základní kroky jednoduchého tance.	Seznámení se základními tanečními kroky.	Taneční kroky polky a mazurky, hudebně - pohybové hry, muzikoterapie, relaxační techniky a improvizovaný pohyb podle hudby.	

5.10. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je dán obsahem vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Časová dotace předmětu Výtvarná výchova je na 1. stupni v 1. - 6. ročníku dvě hodiny, na 2. stupni v 7. - 10. ročníku jedna hodina.

Cílem předmětu je poznávání prostředků výtvarného jazyka, všestranné prohlubování senzibility žáka. Výtvarná výchova rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Mezipředmětové vztahy

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Pracovní činnosti, Výchova ke zdraví, Hudební výchova, Člověk a příroda.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem,

Žák by se neměl nechat odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností,
- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem.

Kompetence pracovní

Žák by měl postupovat podle instrukcí a naučeného pracovního postupu.

Výtvarná výchova

(Umění a kultura)

Období: 1. stupeň (1. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl: 1. Zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	Správné používání a pojmenování základních výtvarných pomůcek.	Rozvíjení grafomotoriky, motivace k tvůrčí činnosti, vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních.	
2. Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních.	Umět použít správné barvy a tvary ve vlastní tvorbě podle pokynu učitele.	Kresba tvarově nenáročných předmětů, barevné skvrny vodovými nebo temperovými barvami.	
3. Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech.	Na základě získaných zkušeností a dovedností je žák schopen pracovat podle zadání, s použitím vlastní fantazie s dopomocí učitele.	Netradiční výtvarné techniky, schopnost vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ, prezentace výsledků tvůrčích činností.	

Výtvarná výchova

(Umění a kultura)

Období: 1. stupeň (2. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	Správné používání a pojmenování výtvarných pomůcek, rozvoj samostatnosti při výtvarné práci.	Netradiční výtvarné techniky. Malba vodovými barvami, temperami, kresba.	
2. Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě.	Znalost a pojmenování tvarů, barev a objektů ve vlastní tvorbě.	Kreslení předmětů vycházejících z kruhu (míč, sněhulák), čtverce (kapesník, dům), obdélníku (dveře, okno), rozlišovat barevné odstíny.	
3. Při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	Na základě získaných zkušeností a dovedností dokáže pojmenovat, rozlišit, napodobit a splnit zadaný úkol.	Netradiční výtvarné techniky, schopnost vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace).	

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
4. Vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky).	Schopnost ohodnotit výtvarný postup i výsledek práce.	Prezentace výsledků tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy).	

Výtvarná výchova

(Umění a kultura)

Období: 2. stupeň

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	Upevňování používání a schopnosti pojmenovat výtvarné pomůcky, rozvoj samostatnosti při výtvarné práci.	Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (před spolužáky, rodiči, pro prezentaci škol), vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních.	
2. Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy.	Používání linie, barev, tvarů a objektů ve výtvarné činnosti.	Spontánní – kresba a malba s náměty ze života, vyjadřování vlastních pocitů kresbou a malbou, užití pastelu a vodových barev.	

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
3. Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ.	Na základě svých zkušeností je schopen samostatné práce.	Kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční techniky a jejich kombinace v ploše i prostoru.	
4. Hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele.	Schopnost kreativně vyjádřit své představy a zkušenosti.	Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností.	

5.11. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Časová dotace předmětu Výchova ke zdraví na 2. stupni 9. a 10. ročník je jedna vyučovací hodina a jedna disponibilní hodina. Celkem čtyři hodiny.

Cílem předmětu je získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví. Poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním. Dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví. Rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet. Odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím. Poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností. Vnímání prožitků z pohybové činnosti.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Člověk a svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- dodržovat návykové stereotypy učení a snažit se o koncentraci na učení,
- používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- vnímat problémové situace a řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- vědět, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností,
- chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- mít představu o vztazích mezi lidmi,
- rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, být seznámen s jeho možnými důsledky,
- uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby.

Kompetence občanské

Žák by měl:

- chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí,
- dokázat chovat se v krizových situacích i v situacích ohrožujících zdraví a život člověka podle pokynů kompetentních osob.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

Výchova ke zdraví

(Člověk a zdraví)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Pojmenovat členy rodiny podle příbuzenských vztahů. Uvědomovat si nutnost kvalitních vztahů v rodině i mezi ostatními lidmi. Vědět o vhodném chování k osobám stejného i opačného pohlaví. Uvědomovat si význam rodiny, manželství. Vědět o vzniku nového života, významu rodičovství.	Užší, širší rodina, funkce rodiny, vztahy mezi příslušníky rodiny. Vztahy a soužití v prostředí školy, vrstevnické skupiny. Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Dětství, puberta, dospívání, tělesné změny. Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, těhotenství, antikoncepce. nemoci přenosné pohlavním stykem.	
2. Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Uvědomovat si cenu zdraví a nutnost péče o zdraví své i ostatních. Dodržovat zásady zdravého životního stylu.	Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví. Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami. Režim dne. Duševní pohoda. Relaxační techniky.	

3. Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	Dokázat srovnat stav nemoc - zdraví. Uvědomovat si vlastní zdravotní potíže. Poznat rizikové chování vedoucí k onemocnění.	Nemoc, zdraví, úraz. První pomoc při drobných poraněních, chování v situacích úrazů a život ohrožující situace. Civilizační choroby, zdravotní rizika, lékařská péče. Přivolání pomoci v případě potřeby.	
9. Použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci			

Výchova ke zdraví

(Člověk a zdraví)

Ročník: 10.

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 4. Znat správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	Vědět o výživové hodnotě potravin a jejich významu pro správné fungování organismu. Rozlišit výživově hodnotné potraviny od výživově "prázdných" nebo škodlivých. Dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy. Způsob stravování.	Výživa a zdraví, zásady správného stravování a přípravy pokrmů. Jídelníček a zásady jeho sestavení. Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví. Civilizační choroby, zdravotní rizika. Specifické druhy výživy. Diety při běžných zdravotních potížích.	
8. Vědět o souvislostech mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	Vědět o nejběžnějších návykových látkách. Vědět o zdravotních a sociálních problémech při zneužívání návykových látek. Léky a jejich užívání, popř. zneužívání, uložení léků v domácnosti.	Druhy návykových látek, vliv jejich zneužívání na zdraví vlastní i ostatních. Důsledky zneužívání návykových látek na mezilidské vztahy. Sociální rizika. Zneužívání léků a možnosti poškození zdraví při náhodném požití.	
7. Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Rozpoznat násilné a nevhodné chování, zaujímat negativní postoj k těmto jevům.	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita,	

6. Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	sexuální zneužívání dětí, šikana a jiné projevy násilí. Komunikace se službami odborné pomoci. Bezpečné chování, komunikace s vrstevníky, neznámými lidmi.	
5. Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc			
10. Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	Vědět o zásadách bezpečnosti v prostředí, ve kterém se žáci běžně pohybují. Vědět o možných krizových a mimořádných situacích. Být seznámen s chováním v těchto situacích.	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečný pohyb v dopravním provozu. Možné krizové situace (požár, povodně, bouře, vichřice atp.), chování s ohledem na bezpečnost vlastní i ostatních. Respektování pokynů pověřených osob.	

5.12. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybu.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově jsou zařazeny očekávané výstupy a učivo zdravotní tělesné výchovy. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být v hodinách tělesné výchovy preventivně zařazována a využívána u všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Časová dotace předmětu Tělesná výchova je na 1. stupni v 1. - 6. ročníku tři vyučovací hodiny, na 2. stupni v 7. - 10. ročníku tři vyučovací hodiny.

Cílem předmětu je získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví. Poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním. Dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví. Rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet. Odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím. Poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností. Vnímání prožitků z pohybové činnosti.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Člověk a příroda, Hudební výchova, Výchova ke zdraví, Matematika.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova jsou uplatňovány takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- dodržovat návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení,
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení.
-

Kompetence k řešení problémů

Žák se nenechá při řešení problémů odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Žák rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

- umět rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky,
- být schopen spolupráce s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem.

Kompetence občanské

Žák chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí.

Tělesná výchova

(Člověk a zdraví)

Období: 1. stupeň (1. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl 1. Mít kladný vztah k pohybovým aktivitám	Získat kladný vztah k pohybu a ke sportování. Zapojit aktivní pohyb do života.	Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry.	
5. Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Znát pravidla bezpečnosti pohybu v TV (tělocvična, hřiště, terén). Vhodná volba oděvu do TV, hygiena po tělesné aktivitě.	Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí. Hygiena v TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodná obuv a oděv.	
2. Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Uvědomit si důležitost přípravy organismu na zátěž (rozcvička) a důležitost uklidnění organismu po zátěži (uklidňovací a protahovací cviky)	Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení.	
3. Reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	Rozumět povelům a řídit se podle nich (nástup, tělocvičná terminologie)	Komunikace v TV, smluvené povely a signály.	

4. Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Uvědomit si zdravotní hledisko správného držení těla.	Zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	
Zdravotní tělesná výchova 1. Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech 2. Zaujímat správné základní cvičební polohy 3. Zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Znát své tělesné oslabení. Znát správné držení těla, být seznámen se cviky, které podporují správné držení těla. Znát a dodržovat výchozí polohy pro cvičení. Chápat nutnost pravidelného cvičení při korekci vlastního oslabení.	Činnosti a informace podporující korekci zdravotních oslabení. Speciální cvičení při oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí. Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	

Tělesná výchova

(Člověk a zdraví)

Období: 1. stupeň (2. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezové téma
Žák by měl 1. Zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla.	Uvědomit si zdravotní hledisko správného držení těla a prostřednictvím zdravotních cviků ~~správné držení těla podporovat~~	Zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, ~~relaxační, psychomotorická~~	Osobní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací Sociální rozvoj Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
3. Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	Základy atletiky – běhy, skoky, hody, gymnastiky – akrobacie, přeskoky, šplh.	Základy gymnastiky, průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na vybraném náčiní nářadí. Základy atletiky, průpravné atletické činnosti, varianty chůze, běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný	
4. Rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	Rozumět povelům a řídit se podle nich (nástup, tělocvičná terminologie).	Komunikace v TV, smluvené povely a signály.	
7. Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.	Pravidla bezpečnosti pohybu v TV (tělocvična, venkovní terén). Vhodná volba oděvu do TV, hygiena po tělesné aktivitě.	Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí. Hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv.	

5. Zvládat podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení.	Uvědomit si důležitost přípravy organismu na zátěž (rozcvička) a důležitost uklidnění organismu po zátěži (protahovací, uvolňovací	Příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení.	
2. Podle pokynů uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením.	Uvědomit si zdravotní hledisko správného držení těla a prostřednictvím zdravotních cviků podporovat správné držení těla.	Zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřena cvičení s přihlédnutím na dané	
6. Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích.	Hry s míčem, kolektivní hry s využitím chůze, běhu, honičky. Základní pravidla sportovních her.	Pohybové hry s různým zaměřením a s využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry. Pravidla pohybových činností a her, zásady sportovního jednání a chování, fair play.	
Zdravotní tělesná výchova			
1. Zvládat základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	Znát své zdravotní oslabení, získat informaci o vhodných korekčních cvičeních a pohybových aktivitách. Uvědomit si potřebu pravidelnosti cvičení pro zlepšení zdravotního stavu.	Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení. Prevence, pohybový režim, správné držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení. Speciální cvičení podle typu oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí), relaxační cvičení.	

Tělesná výchova

(Člověk a zdraví)

Období: 2. stupeň

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezové téma
Žák by měl Činnosti ovlivňující zdraví 1. Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o	Rozvoj rychlostních a vytrvalostních schopností pomocí běhu, rozvoj silových schopností pomocí šplhu, přetahu, přetlaku, koordinační cvičení.	Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností.	
2. Cíleně připravit na pohybovou činnost a její ukončení.	Uvědomit si důležitost přípravy organismu na zátěž (rozcvička) a důležitost uklidnění organismu po zátěži (protahovací, uvolňovací cviky).	Příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení.	
3. Využívat základní kompenzační a relaxační techniky.	Cvičení zaměřené na posilování a protahování jednotlivých svalových skupin, na zvětšování rozsahu pohyblivosti kloubů. Nácvik dýchání, relaxační cvičení.	Prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	

4. Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a silničním provozu.	Základní poznatky z turistiky – oblečení, obutí, způsob chůze, bezpečnost a hygiena v přírodě, příprava cesty, chůze v terénu.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí. Turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu.	

5. Znat zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc.	Základní znalosti ošetření drobných poranění, čísla tísňového volání.	Umět vyhledat pomoc a popsat problém.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Pravidla volejbalu, basketbalu, fotbalu, hokeje, ...procvičování herních dovedností jednotlivých sportů (dribling, hod na koš, střelba, ..).	Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her.	
1. Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a			
2. Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti.	Dřevěné tyče, míče, overal, noviny, míček na stolní tenis, kolíčky a jiné.	Pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami.	

Činnosti podporující pohybové učení 1. Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách.	Pohybové hry soutěživé a bojové, hry pro rozvoj spolupráce v družstvu např. překážkový běh v družstvu.	Rozvíjení pohybových dovedností v kolektivních hrách při manipulaci s náčiním, rozvoj sociálních vztahů.	
2. Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony.	Nácvik kotoulu – vpřed, vzad, rovnovážné polohy, přemet stranou, válení sudů. Poskoky, přeskoky, skok do dálky. Starty, běh na dráze, hod míčkem.	Gymnastika, atletika, rytmické a kondiční cvičení, sportovní hry.	
Zdravotní tělesná výchova 1. Mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení 2. Zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se jejich optimální provedení	Znát své zdravotní oslabení, získat informaci o vhodných korekčních cvičeních a pohybových aktivitách. Uvědomit si potřebu pravidelnosti cvičení pro zlepšení zdravotního stavu	Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení. Prevence, pohybový režim, správné držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení. Speciální cvičení podle typu oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí), relaxační cvičení. Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	

5.13. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Na prvním stupni předmět zahrnuje tyto tématické okruhy: Sebeobsluha, Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Práce v domácnosti. Na druhém stupni předmět zahrnuje tyto tématické okruhy: Práce s technickými materiály, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Práce v domácnosti.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Časová dotace předmětu Pracovní činnosti je v 1. – 3. ročníku tři hodiny, ve 4. – 6. ročníku čtyři hodiny, v 7. – 8. ročníku je časová dotace pět hodin posílena o jednu disponibilní hodinu, celkem tedy 6 hodin a v 9. – 10. ročníku šest hodin.

Výuka probíhá ve třídách nebo v odborných učebnách – dílna, cvičná kuchyně, školní pozemek, třída.

Cílem předmětu je zvládnutí úkonů sebeobsluhy, rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností, vytváření pracovních návyků, práce v kolektivu, odpovědnost za výsledky své práce, osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a nářadím, porozumění jednoduchým pracovním návodům a postupům, poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času, dodržování hygienických a bezpečnostních podmínek.

Mezipředmětové vztahy:

V rámci mezipředmětových vztahů je možno v tomto předmětu uplatnit vazby s těmito předměty: Výtvarná výchova, Člověk a jeho svět, Člověk a příroda.

Výchovně vzdělávací strategie:

Ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák by měl:

- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků,
- uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Žák by:

- měl překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- neměl nechat odradit nezdarem.
-

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností.

Kompetence pracovní

Žák by měl:

- zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech,
- soustředit na pracovní výkon, být schopen vytrvat při jeho plnění.,
- respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi by měl ovlivňovat kvalitu společné práce,
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

Pracovní činnosti

(Člověk a svět práce)

Období: 1. stupeň (1. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Sebeobsluha 1. Zvládnou základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti 2. Zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání 3. Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	Zvládnout samostatné oblékání, obouvání, zavazování tkaniček, skládání a úklid oděvu na určené místo. Udržet pořádek na lavici, ve třídě a ve svých osobních věcech, připravit si věci na vyučování, sklidit si je a uložit do aktovky.	Základní hygienické návyky, Osobní hygiena. Svlékání a oblékání oděvu, úprava zevnějšku, skládání oděvu, obouvání, šněrování tkaniček. Ukládání oděvu. Přiměřené odívání. Péče o osobní věci a pomůcky, jejich úklid a uložení. Pořádek ve třídě, v lavici, v aktovce.	
Práce s drobným materiálem 1. Třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru a barev 2. Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami 3. Vytvářet jednoduchými	Dokázat rozlišit tvar, barvu, velikost předmětu, přiřadit je k sobě podle zadání. Zvládat jednoduché práce s papírem, textilem, vlnou a dalšími materiály. Zvládat bezpečnou manipulaci s nůžkami, umět použít lepidlo, vodové barvy, štětec. Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z	Práce s různými druhy materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, karto, vlna, drát, PVC a další) Pojmenování pracovních pomůcek a bezpečné zacházení s nimi. Nácvik jednoduchých pracovních operací (stříhání, lepení, navlékání, modelování atp.). Organizace práce a úklid	

postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 4. Pracovat podle slovního návodu	tradičních i netradičních materiálů. Dokázat pracovat podle názorné ukázky, slovního návodu.	pracovního prostoru.	
Práce montážní a demontážní 1. Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Pracovat se stavebnicí podle vlastní fantazie, názoru, slovních pokynů, s pomocí podle obrázku.	Montáž a demontáž stavebnice, šetrné zacházení, udržování pořádku na pracovním místě, možnost tvořivého využití sestaveného výrobku. Úklid a urovnání stavebnice.	

Pěstitelské práce 1. Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích 2. Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě 3. Používat lehké zahradní náčiní	Pozorovat a popsat změny v přírodě, znát jejich souvislost s pěstováním rostlin. Vědět o významu půdy pro pěstování rostlin. Vědět kdy se seje, sází, sklízí. Pojmenovat běžné rostliny a plody. Vědět o jejich významu ve stravě a použití v kuchyni. Rozlišit listy, plody, semena. Umět zalít a očistit pokojové rostliny. Vědět co je motyka, hrábě, lopata, rýč, sázecí kolík. Vědět o významu zalévání, pletí, kypření půdy pro růst rostlin.	Jednoduché práce na zahradě v souvislosti s ročním obdobím. Hrabání listí, konečné úpravy záhonů, setí, sázení, zalévání, pletí chodníčků. Úklid a urovnání náradí. Zalévání a čištění pokojových rostlin. Rozlišování plodů, poznávání zeleniny a běžných květín.	
Práce v domácnosti 1. Upravit stůl pro jednoduché stolování 2. Připravit jednoduchý pokrm 3. Chovat se vhodně při stolování 4. Orientovat se v základním vybavení kuchyně 5. Zvládat drobné úklidové práce	Respektovat pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni. Upravit stůl pro jednoduché stolování. Pojmenovat a znát použití základního vybavení kuchyně. Pojmenovat a použít nádobí potřebného pro přípravu jídla a stolování. Umět použít příbor, ubrousek. Dokázat si po sobě uklidit stůl a umýt nádobí. Připravit jednoduchý pokrm, pomoci při přípravě jídla. Vědět o	Výběr potravin a surovin potřebných pro přípravu jídla. Příprava jednoduchých jídel. Pomoc při přípravě jídla. Bezpečné zacházení s kuchyňským náčiním. Příprava a prostírání stolu. Stolování, užití příboru. Jednoduché úklidové práce.	

	pravidlech stolování a umět je dodržovat.		

Pracovní činnosti

(Člověk a svět práce)

Období: 1. stupeň (2. období)

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Sebeobsluha 1. Pečovat o své tělo, svůj zevnějšek a osobní věci 2. Zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi 3. Dodržovat zásady účelného oblékání	Zvládat základní hygienické návyky. Oblékání, obutí, skládání a uložení oděvu. Pečovat o čistotu těla a oděvu. Dokázat zvolit oděv a obutí přiměřeně počasí a příležitosti.	Soustavné pěstování hygienických návyků. Použití a pojmenování toaletních potřeb. Údržba vlasů, nehtů, zubů. Odkládání obuvi a oděvů, jejich uložení. Oblečení a obutí ke sportu, práci, pobytu ve třídě. Čištění a údržba obuvi.	
Práce s drobným materiálem 1. Pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů 2. Využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic 3. Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 4. Udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat	Pracovat podle předlohy, ukázky, slovních pokynů, zapojit vlastní fantazii. Volit vhodné pracovní pomůcky a pracovat s nimi. Dodržovat zásady bezpečného používání pracovních pomůcek. Udržovat v pořádku pracovní místo.	Třídění, řazení drobných materiálů. Navlékání, provlékání, šití na kartonu. Práce s modelovací hmotou. Skládanky z papíru a jiných materiálů. Výrobky z přírodnin a dalších materiálů. Dodržování lidových tradic a zvyků, výrobky k těmto příležitostem. Estetické prostředí třídy a školy.	

zásady hygieny a bezpečnosti práce			
Práce montážní a demontážní 1. Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 2. Pracovat podle slovního návodu, předlohy 3. Spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty 4. Udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Rozlišení stavebních prvků stavebnic a jejich užití podle návodu, obrázku. Provádět jednoduchou montáž a demontáž. Spojovat různé druhy materiálů, různé předměty.	Práce s různými druhy stavebnic, skládanek, kostek a puzzlí. Spojování různých materiálů, lepení, šití, svazování.	

Pěstitelské práce 1. Znat základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin 2. Ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny 3. Volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 4. Vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách 5. Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Znat základní podmínky a potřeby pro pěstování rostlin. Vědět o růstu rostlin od semene po sklizeň. Rozlišit, pojmenovat a zvolit vhodné nářadí pro zadanou činnost. Pojmenovat druhy práce na zahradě. Rozlišit plevel od pěstované rostliny. Vědět o léčivých rostlinách a jejich významu. Vědět o jedovatých rostlinách a riziku při jejich požití. Dodržovat zásady bezpečnosti práce a bezpečnosti při použití zahradnického nářadí. dbát na vlastní bezpečnost a bezpečnost spolužáků.	Zpracování půdy, úprava záhonů, setí, sázení, pěstování květin a zeleniny. Pěstování pokojových květin. Možnosti množení rostlin. Pletí, kypření půdy, sklizeň. Užití rostlin v kuchyni, zeleniny, ovoce, koření.	
Práce v domácnosti 1. Znat základní vybavení kuchyně 2. Připravit jednoduché pohoštění 3. Uplatňovat zásady správné výživy 4. Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování 5. Zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji 6. Vědět jakým způsobem	Znat a pojmenovat základní vybavení kuchyně včetně kuchyňských přístrojů. Umět je správně použít, dbát o bezpečnost při práci s nimi. Připravit jednoduché pohoštění, prostřít stůl, znát pravidla správného stolování a společenského chování. Znat zásady správné výživy. Znat základní nástroje a potřeby pro úklid a umět je použít. Udržovat	Výběr potravin a surovin pro přípravu drobného pohoštění. Správně používat příbor. Seznamovat se s jednotlivými potravinami a jejich významem pro správnou výživu. Mytí nádobí, údržba pracovních ploch, údržba podlahy.	

udržovat pořádek v bytě, ve třídě 7. Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	pořádek ve třídě, v kuchyni. Provádět základní úklid kuchyně.		

Pracovní činnosti

(Člověk a svět práce)

Období: 2. stupeň

Očekávaný výstup	Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl Práce s technickými materiály 1. Rozlišovat různé druhy materiálů 2. Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech 3. Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu 4. Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech 5. Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky 6. Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	Rozlišovat různé druhy materiálů jako dřevo, karton, plech, drát, plast. kůže atp. Mít základní vědomosti o možnostech jejich úpravy a použití. Umět pojmenovat, zvolit a použít nástroje pro opracování těchto materiálů. Pracovat podle slovního návodu, grafické předlohy. Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci v dílně.	Řezání a povrchová úprava dřeva smirkovým papírem, lakem, barvami. Zatloukání hřebíků, sbíjení, vrtání ručním vrtákem. Opracování plastů, lepení, spojování. Stříhání, sešívání, lepení kůže a koženky. Řezání, lepení a další úpravy kartonu. Štípání, ohýbání, stáčení drátu, plechu.	

Práce montážní a demontážní 1. Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model 2. Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi 3. Provádět údržbu jednoduchých předmětů 4. Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	Podle návodu sestavit jednoduchý papírový model, skládanku. Zvládnout montáž a demontáž při práci se stavebnicí. Správně uložit části stavebnice. Provádět údržbu jednoduchých předmětů, pomůcek, učebnic. Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce.	Sestavování plošných a prostorových modelů ze stavebnic podle slovního návodu nebo grafické předlohy. Vytváření papírových, kartónových modelů. Oprava učebnic, pomůcek.	

Práce v domácnosti 1. Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti 2. Používat vhodné prostředky při práci v domácnosti 3. Používat základní kuchyňský inventář a bezpečně používat spotřebiče 4. Připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy 5. Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu 6. Dodržovat základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	Zvládat jednoduché pracovní postupy při úklidu domácnosti. Vědět o použití úklidových prostředků. Zvládat základní údržbu oděvů, praní, žehlení, přišívání knoflíků. Používat domácí elektrospotřebiče, znát zásady jejich bezpečného použití. Zvládat základní postupy při přípravě pokrmů studené kuchyně. Znáť postupy tepelného zpracování potravin. Pracovat podle jednoduchého receptu. Znáť zásady zdravé výživy. Zvládat slavnostní prostření stolu včetně zdobných prvků. Vědět o možných úrazech v domácnosti, ošetřit drobná poranění. Dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny při práci v domácnosti.	Drobné úklidové práce jako mytí a úklid nádobí, vytírání podlahy, utírání prachu. Údržba oděvů, šití předním stehem, přišívání knoflíků, poutek, háčků. Drobné dekorační práce na výzdobu nebo užití v domácnosti. Používání elektrospotřebičů v kuchyni, kuchyňský sporák, šlehač, mikrovlnná trouba. Základy přípravy pokrmů. Práce podle jednoduchého receptu, příprava surovin, vážení, postup. Ošetření drobných úrazů	

6. Tabulky realizace průřezových témat						
Průřezové téma	Osobnostní a sociální výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Osobnostní rozvoj						
Rozvoj schopností poznávání						
Sebepoznání a sebepojetí						
Seberegulace a sebeorganizace						
Psychohygiena						
Sociální rozvoj						
Poznávací schopnosti						
Mezilidské vztahy				ČaS		
Komunikace						
Spolupráce a soutěživost						
Morální rozvoj						
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						
Hodnoty, postoje, praktická etika						

Průřezové téma	Výchova demokratického občana					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Občanská společnost a škola	ŘV					
Občan, občanská společnost a stát						
Formy participace občanů v politickém životě						

Průřezové téma	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Evropa a svět nás zajímá		HV				
Objevujeme Evropu a svět						
Jsme Evropané						

Průřezové téma	Multikulturní výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Kulturní rozdíly						
Lidské vztahy		ČaS				
Etnický původ						

Průřezové téma	Enviromentální výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Ekosystémy						
Základní podmínky života						
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						
Vztah člověka k prostředí					ČaS	

Průřezové téma	Mediální výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vnímání mediálního sdělení						
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						
Fungování a vliv médií ve společnosti						Čt

6. Tabulky realizace průřezových témat				
Průřezové téma	Osobnostní a sociální výchova			
	2. stupeň (ročník)			
Název tématického okruhu	7.	8.	9.	10.
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání				
Sebepoznání a sebepojetí				
Seberegulace a sebeorganizace				
Psychohygiena				
Sociální rozvoj				
Poznávací schopnosti				
Mezilidské vztahy			ČaSp	
Komunikace				
Spolupráce a soutěživost				
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				
Hodnoty, postoje, praktická etika				

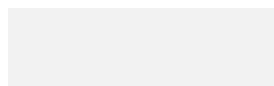
Průřezové téma	Výchova demokratického občana			
	2. stupeň (ročník)			
Název tématického okruhu	7.	8.	9.	10.
Občanská společnost a škola		ŘV		
Občan, občanská společnost a stát				
Formy participace občanů v politickém životě				

Průřezové téma	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
	2. stupeň (ročník)			
Název tématického okruhu	7.	8.	9.	10.
Evropa a svět nás zajímá				HV
Objevujeme Evropu a svět				
Jsme Evropané				

Průřezové téma	Multikulturní výchova			
	2. stupeň (ročník)			
Název tématického okruhu	7.	8.	9.	10.
Kulturní rozdíly				
Lidské vztahy		ČaSp		
Etnický původ				

Průřezové téma	Enviromentální výchova			
	2. stupeň (ročník)			
Název tématického okruhu	7.	8.	9.	10.
Ekosystémy				
Základní podmínky života				ČaP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				
Vztah člověka k prostředí				

Průřezové téma	Mediální výchova			
	2. stupeň (ročník)			
Název tématického okruhu	7.	8.	9.	10.
Vnímání mediálního sdělení				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				
Fungování a vliv médií ve společnosti			Čt	

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Vzhledem k tomu, že u žáků se středně těžkým mentálním postižením se pokrok ve vzdělávání projevuje po delší době, je přístupováno ke klasifikaci a hodnocení především jako k motivačnímu a výchovnému prostředku. Při klasifikaci a hodnocení je nutné přihlížet ke stupni mentálního postižení, zdravotnímu postižení, sociálnímu zázemí žáka. Hodnotí se individuální pokrok žáka.

Žáci mohou být během školního roku klasifikováni známkou. V pololetí je vydáno vysvědčení, které obsahuje formalizované slovní hodnocení a je doplněno o širší slovní hodnocení.

Zásady hodnocení

- hodnocení je nedílnou součástí vzdělávacího procesu,
- hodnocení se provádí průběžně,
- cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu,
- předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s očekávanými výstupy ŠVP pro speciální vzdělávání,
- žáci jsou hodnoceni ve všech předmětech,
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení, pokud je to v jejich schopnostech,
- chování žáků se nehodnotí, v případě nevhodného chování je žákům uděleno napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele nebo důtka ředitele školy.

Kritéria hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů,
- úroveň získaných vědomostí a dovedností,
- vynaložené úsilí a snaha,
- schopnost aplikovat poznatky v praktických situacích,
- soustředění na práci a schopnost vykonávat činnost smysluplně,
- změny v chování, postojích a dovednostech v souladu s očekávanými výstupy a klíčovými kompetencemi.

Tabulka formalizovaného slovního hodnocení

Předmět	Stupně hodnocení				
	1	2	3	4	5
Čtení	čte samostatně (plynule a s porozuměním)	čte s pomocí (a částečným porozuměním)	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Psaní	píše samostatně (čitelně a úhledně)	píše úhledně (čitelně)	píše s pomocí	napodobuje tvary písmen (a slov)	učivo dosud nezvládá
Řečová výchova	komunikuje, vyjadřuje se správně a srozumitelně	komunikuje, vyjadřuje se s drobnými chybami, ale srozumitelně	komunikuje, vyjadřuje se s chybami, málo srozumitelně	snaží se o komunikaci dle svých možností	odmítá komunikaci
Matematika	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Informatika	má osvojenou obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni	ovládá elementární práci s počítačem s drobnými chybami	prací s počítačem zvládá s pomocí	prací s počítačem zvládá jen s trvalou pomocí	obsluhu počítače zatím nezvládá
Člověk a jeho svět	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a společnost	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a příroda	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	rád zpívá, má dobrý rytmus	rád zpívá a poslouchá hudbu	rád (se zájmem) poslouchá hudbu	dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarná výchova	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	při práci vyžaduje vedení	při práci vyžaduje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří
Výchova ke zdraví	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Tělesná výchova	je obratný a snaživý	je méně obratný, ale snaží se	snaží se (cvičit podle svých možností)	je méně obratný, cvičí s pomocí	při cvičení potřebuje velkou pomoc
Pracovní činnosti	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	při práci vyžaduje vedení	při práci vyžaduje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří

7. 2 Autoevaluace školy

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání.	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole.
Kriteria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností rodičů.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování. Rozhovor.	Rozhovor. Dotazník. Zápis do 1. ročníku.	Analýza žakovských prací.	Pozorování. Rozhovor.	Pozorování. Dotazník. Rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	rozhovor v rámci schůzek rodičů nebo individuální pohovorů.	Průběžně.	Průběžně.	Průběžně pozorování a rozhovor.

7.3. Rozkličování kompetencí - Kompetence k učení

1. stupeň	1. období	Žák by měl Poznat probíraná písmena a číslice. Orientovat se ve známém prostředí. S pomocí učitele si dokázat připravit a sklídit učebnice a učební pomůcky. Dokázat je pojmenovat. Orientovat se na stránce v učebnici. Připravit a udržovat si v pořádku pracovní prostor. Ve spolupráci s učitelem se koncentrovat na pracovní výkon a vytvářet si své optimální učební zvyklosti. Chápat pochvalu a ocenění jako motivaci k další práci. S pomocí učitele hledat možnost uplatnění získaných zkušeností, vědomostí a dovedností v praktických situacích
	2. období	Číst s porozuměním jednoduché věty a krátké texty. Dokázat reprodukovat obsah těchto textů. Používat probrané početní výkony. Navrhnout řešení slovní úlohy. Orientovat se v učebnici, poznat stranu, cvičení. Rozumět jednoduchému slovnímu nebo písemnému zadání úkolu. V případě potřeby umět požádat o pomoc. Soustředit se na splnění úkolu a dobrý výkon. Chápat pochvalu, ocenění, ale i nezdár jako povzbuzení do další činnosti. Používat běžné termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života. Ovládat elementární způsoby práce s počítačem. Znat jeho základní části, dokázat počítač zapnout, vypnout, ovládat pomocí myši i klávesnice. Získané zkušenosti aplikovat v praktických situacích.
2. stupeň		Ovládat základy čtení, psaní, počítání a využívat je ke svému vzdělání. Používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky. Dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení. Chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků. Používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života. Ovládat elementární způsoby práce s počítačem. Uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích

Rozkličování kompetencí - Kompetence k řešení problémů

1. stupeň	1. období	Žák by měl S pomocí učitele poznat problém a dokázat jej pod vedením řešit po dílčích krocích a přiměřeně svým možnostem. Řešit známé situace na základě nápodoby a opakování. Vnímat problémové situace a odhadnout, co problém způsobuje. Nenechat se odradit nezdarem a pod vedením hledat možná řešení. Dokázat požádat o pomoc.
	2. období	Dokázat odhadnout, zda se s podobným problémem setkal, s pomocí a na základě vlastní zkušenosti navrhnout řešení. Řešit známé situace na základě nápodoby a získaných zkušeností. Nenechat se odradit nezdarem. Vědět na koho se obrátit pro pomoc.
2. stupeň		Překonávat problémy přiměřeně svým možnostem. Řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností. Vnímat problémové situace, řešit je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností. Nenechat se při řešení problému odradit nezdarem. Vědět na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů

Rozklíčování kompetencí - Kompetence komunikativní

1. stupeň	1. období	Žák by měl Přiměřeně svým schopnostem komunikovat s učitelem, spolužáky. Vhodným způsobem navázat kontakt. Zeptat se, odpovědět na otázku. Vyřídít krátký vzkaz. Mluvit přiměřeně hlasitě, nebát se vystoupit před kolektivem svých spolužáků. Rozlišovat, zda mluví s vrstevníkem, učitelem, dospělou osobou. Rozumět jednoduchému sdělení, pokynu a reagovat na něj. Dokázat odpovědět na otázky týkající se jeho pocitů, prožitků a nálady. Využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.
	2. období	Komunikovat s druhými lidmi. Rozumět a reagovat na sdělení podle svých možností. Dokázat stručně a přiměřeně schopnostem popsat svůj prožitek. Vhodně vyjádřit svůj pocit, náladu. Naslouchat druhým lidem. Chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály. Napsat krátký vzkaz. Vyjádřit svůj názor. Využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.
2. stupeň		Komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem a okolnostem. Rozumět sdělení a reagovat na něj podle svých možností. Vést dialog. Vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem. Získat a předat informaci. Chápat jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály. Zvládat jednoduchou formu písemné komunikace. Vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor. Využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky. Využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

1. stupeň	1. období	Žák by měl Mít základní představu o vztazích mezi lidmi, rozlišovat roli učitele, žáka. Orientovat se v prostředí školy. Dokázat spolupracovat s učitelem, se spolužáky, pracovat ve dvojici, ve skupině. Osvojovat si základní společenské návyky, pozdravit, přednést prosbu, požádat, poděkovat. Navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky. Respektovat autoritu učitele a ostatních pracovníků školy. Rozeznat nevhodné a rizikové chování. Dokázat se mu vyhnout. Učit se vystupovat i v pro něj neznámém prostředí.
	2. období	Mít představu o vztazích mezi lidmi. Učit se být schopen kompromisu bez pocitu vlastní újmy. Nabídnout a přijmout pomoc. Orientovat se v prostředí školy a blízkém okolí, znát cestu do školy, orientovat se v známých částech města. Dokázat pracovat a spolupracovat ve skupině, zaujmout místo platného člena, plnit svou část zadaného úkolu. Ocenit práci ostatních, neposmívat se, neodsuzovat bez náležitého posouzení. Respektovat druhé lidi. Udržovat pozitivní vztahy ve skupině, třídě. Rozeznat nevhodné chování, vědět o jeho možných důsledcích, dokázat se mu vyhnout. Dokázat se za nevhodné chování omluvit, popřípadě nést jeho následky. Být seznámen s nebezpečím možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby. Učit se odhadovat své reálné možnosti a klást si odpovídající cíle. Prožívat úspěch a získávat pozitivní představu o sobě samém. Mít zájem o sebezlepšení. Získávat dostatečnou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí.
	2. stupeň	Mít představu o vztazích mezi lidmi. Upřednostňovat pozitivní vztahy mezi lidmi. Orientovat se v místě bydliště, znát důležitá orientační místa ve městě. Dokázat spolupracovat ve skupině, přebírat zodpovědnost za výsledek společné práce. Znát a uplatňovat pravidla společenského chování v různých prostředích. Zaujímat negativní postoj k nevhodnému a rizikovému chování. Uvědomovat si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby. Dokázat rozpoznat příznaky zneužívání, upozornit na ně, požádat o pomoc. Získávat zdravou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí a styku s neznámými lidmi.

Rozkličování kompetencí - Kompetence občanské

1. stupeň	1. období	Žák by měl Zapojit se do kolektivu třídy. Uvědomovat si svá práva, ale i své povinnosti v rámci třídy, školy. Být seznámen a dodržovat pravidla chování daná školním řádem. Být přiměřeně poučen o zásadách ochrany zdraví svého i ostatních, zásadách zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí. Seznámen s možnými krizovými situacemi a situacemi ohrožujícími život a zdraví. Chápat úlohu pověřených osob v takovýchto situacích a respektovat jejich pokyny.
	2. období	Chápat nutnost dodržovat dohodnutá pravidla nejen v rámci školy, ale i společnosti. Chovat se zodpovědně a chránit zdraví své i ostatních. V rámci svých možností dodržovat základní zásady zdravého životního stylu. Znát možnosti jednotlivce při ochraně životního prostředí a snažit se je uplatňovat. Vědět o možných krizových situacích a dokázat se řídit pokyny kompetentních osob.
2. stupeň		Vědět o možnostech jednotlivce ovlivňovat život společnosti, uplatňovat svá práva. Vědomě dodržovat pravidla chování ve společnosti. Vědět o možných důsledcích porušování pravidel chování a zákonů V rámci svých možností předvídat situace ohrožující zdraví a životy lidí, předcházet jim. Dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu, a ochrany životního prostředí. Vědět o krizových situacích a situacích ohrožujících život, dbát pokynů kompetentních osob. Vědět o zásadách první pomoci.

Rozkličování kompetencí - Kompetence pracovní

1. stupeň	1. období	Žák by měl Mít osvojeny hygienické návyky. Zvládat základní sebeobsluhu dle svých možností. S pomocí učitele zvládat základní pracovní dovednosti. Pracovat podle pokynů, návodu, ukázky Plnit jednoduché úkoly, soustředit se na pracovní výkon, vytrvat u zadaného úkolu. Splnit svůj úkol v rámci skupiny. Přijmout hodnocení kvality vykonané práce. Být seznámen a dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti při práci.
	2. období	Vědomě dodržovat hygienické návyky. Zvládat sebeobsluhu. Dokázat udržet své pracovní místo v pořádku. Pracovat podle návodu, pokynů. Dokázat si vybrat pracovní nástroje podle předešlých zkušeností. Zvolit vhodný pracovní postup. Dodržet časový limit určený na dokončení práce. Soustředit se na výkon. Přijmout posouzení výsledků své práce. Dokázat porovnat výsledek své práce s ostatními. Cítit odpovědnost za splnění své části úkolu při práci ve skupině. Být seznámen a dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti při práci.
2. stupeň		Mít osvojeny hygienické návyky. Dle svých možností zvládat sebeobsluhu. Zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech. Dokázat pracovat podle jednoduchých pracovních návodů, instrukcí, zvládnutých postupů. Vykonávat samostatně jednoduché pracovní činnosti. Pracovat úsporně, šetřit materiálem. Při práci mít na zřeteli i hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí. Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci. Respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce. Soustředit se na výkon a být schopen vytrvat při jeho plnění. Získat takové pracovní návyky, které by mu v budoucnu umožnily práci v chráněné dílně nebo účast v projektech podporovaného zaměstnání. Cítit uspokojení z kvalitně odvedené práce.

Rozumová výchova

Člověk a komunikace

Ročník: 3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení poznávacích schopností		
Reaguje na oslovení jménem, zná své jméno	Reakce na oslovení, používání jména, plnění pokynů spojených s vlastním jménem, signace výrobků (jménem, značkou)	SV
Vnímá různé podněty a reaguje na ně	Pozitivní reakce na dotek, bazální stimulace. Nácvik hry (mačkání zvukové hračky, imitace tleskání, imitace zvonění zvonkem).	SV, TV, HV,
Pojmenuje části těla, případně ukáže	Vlastní tělo (hlava, tělo, nohy, ruce) Chápání jednotlivých druhů oblečení – ponožka na nohu, čepice na hlavu aj.	SV, TV, HV
Pozná a používá předměty denní potřeby, uplatňuje základní hygienické a sebeobslužné činnosti	Dotýkání předmětů v bezprostřední blízkosti. Diferencovaná manipulace s předměty. Přitáhnutí hračky za provázek.	SV, PČ

	Aktivní zkoumání předmětů. Jednoduché účelové úkony – rozsvítí světlo, aktivuje zvukovou hračku aj. Poznávání, praktické užití předmětů denní potřeby.	
Orientuje se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, v denním a časovém rozvrhu, vnímá prostor	Orientace v prostorách třídy, školy podle slovních pokynů a symbolů. Vnímání režimu dne. Reakce na zahájení a ukončení činnosti.	SV
Rozvíjení logického myšlení a paměti		
Opakuje slova a krátké říkanky, reprodukuje krátký text, vypráví podle obrázků	Alternativní komunikace, SymWriter, Makaton. Ukazování obrázků vztahujících se k říkance. Onomatopoická citoslovce. Rytmizace dvojslabičných slov	SV, HV
Orientuje se na stránce a na řádku	Seznámení a manipulace s knihou. Obracení tvrdých stran leporela. Cílené listování.	SV
Přiřazuje číslce k počtu	Určování vztahů malý, velký, dlouhý, krátký, všechno, nic.	PČ
Rozvíjení grafických schopností		

Uchopí a podrží daný předmět	Zraková fixace předmětu v klidu, v pohybu, koordinace oka ruky, špetkový úchop, třídění, přebírání, přenášení	SV, PČ
Uchopí tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	Libovolné čmárání na papír. Nápodoba kreslení kruhu. Čárá se záměrem. Kreslení, čar, vybarvování plochy	VV
Rozvíjení komunikačních dovedností		
Reaguje na hlas a intonaci dospělé osoby	Navázání očního kontaktu. Sluchová stimulace. Určení směru, odkud hlas přichází. Reakce na slovní pokyn – Paci paci, Pá pá, Dej mi. Rozezná názvy některých předmětů – míč, auto aj. Adekvátní reakce na slovní pokyny (vezmi, dej, jdi, stůj, posaď se, polož, pojď ke mě atp.) Napodobování	SV, HV, TV
Snaží se o správné dýchání	Orofaciální stimulace. Cvičení mluvidel.	SV, HV, TV

	Oromotorika, cvičení rtů a jazyka. Dechová cvičení, zábavné hry podporující správné dýchání	
Vyjádří souhlas či nesouhlas - verbálně nebo gesty	Vedení ruky dospělého k žádanému předmětu. Dotknutí se žádaného předmětu. Sdílená pozornost – pozorování, ukazování předmětu. Ukazování ve smyslu deklarativním. Vyjádření základní potřeby (jíst, pít, čůrat). Vyjádření záporu vrtěním hlavy. Ano, ne – gesta, grafické znázornění Řetězové žvatlání – da –da – da. Kombinace zvuků z několika hlasek – da – ma-ba.	SV, PV, HV
Zná své jméno a reaguje na oslovení jménem	Reakce na své jméno pohledem. Reakce na oslovení, používání jména, plnění pokynů spojených s vlastním jménem.	SV

Sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	Posílení dovednosti k vlastnímu projevu žáka (podá knihu k prohlížení) – společná činnost. Pojmenování a vyjádření přání a potřeb. Práce s piktogramy, fotografiemi, symboly – výběr sdělení. Žádost o dovolení při hraní s hračkou.	VV

Rozumová výchova

Člověk a komunikace

Ročník: 6. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení poznávacích schopností		
Vnímá různé podněty a reaguje na ně	Nácvik hry. Napodobení jednoduché činnosti (nápodoba hry – letadlo letí ve vzduchu, auto parkuje, starost o panenku aj.) Nácvik imitace motorické, sociální, verbální.	SV, TV, HV,
Pojmenuje části těla, případně na ně ukáže	Pojmenován částí hlavy, diferenciací prstů. Bazální stimulace.	SV, PČ
Zná členy své rodiny	Rozlišování pohlaví. Členové rodiny, jejich jména.	SV
Pozná své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovuje jménem	Rozpoznávání, ukazování popř. pojmenování spolužáků.	SV

Orientuje se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, v denním a časovém rozvrhu, vnímá prostor	Rozlišování částí dne, pojmenování dnů v týdnu. Orientace v nejbližším okolí školy.	SV, HV, TV, PČ, VV
Řadí obrázky podle zadaných kritérií	Poznávání, třídění, řazení obrázků, předmětů, reálií různých tematických celků.	SV, PČ, VV, TV
Pozná a používá předměty denní potřeby, uplatňuje základní hygienické a sebeobslužné činnosti	Zvládání hygienických návyků a udržování pořádku na pracovním místě samostatně nebo pod slovním vedením. Jednoduché účelové úkony – rozsvítí světlo, aktivuje zvukovou hračku aj. Účelové spojení dvou předmětů (zámek – klíč, stůl – židle)	SV, PČ, VV, TV
Orientuje se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, v denním časovém rozvrhu, vnímá prostor	Rozlišování nahoře, dole podle pokynů.	SV, TV
Rozvíjení logického myšlení a paměti		
Koncentruje se na určitou činnost	Stimulace zraku, sluchu, cvičení vnímání a pozornosti. Střídání práce a relaxace. Vyhledávání dvojic obrázků.	SV, PČ, VV, TV, HV

Rozlišuje velikost a tvary předmětů a dvojic obrázků	Manipulace s předměty, Rozlišování velikosti, tvaru, Přiřazování, třídění. Skládání části obrázků do celku, vyhledávání dvojic	SV, PČ, VV
Orientuje se na stránce a na řádku	Správné nasměrování obrázků podle předlohy (letadlo – nahoru, dolů, doprava, doleva). Skládání kostek různých barev dle nakreslené předlohy. Orientace na stránce, rozlišování nahoře, dole. Popis horní a dolní části obrázku. Obracení měkkých stran v knize. Cílené listování.	SV
Čte vybraná písmena a krátká slova	Přiřazování obrázků lišících se v detailech. Poznávání písmene A, I.	SV, VV
Opakuje slova a krátké říkanky, reprodukuje krátký text, vypráví podle obrázků	Písničky, říkanky, rýmy, popis obrázků.	HV
Přiřazuje číslce k počtu	Přiřazování počtu k číslici 1, 2. Určování vztahů všechno, nic, méně, více na reáliích.	PČ
Rozvíjení grafických schopností		

Nakreslí různé druhy čar	Čárání se záměrem. Nápodoba kreslení čar – svislá, vodorovná. Pokus o kříž. Kruh podle vzoru. Spojení dvou bodů čarou. Kresba hlavonožce. Vybarvení ohraničeného tvaru. Uvolňovací cvičení manipulační činnosti, úchop psacích potřeb. Kreslení různých druhů čar.	VV
Pozná grafickou podobu písmen	Poznávání písmene A, I.	SV, VV
Pozná základní geometrické tvary	Třídění podle tvarů, barev.	SV, VV, PČ
Rozvíjení komunikačních dovedností		
Snaží se o správné dýchání	Nácvik nádech, výdech napodobováním, na slovní pokyn.	HV, TV
Vyjádří souhlas či nesouhlas - verbálně nebo gesty	Ukazování ve smyslu deklarativním. Vyjádření základní potřeby (jíst, pít, čůrat). Vyjádření záporu vrtěním hlavy.	SV, PČ, HV

	Ano, ne – gesta, grafické znázornění. Používání různých výrazů tváře v kontextu různých situací. Opakování zvuků. Produkce zvuků zvířat na požádání. Vyjádření přání jedním slovem – Ham, Pá.	
Zná jména nejbližších osob a spolužáků	Rozpoznávání, ukazování popř. pojmenování spolužáků. Reakce a otočení hlavy na dotaz Kde je... Rozlišování pohlaví. Členové rodiny, jejich jména.	SV, HV
Umí pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty	Zvládnutí forem společenského styku dle možností. Posilování schopnosti čekat.	SV, HV
Sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	Vyjádření základní potřeby. Používání různých výrazů tváře. Využití AAK.	VV

Rozumová výchova

Člověk a komunikace

Ročník: 10. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení poznávacích schopností		
Vnímá různé podněty a reaguje na ně	Nácvik hry. Napodobení různých pohybů rtů. Nácvik imitace motorické, sociální, verbální.	SV, TV, HV,
Pozná a používá předměty denní potřeby, uplatňuje základní hygienické a sebeobslužné činnosti.	Pozná předměty denní potřeby, používá je k osobní hygieně, sebeobsluze, udržování pořádku na pracovním místě. Jednoduché účelové úkony – rozsvítí světlo, aktivuje zvukovou hračku aj. Účelové spojení dvou předmětů (zámek – klíč, stůl – židle)	PČ

Orientuje se na stránce a na řádku	Správné nasměrování obrázků podle předlohy (letadlo – nahoru, dolů, doprava, doleva). Skládání kostek různých barev dle nakreslené předlohy. Orientace na stránce, rozlišování nahoře, dole. Popis horní a dolní části obrázku.	SV
Vnímá a uspokojuje základní životní potřeby, sdělí své pocity a upozorní na zdravotní potíže.	Rozlišování a pojmenování pocitů podle výrazu tváře, piktogramu. Pojmenování částí těla. Popis běžných zdravotních potíží. Péče o zdraví.	TV, PČ
Rozvíjení logického myšlení a paměti		
Zvládá složení dějových obrázků	Používání předmětů k dosažení hračky (např. tyčka) Přiřazování identických předmětů. Třídění dvou výrazně odlišných předmětů např. lžíce – kostky. Třídění skupiny podobných předmětů (např. různé druhy kostek). Řazení obrázků podle dějové posloupnosti. Tři obrázky dle probíhajícího děje.	SV

Čte vybraná písmena a krátká slova	Metodika globálního čtení. Vnímání stejného tvaru písmen. Párování stejných písmen. Přiřazení jména k prvnímu písmenu. Skládání půleného obrázku z globálního čtení. Přiřazování předmětů k obrázkům. Přiřazení obrázků k piktogramům (SymWriter). Doplnění řady podle daného vzorce např. banán – zmrzlina – banán – zmrzlina. Čtení písmena, krátká slova. Spojování hlásek a písmen. Analýza, syntéza, globální čtení.	SV, HV
Opakuje slova a krátké říkanky, reprodukuje krátký text, vypráví podle obrázků	Umístění chybějících obrázků v krajině např. veverka, květina, houba, slunce apod. Doplnění chybějících částí obrázku. Reprodukce krátkých říkanek, jednoduchých textů, vyprávění podle obrázků. Rytmizace. Výběr knihy z nabídky.	HV, TV

Přiřazuje číslce k počtu	Přiřazování číslic k počtu do 5.	SV, VV, TV
Rozvíjení grafických schopností		
Napíše několik vybraných tiskacích písmen a číslic	Psaní tiskacích písmen a číslic. Zápis počtu. Podpis křestním jménem.	SV
Nakreslí různé druhy čar	Spojení dvou bodů čarou. Kresba hlavonožce. Uvolňovací cvičení manipulační činnosti, úchop psacích potřeb. Kreslení různých druhů čar. Obtahování jednoduchých tvarů. Kresba čtverce a trojúhelníku dle vzoru. Kresba jednoduchého domečku. Kresba postavy – jen hlavní části těla. Vybarvení ohraničeného tvaru. Kreslí vybrané detaily.	VV
Rozvíjení komunikačních dovedností		

Snaží se o správné dýchání	Dýchání při mluvním projevu.	HV, TV
Zná své jméno a reaguje na oslovení	Poukazování na sebe svým jménem.	HV
Vyjádří souhlas či nesouhlas - verbálně nebo gesty	Opakování zvuků. Produkce zvuků zvířat na požádání. Vyjádření přání jedním slovem – Ham, Pá. Odpověď na otázky Co je to, Kdo je to dle možností. Vyjádření žádosti o pomoc – AAK, slovem.	SV, PČ, HV
Sdělí svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	Ukazování ve smyslu deklarativním. Vyjádření základní potřeby (jíst, pít, čůrat). Vyjádření záporu vrtěním hlavy. Ano, ne – gesta, grafické znázornění. Používání různých výrazů tváře. Pojmenování a vyjádření přání a potřeb. Práce s piktogramy, fotografiemi, symboly – výběr sdělení. Ukazování žádaného předmětu a ujištění se, že dospělý dává pozor.	VV

	Používání gest jako náhrada řeči. Používání několika gest jako doprovod řeči.	
Využívá komunikační počítačové hry	Základní ovládání PC.	SV

Smyslová výchova

Člověk a jeho svět

Ročník: 3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení zrakové vnímání		
Uchopí předměty a manipuluje s nimi	Stimulace zraku, hry se světly, lesklými předměty, přenášení zrak. pozornosti, fixace zraku. Uchopení předmětu bez zrakové kontroly. Stimulace zraku spojeného s manipulací předmětu. Fixace předmětu v klidové pozici. Fixace předmětu v pohybu. Přenášená pozornost z předmětu na předmět. Reakce na předmět ve větší vzdálenosti. Třídění předmětů formou pokusu a omylu. Rozlišování některých reálných předmětů, manipulační hry. Rozlišování a užívání předmětů předmětového režimu dne. Přijímání zavedených rituálů při zahájení a ukončení vyučování. Zahájení a ukončení činnosti na pokyn.	RV, PČ

Rozlišuje tvary a barvy předmětů	Vnímání barev, vnímání obrysů předmětů i osob. Přiřazování geometrických tvarů.	RV, PČ
Pozná osoby ze svého okolí a své spolužáky	Rozlišování osoby od předmětů. Reakce na sociální kontakt – úsměv, živější reakce. Rozlišení osoby známé a cizí. Naznačování a stimulace očního kontaktu. Adekvátní reakce na přítomnost druhé osoby. Sledování druhé osoby očima, sledování osoby v pohybu. Stimulace očního kontaktu. Kontaktní rytmičky hry. Pohybové hry s říkadly, hry před zrcadlem, napodobování, stimulace pohybu.	RV, HV
Napodobí předvedené pohyby	Sledování pohybu vlastních rukou. Pozorování pohybu bublin. Sledování pohybu míče. Pozorování pohybu druhé osoby. Opakování jednoduchých pohybů s podporou říkadla. Pozorování v zrcadle. Hry před zrcadlem, napodobování a stimulace pohybu.	TV

Rozvíjení sluchového vnímání		
Reaguje na své jméno, na oslovení, na zavolání	Experimentace se zvukem. Reakce na akustické podněty vztažené k vlastní osobě. Lokalizace chvění na těle. Otáčení se za zvukem, hledání zdroje zvuku.	RV
Pozná, rozliší a napodobí různé zvuky	Vibrační stimulace. Hry se zvuky, zvukovými hračkami. S dopomocí říkadel a při hře napodobí onomatopoická citoslovce (paci, bum, bác, brm....). Orofaciální stimulace, sluchová cvičení s využitím zraku. Hry s mluvidly. Vyhledávání zdroje a směru zvuku. Přiřazení zvuku k předmětu nebo obrázku, který jej znázorňuje (telefon, zvonek aj.)	RV, HV, TV
Pozná podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.	Otáčení za hlasem. Spojování zvuku s obrazem osoby vlastní i cizí. Hry se jmény, hry před zrcadlem.	RV, HV

Rozvíjení hmatového vnímání		
Pozná hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.	Manipulace s předměty různých velikostí, tvarů a povrchů. Masáže paží, dlaní, prstů. Motivační hry s vodou.	RV, TV
Pozná známé předměty podle hmatu.	Úchop jednou rukou i oběma rukama. Úchop předmětů z různých poloh. Dlaňový úchop radiální, naznačování klešťového úchopu. Úchop a pokládání předmětů. Naznačení pohybu rukou směrem k předmětu. Experimentace s předměty. Koordinační cvičení – oko – ruka. Vyjádření libostí a nelibostí na různé povrchy. Bazální stimulace, míčkování. Přiměřená reakce na dotyk (pohlazení, štípnutí). Poznání předmětu podle hmatu se zrakovou kontrolou. Umístění a manipulace s předměty dle pokynů.	RV, PČ, VV

Prostorová a směrová orientace		
Vnímá prostor, rozliší směrovou orientaci ve známém prostoru.	Komunikace pomocí těla. Reakce na tělesné podněty. Reakce na podněty na vlastním těle. Reakce na podněty v těsné blízkosti i vzdálenějším okolí. Lokalizace vibrací na těle. Rozlišení směru pohybu těla, nahoru, dolů. Experimentace s vibračními hračkami. Manipulace s předměty v těsné blízkosti těla.	RV, TV
Orientuje se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.	Orientace ve třídě a škole. Nalezení svého místa ve třídě. Adekvátní reakce na vymezené místo ve třídě, k práci, k odpočinku, ke hře, k jídlu.	RV, TV
Rozvíjení čichového a chuťového vnímání		
Rozliší jednotlivé chutě	Reakce na lžici před ústy. Pohyb jazykem, polykání sliny. Výběr oblíbené pochutiny. Aktivní podílení se na krmení. Stimulace orofaciální oblasti. Masáže, štetěčkování, ledování. Oromotorická cvičení. Ochutnávání.	RV, HV

Pozná předměty čichem podle vůně	Nádech nosem, výdech ústy, stimulace dýchání. Očichávání, reakce na libé a nelibé vůně a pachy. Ochutnávání jídla. Libé či nelibé reakce na ochutnané potraviny.	PČ

Smyslová výchova

Člověk a jeho svět

Ročník: 6. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení zrakové vnímání		
Uchopí předměty a manipuluje s nimi	Účelná a krátkodobá koordinace zraku a pohybu. Manipulace s předměty, navlékání na trny. Válení, kutálení míče. Hry. Nalezení odměny schované pod hrníčkem.	RV,
Rozlišuje tvary a barvy předmětů	Manipulace s předměty. Podání předmětu určitého tvaru po vyzvání učitelem. Podání předmětů určité barvy po vyznání učitelem.	RV, PČ
Pozná, řadí, skládá a třídí předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	Řazení a třídění 2-4 výrazně odlišných předmětů podle barvy a tvaru, ale i dalších kritérií.	RV, PČ
Třídí obrázky, rozezná reálné a vyobrazené předměty	Přiřazování a rozlišování reálných věcí k obrázkům a naopak. Rozlišování známých reálných předmětů,	RV, HV

	fotografií. Rozlišování známých předmětů na obrázcích. Rozpoznání rozdílů na reálných předmětech, fotografiích, obrázcích.	
Pozná osoby ze svého okolí a své spolužáky	Navazování očního kontaktu. Kontaktní hry a činnosti. Vyhledání očního kontaktu. Činnosti tváří v tvář, rozlišování osob. Komunikační hry, hry s říkadly, hry se jmény. Výběr osob k dané činnosti (libost, nelibost). Pojmenování a ukázání na známé osoby. Pojmenování a ukázání na některé osoby na fotografiích.	RV, HV
Rozpozná denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	Využívání předmětů, obrázků, piktogramů k orientaci v režimu dne ve škole. Výběr činnosti dle předmětů, obrázků, piktogramů. Komunikační předměty, vytváření asociací místa pro jednotlivé činnosti.	RV, PČ
Napodobí předvedené pohyby	Sledování a napodobení soustavy výrazných pohybů s podporou říkadla, básně, písně. Naznačení pohybu dle možností. Cvičení zrakové pozornosti a zrakové paměti.	HV, TV
Rozvíjení sluchového vnímání		
Pozná, rozliší a napodobí různé zvuky	Rozlišení známých zvuků i bez zrakové kontroly. Adekvátní reakce na známé zvuky. Určení zdroje zvuku. Určení směru odkud zvuk přichází.	HV

	Napodobení zvuků zvířat. Účelné používání citoslovce. Oromotorická cvičení. Hry se zvuky. Přiřazení zvuku k předmětu nebo obrázku, který jej znázorňuje (telefon, zvonek aj.)	
Rozvíjení hmatového vnímání		
Pozná hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.	Úchop a manipulace s předměty různých velikostí. Stimulace úchopu – používání klešťového úchopu, špetkového úchopu. Nácvik účelného používání některých předmětů. Práce s drobným materiálem.	RV, VV, TV
Rozliší hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu).	Výběr předmětů s příjemným povrchem. Vnímání odlišné velikosti, tvaru i povrchu předmětu, materiálu. Přiměřená reakce na příjemný a nepříjemný materiál (drsne, hladké).	RV, HV
Třídí předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru.	Třídění 2 odlišných předmětů, obrázků podle velikosti. Třídění 2 – 4 odlišných předmětů, obrázků podle tvaru. Přiřazování různých povrchů předmětů k předloze.	RV, PČ

Prostorová a směrová orientace		
Vnímá prostor, rozliší směrovou orientaci ve známém prostoru.	Adekvátní reakce na blízkost druhé osoby. Vyhledávání hmatových podnětů ve svém okolí. Aktivní pohyb pro změnu polohy – aktivizace pohybu, změna polohy. Manipulace s předměty ve svém okolí. Zdolávání překážky v pohybu. Výběr libých hmatových podnětů.	RV, TV, HV, PČ
Orientuje se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.	Přesun do vzdálenějších prostor ve třídě a škole na pokyn učitele. Bezpečná orientace v prostorech třídy. Hledání pomůcky, úklid pomůcek na správné místo.	RV, TV
Rozlišuje nahoře – dole, před – za, vedle.	Umístění předmětů nahoru, dolů na pokyn učitele. Vyhledání předmětů na ploše dle pokynů učitele. Manipulace s předměty dle pokynů.	RV, HV, TV
Řadí, skládá a umístí předměty na určené místo podle pokynu.	Manipulace s předměty dle pokynu. Řazení, skládání a umístění předmětů dle slovních nebo obrázkových pokynů. Kódované úlohy.	RV, PČ

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání		
Rozliší jednotlivé chutě	Příjem pochutiny od známé osoby. Rozlišování chutí, výběr podle chuti. Rozlišování známých jídel podle chuti. Výběr sladkého a slaneého jídla.	RV, PČ
Pozná předměty čichem podle vůně	Rozpoznání předmětů podle vůně. Rozpoznání oblíbeného jídla dle vůně.	PČ

Smyslová výchova

Člověk a jeho svět

Ročník: 10. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení zrakové vnímání		
Uchopí předměty a manipuluje s nimi	Soustředění zraku po celou dobu vykonávané činnosti. Stimulace zraku.	HV, PČ
Rozlišuje tvary a barvy předmětů	Určení základních barev – znak, obrázek, pojmenování. Určení základních tvarů. Rozlišení složitějších geometrických tvarů – ovál, hvězda, kosočtverec.	RV, PČ
Pozná, řadí, skládá a třídí předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	Monokulární i binokulární vidění. Třídění, řazení, porovnávání podle různých kritérií. Přiřazení barevných předmětů k odpovídajícím terčům. Pamatování si souboru tří předmětů, poznání, který chybí. Vyhledání podrobnosti na obrázku. Pohled do kaleidoskopu jedním okem.	RV, VV, PČ

Třídí obrázky, rozezná reálné a vyobrazené předměty	Rozpoznání rozdílů na obrázcích a fotografiích. Vnímání a vyhledávání detailů na obrázcích.	RV, HV
Pozná osoby ze svého okolí a své spolužáky	Bezpečné rozlišování osob ze svého okolí i na fotografiích. Využívání fotografií ke komunikaci. Vyhledání jmenované osob na fotografii (pojmenování). Rozlišování blízkých a cizích osob.	RV
Rozpozná denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	Využívání předmětů, obrázků, piktogramů k orientaci v režimu dne ve škole i mimo ni. Třídění obrázků dle obsahu.	RV, HV, PČ
Napodobí předvedené pohyby	Napodobení soustavy podobných pohybů dle pohybových možností.	RV, HV, TV
Rozvíjení sluchového vnímání		
Pozná a rozliší různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	Rozlišování a určování hlasů zvířat. Přiřazování zvuků a hlasů zvířat k předmětu či k obrázku.	RV
Rozliší zvuky spojené s denním životem a nebojí se nepříjemných zvuků.	Poslech různých nahrávek. Přiřazování zvuků z denního života k předmětu či obrázku. Postupné odbourávání nepříjemných zvuků z okolí (vysavač, vrtačka apod.).	RV, HV

Rozvíjení hmatového vnímání		
Zvládá základní sebeobslužné dovednosti	Účelný nácvik manipulace se známými předměty. Využívání náhradního úchopu. Sebeobslužné činnosti.	RV, PČ
Třídí předměty na základě hmatu podle velikosti a tvaru.	Třídění 2 odlišných předmětů, obrázků podle velikosti. Třídění 2 – 4 odlišných předmětů, obrázků podle tvaru. Přiřazování různých povrchů předmětů k předloze.	RV
Prostorová a směrová orientace		
Orientuje se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.	Orientace ve třídě, škole a okolí školy.	RV, TV
Rozlišuje nahoře – dole, před – za, vedle.	Směrová orientace na ploše i v prostoru. Reakce na pokyn nahoru – dolů, před – za, vedle dle pohybových možností	RV, HV, TV
Rozlišuje vpravo - vlevo	Směrová orientace. Reakce na pokyn doprava, doleva dle pohybových možností	RV, TV
Rozezná roční období podle základních znaků.	Symbyly ročních období, počasí, kalendář, oblečení, zvířata.	RV, PČ
Rozvíjení čichového a chuťového vnímání		
Rozliší jednotlivé chutě.	Rozlišování a určování chutí.	PČ

Rozliší vůně a pachy.	Rozlišování a určování vůní a pachů pojmenováním nebo prostřednictvím AAK.	PČ
Pozná zkažené potraviny a nebezpečné látky.	Seznámení se se zkaženými potravinami – základní znaky. Rozliší zkažené a dobré potraviny. Reakce na upozornění na nebezpečné. Rozlišení některých nebezpečných látek používaných v domácnosti.	PČ

Hudební výchova

Umění a kultura

Ročník: 3. ročník

Hudební výchova		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozlišuje zvuky hudebních nástrojů	Experimentuje s hrou na nástroje, adekvátně reaguje na silné zvuky a tóny. Orffův instrumentář, přírodně laděné nástroje.	TV, PV
Zvládá jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	Hra na tělo – tleskání, pleskání, dupání, vnímání a posilování rytmu. Orffův instrumentář, přírodně laděné nástroje, manipulace s nástroji. Fixace zrakem či sluchem při produkci Reagování na rychlost a náladu písní – pohybem vyjádřit libost a nelibost.	PV, SV, TV
Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	Adaptace na slovně vedenou hodinu muzikoterapie. Propojení náladové hudby s emocemi, poslech produkováné hudby s kytarou, klávesami, netradičními nástroji.	RV, SV, VV

	Muzikomalba	
Zvládá správné dýchání, snaží se o správnou intonaci a melodii	Naznačení prohloubení dechu, foukání. Dechová cvičení, rezonanční cvičení, vibrační cvičení – pasivní (BS). Experimentace s vlastními zvuky – fonační cvičení a vokalizace, intonační a melodická cvičení, napodobování hlasů a zvuků. Cvičení na správné držení těla hlavy při projevu. Činnost na uvolňování mluvidel a tvoření hlásek. Napodobení hlasu a zvuku. Napodobuje obsah písni pomocí AAK, a kreslených symbolů – SymWriter.	SV, RV, TV

Hudební výchova

Umění a kultura

Ročník: 6. ročník

Hudební výchova		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozlišuje zvuky hudebních nástrojů	Intonační a melodická cvičení, otáčení za zdrojem zvuku.	
Zvládá jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	Rytmus – vnímání rytmu, posilování rytmu, samostatná rytmizace, rytmizace říkadel. Hudebně pohybová činnost, pohybové hry a říkadly a dětskými popěvky. Pohyb podle rytmického doprovodu, jednoduché tanečky a rytmická cvičení.	RV,SV
Soustředí se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	Poslech říkadla, lidové písně, jednoduché, krátké skladby určené dětem, relaxační hudba.	SV
Zvládá správné dýchání, snaží se o správnou intonaci a melodii	Dechová cvičení, výslovnost, fonační, intonační a melodická cvičení.	RV, SV
Zvládá zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	Zpěv podle reprodukované hudby, vnímání písní.	RV, PV

	Činnost na uvolňování mluvidel a tvoření hlásek. Napodobení hlasu a zvuku Napodobuje obsah písni pomocí AAK, a kreslených symbolů - SymWriter	
Rozlišuje zvuky hudebních nástrojů	Vybírá ze dvou předložených hudebních nástrojů.	PČ, RV

Hudební výchova

Umění a kultura

Ročník: 10. ročník

Hudební výchova		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozlišuje zvuky hudebních nástrojů	Vnímání změnu jednotlivých hudebních nástrojů, otáčení se za zdrojem zvuku. Spojení zvuku se symbolem.	TV, SV
Zvládá jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	Napodobování vyslovování některých hlásek. Správný posed při produkci. Manipulace s nástroji, náznak použití, hra na nástroj. Vyjádření tónu pohybem. Napodobení hlasu a zvuku Napodobuje obsah písni pomocí AAK, a kreslených symbolů – SymWriter.	RV, SV
Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	Adaptace na slovně vedenou hodinu muzikoterapie. Propojení náladové hudby s emocemi, poslech produkované hudby s kytarou,	SV, RV, VV

	klávesami, netradičními nástroji. Muzikomalba	
Zvládá správné dýchání, snaží se o správnou intonaci a melodii	Dechová cvičení, výslovnost, fonační, intonační a melodická cvičení. Činnost na uvolňování mluvidel a tvoření hlásek.	SV,
Doprovodí sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	Vybere ze dvou hudebních nástrojů a správně daný nástroj užije či naznačí užití. Symboly a piktogramy vztahující se k pocitům vyvolaných hudbou.	PČ

Výtvarná výchova

Umění a kultura

Ročník: 3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	Pozitivní reakce na činnosti spojené se cvičením jemné motoriky a masáže – dotyková terapie, stimulace konečků prstů, masáže prstů a dlaně. Krátké sledování činnosti. Uchopení a manipulace s předměty dlaňovým úchopem. Čmárání pěstí nebo prsty na ploše, do písku, krupice, rýže. Cvičení paže, lokte, zápěstí. Záměrné čmárání. Mačkání modelovací hmoty oběma rukama i oběma rukama střídavě. Trhání papíru na velké kusy. Mačkání materiálu na kuličky. Házení a ukládání papírové kuličky do různých nádob. Navíjení vlny na cívku, do klubka.	RV, SV, PČ

Vnímá základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary.	Otáčení se za světlem – stimulace zraku světlem, lesklými a barevnými předměty. Natahování po výrazně barevných předmětech. Roztírání barvy dlaní, prsty, houbou, štětcem. Hry s barvami.	RV, SV, PČ
Používá na elementární úrovni prostředky a postupy	Malba dlaní, prsty. Malba prstovými, temperovými barvami, práce se štětcem, houbou či jiným materiálem. Malba na tělo.	RV, SV, PČ

Výtvarná výchova

Umění a kultura

Ročník: 6. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Cvičení dlaní a prstů obou rukou. Tvoření špetky, úchop tužky a štětce. Napodobení kreslení svislých a vodorovných čar. Spojování dvou obrázků. Vybarvování vymezeného prostoru, jednoduchého obrazce, kruhu, trojúhelníku. Trhání papíru na malé kousky, sbírání, rovnání do misek, kelímků, krabiček. Lepení papíru na vymezenou plochu, navlékání natrhaného papíru na špejli. Trhání papíru na tenké proužky, stříhání. Práce podle slovního návodu. Navíjení provázku na cívku. Navlékání korálů na šňůrku. Překládání a stříhání látky.	RV, SV
Vnímá základní vztahy mezi barvami (barevné kontrast) a tvary.	Spontánní malba – prstem, houbou, štětcem nebo jiným materiálem. Malba na tělo.	SV

Výtvarná výchova

Umění a kultura

Ročník: 10. ročník

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Používá na elementární úrovni prostředky a postupy.	Lepení látky, papíru. Vytvoření koláže z různých materiálů. Práce s textiliemi, luštěninami a přírodninami. Dodržování pracovního postupu. Malba na různorodý materiál. Malba na tělo.	RV, SV
Vyjadřuje vlastní vjemy, představy a pocity.	Samostatná volba barev i materiálu. Využívání netradičních materiálů i výtvarných technik.	SV
Uplatňování vlastní fantazie a představivosti při výtvarných činnostech.	Muzikomalba – hra s barvou na velkém formátu papíru při hudbě. Tvoření dle vlastní fantazie. Vyjádření vlastních pocitů a emocí prostřednictvím tvorby.	HV, PČ

Tělesná výchova

Člověk a zdraví

Ročník: 3.

POHYBOVÁ VÝCHOVA

Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Získá kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	Adaptace a adekvátní reakce na prostředí určené k pohybovým aktivitám (pobyty v přírodě, tělocvičně, vodní prostředí...) Orientace v prostředí – seznámení se znaky, symboly, které určují pohybovou aktivitu Chůze na vytyčené místo ke cvičení	PČ, VV, SV
Zvládne podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	Příprava cvičebního úboru s dopomocí učitele Převlékání Reakce na jednoslovné pokyny k převlékání	PČ, SV

Reaguje na pokyny a povel k dané pohybové činnosti	Jednoslovné pokyny – stoj, sed, chůze, plazení, lezení na rovném terénu Koordinace pohybů při chůzi Experimentování a manipulace s drobným náčiním podle pokynů vyučujícího Jednoduché hry s míčem	PČ, SV, RV
Rozvíjí motoriku a koordinaci pohybů a poloh	Zvednutí hlavy v poloze na břiše. Převrácení se z bříška na záda a naopak. Výdrž v pozici na čtyřech Sed bez opory Lezení po čtyřech, zvedání do stoje. Krátký stoj bez opory. Samostatná chůze Nápodoba pohybů učitele v malém rozsahu (1 úkon) Reakce na jednoslovní pokyny Základní manipulace s drobným náčiním a míčem Motivační a napodobivé hry	RV, HV SV, PČ
Zvládne uvolnění a zklidnění organismu	Relaxační cvičení, masáže, prvky jógových cvičení	SV, HV

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách	Pohybový režim, vnímání pocitu při cvičení dechová cvičení, koordináční cvičení, rovnovážné postoje pohybové hry	RV, SV
Zaujímá správné základní cvičební polohy	Základní cvičební polohy, zásady správného držení těla, rozvíjení hrubé a jemné motoriky Korekční cvičení podpůrně pohybového systému, správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve	SV, RV, PČ

Zvládá jednoduchá speciální cvičení	Hry ve vodě Relaxační a uvolňovací cvičení Protahování pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehů Posilování – mezilopatkové, břišní a hýžděové, stehenní, lýtkové svaly a vzpřimovače trupu Dechová cvičení, prvky masáže a jógy, pohybová a prostorová koordinace Sluchové, zrakové a taktilní vnímání rytmu, zraková lokalizace	HV, SV

REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Získá kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	Adaptace na prostředí, pohybový režim Polohování, bazální stimulace – somatická, vestibulární stimulace a vibrační stimulace Relaxační cvičení, uvolňování spastických částí těla (cvičení na rehabilitačním míči) Výběr polohy pro odpočinek Plavání – adaptace na vodní prostředí, jednoduché hry ve vodě Indiv. a sk. cvičení, cvičení s hudbou, rytmická cvičení	RV, SV, HV
Rozvíjí motoriku a koordinaci poloh	Pozitivní vnímání změny poloh – ovládání pohybů hlavy, polohy na břicho nebo na boku s oporou o předloktí, zvedání hlavy na břicho, poloha šikmého sedu, sezení s oporou Podpora ležení Polohy ve stoji – polohování v závěsu,	SV, PČ, RV

	stojanu, houpání, využívání válce, nácvik chůze Trénování úchopu – pasivní navozování úchopu, vkládání hraček do rukou, stavění palce do opozice, stimulace hřbetu rukou a dlaně, navozování přendávání, manipulace s předměty, stimulace koordinace oko ruka	
Reaguje na pokyny k dané pohybové činnosti	Cvičební režim, režim dne – symboly, znaky, piktogramy Vytváření asociací, výběr, samostatná komunikace Pomoc při oblékání, příprava pomůcek Pohybové hry, napodobování – cvičení před zrcadlem, sledování osob v okolí Zraková, sluchová stimulace, koordinace oko ruka	RV, SV, HV, PV, VV
Snaží se o samostatný pohyb	Pozitivní vnímání pasivní stimulace, natahování se za předměty v zorném úhlu, otáčení za předměty Manipulační cvičení, změny poloh Motorický kontakt s okolím – závěsné hrazdy,	RV, SV, HV, PV, VV

	pohyblivé hračky, přenášení váhy Stimulace úchopu, hmatové stimulace	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Člověk a zdraví

Ročník: 6.

Pohybová výchova		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	Příprava cvičebního úboru na pokyn učitele Porozumění a užívání symbolů, znaků... , spojených s místem pohybové výchovy Převlékání na pohybovou činnost podle pokynů učitele Turistika, pobyt v přírodě, tělocvičně, základní plavecké dovednosti, příprava úboru, převlékání	RV, SV, PČ
Reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	Prolézání, přelézání mírných překážek dle pokynu učitele, Kutálení míče, krátká samostatné chůze, Chůze po schodech s dopomocí – nestřídání nohou	PČ, SV
Má osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorou orientaci podle individuálních předpokladů	Nápodobá více pohybů za sebou Reakce na více pokynů ve větě Základní manipulace s drobným náčiním a míčem Samostatná chůze k předmětu a jeho uchopení. Přenášení předmětu z místa na místo.	PČ, SV

	Náznak kopnutí do míče Motivační a napodobivé hry Chůze, běh po nakloněné rovině a nerovném terénu	
Má osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorou orientaci podle individuálních předpokladů	Orientace v prostředí – znaky, symboly. Pohybové hry, průpravné hry, Směrová orientace, povely, pokyny: Chůze na vytyčené místo podle instrukcí učitele Znalost míst s tělocvičným náčiním a nářadím Znalost pohybu směrem nahoru, dolů Dodržování vytyčeného směru pohybu	RV, SV, HV, PČ
Rozvíjí motoriku a koordinaci pohybů a poloh	Koordinace pohybů při běhu, plazení, lezení, chůzi: pohybové hry, vycházky do okolí školy	SV, HV
Zvládá uvolnění a zklidnění organismu	Naprosté uvolnění při relaxačních cvičeních, masáží a prvcích jógových cvičení	SV

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách	Pohybový režim, vnímání pocitů při cvičení, zásady správného držení těla. Korekční cvičení podpůrně pohybového systému – správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve. Protahování šíjových, prsních a bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen. Protahování pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech.	SV
Zaujímá správné základní cvičební polohy.	Dechová cvičení, koordinační cvičení. Základní cvičební polohy.	SV
Zvládá jednoduchá speciální cvičení	S dopomocí: dechová cvičení, rovnovážné postoje. Plavání – hry ve vodě, plavání s pomocí různých pomůcek. Prvky masáží, jógy, relaxační cvičení. Pohybová a prostorová koordinace. Sluchové, zrakové a taktilní vnímání rytmu. Zraková lokalizace.	SV, HV

REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Získá kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	Adaptace na prostředí, adaptace na vodní prostředí, pohybový režim. Samostatný výběr pohybové aktivity ze dvou a více možností.	RV, SV, HV
Rozvíjí motoriku a koordinaci poloh	Spolupráce při pohybových aktivitách: Bazální stimulace – somatické, vestibulární, vibrační. Polohování. Cvičení na míčích. Skupinová cvičení, cvičení s hudbou, rytmická cvičení. Relaxační cvičení.	RV, SV, HV
Snaží se o samostatný pohyb	Cvičení na regulaci svalového napětí. Ovládání pohybů hlavy, postavení hlavy v ose, adaptace na límec, opěrku. Polohy na břicho a na boku s oporou o předloktí. Udržení hlavy v poloze na břicho. Podpora sedu a hlavy – sed s oporou o tělo učitele, poloha šikmého sedu, podpora sedu houpáním (rovnováha), podpora aktivního sedu ve vozíku, sedačce, vzpřímené sezení. Přenášení váhy – využití opory o horní končetiny. podpora lezení - poloha v kleku na čtyřech, poloha ve vzpřímeném kleku, poloha v nakročeném kleku, koordinované lezení. Polohy ve stoji – polohování v závěsu, v „klokánku“, ve stojanu, opora dolních končetin, abdukční držení, využívání válce,	RV, SV, HV, PČ

	nácvik chůze s oporou, s dopomocí, samostatný pohyb. Opření paží o postranice. Využití více úchopů pro manipulaci s předměty.	
Zvládá podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	Cvičební režim: aktivní spolupráce při svlékání, oblékání – samostatné alespoň jeden úkon. Spolupráce při přípravě náčiní, náradí. Využití symbolů, znaků, piktogramů v režimu dne. Pohybové hry, napodobování, cvičení před zrcadlem, zraková a sluchová stimulace.	RV, SV, HV, PČ
Reaguje na pokyny k dané pohybové činnosti	Vhodná poloha pro manipulaci, manipulační cvičení vleže, vsedě. Změny poloh: otáčení, stimulace svalového tonu – uvolňování, posilování. Motorický kontakt s okolím – závěsné hrazdy, pohyblivé hračky, sahání po hračkách v poloze na břiše. Náznak lezení – přenášení váhy, využití opěrné a manipulační ruky. Manipulace s předměty, využití kompenzačních pomůcek – pasivní navozování úchopu, vkládání hraček do rukou, stavění palce do opozice, stimulace hřbetu rukou a dlaně, navozování předávání z ruky do ruky. Stimulace koordinace oko ruka, hmatové stimulace, dlaňový úchop, klešťový úchop.	RV, SV, HV, PČ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Člověk a zdraví

Ročník: 10.

POHYBOVÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Získá kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	Pohyb v různých prostředích, motivační hry	SV, HV
Zvládá podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	Oblékání, svlékání, úklid, příprava náradí, náčiní, výběr oblečení	PČ, RV
Reaguje na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	Povely, pokyny, symboly	RV
Má osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	Samostatné rozlišování a překonávání překážek v terénu, pohyb na vyvýšené ploše, v terénu. Skákání snožmo, hod míčem, jízda na odrážedle, stoj na jedné noze, střídání nohou ze schodů, přednostní používání jedné ruky, chůze po špičkách, náznak chycení hozeného míče. Házení míče směrem k osobě. Skok na jedné noze. Orientace – pohyb ve vymezeném prostoru. Znalost uložení tělocvičného náčiní, samostatná příprava. Orientace podle šipek. Povely, znaky, symboly, směrová orientace.	RV
Rozvíjí motoriku a koordinaci pohybů a	Koordináční cvičení, rovnovážná cvičení,	HV

poloh	pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní	
Zvládá uvolnění a zklidnění organismu	Relaxační cvičení, masáže, prvky jógových cvičení	SV, HV

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zaujímá správné základní cvičební polohy	Vytrvalost při cvičení na prevenci a korekci zdravotního oslabení. Základní termíny osvojených činností. Soustředění na cvičení.	
Zvládá jednoduchá speciální cvičení	Protahovací a posilovací cvičení. Napodobování, vlastní provádění cvičení pod kontrolou učitele. Dechová cvičení, plavání, hry ve vodě, prvky masáže a jógy. Relaxační cvičení, pohybová a prostorová koordinace. Sluchové, zrakové a taktilní vnímání rytmu. Zraková lokalizace.	SV
Zvládá základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	Rozvíjení jemné a hrubé motoriky podle instrukcí učitele, podle schémat.	RV, SV, PČ

REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Získá kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	Aktivní účast na pohybových aktivitách, vlastní výběr pohybové aktivity. Adaptace na prostředí, adaptace na vodní prostředí. Pohybový režim. Bazální stimulace – somatické, vestibulární, vibrační. Cvičení na míčích, skupinová cvičení, cvičení s hudbou, rytmická cvičení.	RV, SV, HV
Rozvíjí motoriku a koordinaci poloh	Cvičení na regulaci svalového napětí. Ovládání pohybů hlavy, postavení hlavy v ose, adaptace na límec, opěrku. Polohy na břiše a na boku s oporou o předloktí. Udržení hlavy v poloze na břiše. Podpora sedu a hlavy – sed s oporou o tělo učitele, poloha šikmého sedu, podpora sedu houpáním (rovnováha), podpora aktivního sedu ve vozíku, sedačce, vzpřímené sezení. Přenášení váhy – využití opory o horní končetiny. podpora lezení - poloha v kleku na čtyřech, poloha ve vzpřímeném kleku, poloha v nakročeném kleku, koordinované lezení. Polohy ve stoji – polohování v závěsu, v „klokánku“, ve stojanu, opora dolních končetin, abdukční držení, využívání válce, nácvik chůze s oporou, s dopomocí, samostatný pohyb.	RV, SV, HV, PČ

	Opření paží o postranice. Využití více úchopů pro manipulaci s předměty.	
Zvládá podle pokynu přípravu a pohybovou činnost	Aktivní spolupráce, samostatný výběr náčiní, nářadí. Reakce na pokyny, využití alternativní komunikace. Cvičební režim, režim dne, symboly, znaky, piktogramy. Pohybové hry, napodobování, cvičení před zrcadlem, zraková a sluchová stimulace.	RV, SV, HV, PČ
Snaží se o samostatný pohyb	Účelná manipulace s náčiním, využití více výchozích poloh pro pohyb. Vhodná poloha pro manipulaci, manipulační cvičení vleže, vsedě. Změny poloh: otáčení, stimulace svalového tonu – uvolňování, posilování. Motorický kontakt s okolím – závěsné hračky, pohyblivé hračky, sahání po hračkách v poloze na břiše. Náznak lezení – přenášení váhy, využití opěrné a manipulační ruky. Manipulace s předměty, využití kompenzačních pomůcek – pasivní navozování úchopu, vkládání hraček do rukou, stavění palce do opozice, stimulace hřbetu rukou a dlaně, navozování předávání	RV, SV, HV, PČ

	z ruky do ruky. Stimulace koordinace oko ruka, hmatové stimulace, dlaňový úchop, klešťový úchop.	

Pracovní činnosti

Člověk a svět práce

Ročník: 3. ročník

Sebeobsluha		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání obouvání)	Hygienické návyky, vytváření stereotypu, osobní hygiena, spolupráce při hygieně, funkce a používání hygienických pomůcek. Akceptování umývání rukou. Vložení rukou pod tekoucí vodu, napodobení mycích pohybů. Pouštění vody (zastavení). Snaha o utření rukou i obličeje. Napodobení jednoduché činnosti – čištění zubů, česání, s pomocí používá WC, vnímá přebalování plen. Akceptace vysazování na WC. Naznačení při přebalení o kterou potřebu se jedná. Naznačení malé potřeby. Hlášení potřeby dospělému. Nastavení nohy k obouvání boty, natáhnutí ruky k rukávu, sundání ponožky. Fixace pohledem části oblečení a obutí. Rozepínání zipu, zouvání bot nohou, rukou. Nastavení nohy k obouvání. Vyzutí bot nohou.	RV, TV

	Nastavení rukou k oblékání. Hledání rukávového otvoru. Svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, skládání a uskládání, obouvání, zouvání a šněrování bot.	
Dodržuje klid a čistotu při stravování	Napodobení jednoduchých pohybů – tleskání, mávání, míchání lžící. Spolupráce při krmení, pití z hrnku s pomocí, jí rukama, samostatně vkládá do pusy kousky potravy. Snaha držet kelímek, pití z kelímku. Přijmutí jídle ze lžice. Sezení po krátký časový úsek u stolu. Držení lahve při pití. Použije ubrousek. Odnášení použitého nádobí. Poznání svých předmětů a části oblečení. Fixace zrakem či sluchem předmětu při jeho přemísťování. Rozpoznání místa ke stravování a převlékání.	RV, SV
Práce s drobným materiálem		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Použití různého materiálu. Uchopení materiálu dlaňovým úchopem. Zmačkání papír do kuličky, vyvážení válečků z modelovací hmoty	RV

	Vnímání práce s materiálem, utváření stereotypů pro jednotlivé pracovní postupy, třídění materiálů.	
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vnímání vlastnosti materiálu, Akceptace pracovních pomůcek, vnímání funkce a požití jednoduchých pracovních pomůcek. Lidové zvyky a tradice. S pomocí sbírá materiál a přírodniny pro tvorbu	SV
Práce s montáží a demontáží		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	Uchopení předmětu, popotahování většího předmětu. Manipulace s kostkami a jednoduchými předměty. Napodobení ukládání kostek do krabice. Dlaňový úchop, bouchání do předmětu, stimulace prstů, podávání předmětů z ruky do ruky, klešťový úchop. Třízení podle různých kritérií, Stavění komínu o třech kostkách. Trhání papíru, nácvik stříhání	RV, SV

Pěstitelské práce		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	Roční období, znaky přírody v jednotlivých ročních obdobích, symboly počasí.	RV, SV
Pěstuje, ošetřuje a pečuje o nenáročné pokojové i užitkové květiny	Pokojové rostliny ve třídě, ve škole, rostliny v přírodě.	RV
Práce v domácnosti		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Připraví jednoduchý pokrm podle pokynů	Rozlišování různých pochutin – sladké, slané, studené, teplé. Různé druhy potravin – pečivo, sladkosti, zelenina, ovoce apod.	RV, SV
Provádí drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	Napodobení užívání domácích předmětů – zametání, míchání, krájení, mytí drobného nádobí s dopomocí. Drobné domácí práce – úklid po svačině, obědě, utírání stolů s fyzickou dopomocí. Třídění třech prvků nádobí a příborů (hrnek, talíř, lžíce). Diferenciace předmětů, obrázků, fotografií. Používání předmětů pro činnosti v domácnosti, pracovní postupy, vytváření stereotypů.	
Prostře stůl pro běžné stolování	Rozlišení vlastního talíře, sed u stolu po dobu jídla.	RV, SV

	Vytvoření stereotypní návyků při stolování.	

Pracovní činnosti

Člověk a svět práce

Ročník: 6. ročník

Sebeobsluha		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Dodržuje klid a čistotu při stravování	Stolování a stravování, nácvik samostatného stolování. Jí samostatně lžící. Saje z plastické slámky. Fixace zrakem či sluchem předmětu při jeho přemísťování. Diferenciace předmětů určených ke stolování. Čistota při stravování. Rozpoznání místa ke stravování a převlékání. Napodobení pohybů pro úklid pracovní plochy. Chystání a úklid použitého nádobí. Utírání pracovní plochy.	RV, SV
Umí použít příbor	Výběr částí příboru dle slovního vedení, používání lžice, napichování na vidličku, použití nože. Namazání chleba s pomocí. Naznačení krájení.	RV
Zvládá základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání obouvání)	Hygienické návyky, vytváření stereotypu, osobní hygiena, spolupráce při hygieně, funkce a používání hygienických pomůcek.	SV, TV

	Napodobení jednoduché činnosti – čištění zubů, česání, s pomocí používá WC, vnímá přebalování plen. Naznačení při přebalení o kterou potřebu se jedná. Otevírání dveří za kliku. Naznačení malé potřeby. Hlášení potřeby dospělému. Samostatné odcházení na WC, vysvlékání, oblékání. Umytí rukou pod tekoucí vodou (zapnutí a vypnutí vody) Namydlení rukou. Umývání pusy. Vysmrkání po upozornění. Nastavení nohy k obouvání boty, natáhnutí ruky k rukávu, sundání ponožky. Pozná svoje předměty a části oblečení Fixace pohledem části oblečení a obutí. Rozepínání zipu, zouvání bot nohou, rukou. Zapnutí bot na suchý zip. Rozepnutí lehce chodících chodníků na oblečení. Rozvázání mašličky na botech. Akceptace změn počasí, střídání oblečení a doplňků. Svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, skládání a uskládání, obouvání, zouvání a šněrování bot. Obracení oblečení s pomocí. Základní stereotypy při převlékání.	

Práce s drobným materiálem		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Nácvik špetkového úchopu Provádění jednotlivých fází pracovního úkonu se slovním vedením či dopomocí. Listování v knize, obrací více listů za sebou. Nácvik navlékání na jehlu a nit, nalepování papíru na vymezený prostor, třídí, pozoruje činnost. Vlastnosti materiálu a jeho použití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie), jednoduché pracovní postupy a techniky.	SV, VV
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Zapichování špejle do modelovací hmoty. Roztrhne papír. Úchopy materiálů, fixace zrakem Lidové zvyky, tradice a řemesla, užití některé jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů. S pomocí sbírá materiál a přírodniny pro tvorbu.	RV, VV
Udržovat pracovní místo v čistotě	Podíl na chystání a uklízení pracovních pomůcek. Naučené jednoduché pracovní postupy. Naznačuje krájení.	RV
Práce s montáží a demontáží		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a	Uchopení předmětu pomocí palce a prstů – špetkový úchop.	RV, VV

konstruktivními hrami	Manipulace s vypínači osvětlení. Navlékání kruhů na trn. Montáž a demontáž, manipulace s jednoduchými předměty. Sejmutí víčka bez závitů Podle předlohy složí jednoduchý obrázek. Postavení komínu ze čtyř kostek. Roztrhnutí papíru na dvě poloviny. Přeložení papíru, přeložení papíru na polovinu stříhání s dopomocí. Práce s konstruktivními hrami, skládačky puzzle kostky. Práce s předlohou a slovním vedením, práce s plánkem. Práce se stavebnicemi prostorovými, konstrukčními.	
Pěstitelské práce		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Pěstuje, ošetřuje a pečuje o nenáročné pokojové i užitkové květiny	Pečování o pokojové rostliny – zalévání podle týdenního režimu, otírání listů, manipulace s konví na zálivku. Diferenciace pokojových a venkovních rostlin. Vnímání částí rostlin, základní podmínky pro pěstování rostlin (hlína, voda, slunce, květináč, konev). Pěstování rostlin v bytě i na zahradě. Užitkové rostliny – pěstování na zahradě, ve skleníku.	RV

Používá podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	Rozlišování pomůcek a náčiní – nůžky, lopatka, květináč, hlína, konev, hrábě. Manipulace s pomůckami a náčiním s fyzickou dopomocí. Vnímání účelnosti pomůcek a náčiní. Používání obrázkových pracovních postupů.	
Práce v domácnosti		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Provádí drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	Drobné domácí práce – mytí podlahy, mytí nádobí, praní drobného prádla. Správné používání pomůcek k úklidu, obrázkové pracovní postupy.	RV, SV
Prostře stůl pro běžné stolování	Příprava stolu ke stolování s dopomocí. Prostírání stolu – chystání talíře, příboru, papírového ubrousku. Použití nachystaných předmětů. Chování při stolování. Úklid použitého nádobí na určené místo.	RV, SV
Připraví jednoduchý pokrm podle pokynů	Výběr oblíbeného a neoblíbeného jídla. Různé druhy pokrmů. Příprava nápojů s dopomocí. Rozlišování teplého a studeného pokrmu. Příprava jednoduchého studeného pokrmu.	RV, SV

Pracovní činnosti

Člověk a svět práce

Ročník: 10. ročník

Sebeobsluha		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Udrží pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	Aktivní vnímání převlékání, krmení, pozorování chystání pomůcek. Skládání a uskládání oblečení, obouvání, zouvání, chystání předmětů ke stravování, hygieně a oblékání. Poznání svých předmětů a části oblečení, rozvázání mašličky na botách, oblékání ponožek, zapnutí boty na suchý zip. Rozpoznání místa ke stravování a převlékání. Úklid předmětů na své místo. Obracení oblečení s pomocí. Zapnutí a rozepnutí knoflíků. Obutí na správnou nohu. Prosba o pomoc při oblékání. Správné určení či vnímání oblečení v různém počasí a jeho akceptace.	RV
Dodržuje klid a čistotu při stravování	Spolupráce při krmení, pití z hrnku s pomocí, Použití rukou při jídle. Kouše stravu. Bez pomoci pije z hrníčku Samostatné vkládání do pusy kousky potravy. Jí samostatně lžící. Výběr částí příboru, dle slovního vedení.	SV

	Z konvice si nalije do hrníčku. Krájí jídlo s dopomocí. Namýdlení rukou. Umývání pusy. Vysmrkání po upozornění. Odhadnutí, kdy je nutno si umýt ruce (po příchodu, před jídlem, špinavá pusa)	
Práce s drobným materiálem		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Pracovat dle slovního návodu	Práce podle slovních pokynů, podpořená vizuální oporou. Naznačí zavázání uzle	SV
Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Stereotypní činnost při úklidu, spojení pomůcek s daným úkonem. Našroubování matky na šroubek, přestřihnutí proužku papíru jedním stříhem (2cm), stříh po rovné čáře. Nalepování tvaru (z papíru – kolo, čtverec) z modelovací hmoty vyrobí mističku, samostatné razítkování	RV, SV
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vybírá ze dvou nabízených aktivit při práci s netradičními materiály. S pomocí sbírá materiál a přírodniny pro tvorbu	VV
Udržovat pracovní místo v čistotě	Vnímání, kde se nacházejí některé pracovní pomůcky.	RV, VV
Práce s montáží a demontáží		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	Uchopení předmětu palcem a ukazovákem – pinzetový úchop. Navlékání korálů na trn. Odšroubování vršku krabíčky od krému,	RV, SV

	vyfukování bublin z bublifuku. Rozbalení bonbonu. Práce s plošnými stavebnicemi, konstrukčními stavebnicemi, Práce s předlohou a slovním vedením, práce s plánkem. Složí útvar s šesti kusů. Montáž a demontáž, stavebnice a konstruktivní hry.	
Pěstitelské práce		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Pěstuje, ošetřuje a pečuje o nenáročné pokojové i užitkové květiny	Péče o svěřenou rostlinu v bytě, ve třídě, na zahradě, ve skleníku.	RV, SV
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	Naučené stereotypy při práci, bezpečnosti při práci na zahradě s pracovním náčiním. Bezpečnost práce, možnosti úrazu při nesprávné manipulaci. Použití ochranných pracovních pomůcek pro práci na zahradě.	RV, SV
Práce v domácnosti		
Očekávaný výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Provádí drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	Drobné domácí práce – mytí podlahy, mytí nádobí, praní drobného prádla. Správné používání pomůcek k úklidu, obrázkové pracovní postupy.	RV, SV

Prostře stůl pro běžné stolování	Zásady stolování, orientace v náčiní a nádobí. Souslednost v pokrmech. Použití ubrousku, příprava pohoštění.	RV, SV
Zvládne nákup a uložení základních potravin	Nakupování v samoobsluze s doprovodem učitele. Sepisování nákupu (využití AAK). Manipulace s penězi (mince, bankovky) s dopomocí učitele. Ukládání potravin, orientace v kuchyni, třídění potravin k uložení do chladna.	RV, SV
Připraví jednoduchý pokrm podle pokynů	Orientace v kuchyni, manipulace s kuchyňským nádobím a náčiním. Využití naučených pracovních postupů, podpora obrázky, slovním pokynem. Příprava pokrmů, příprava studených a teplých nápojů, příprava jednoduchých pokrmů.	RV, SV
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	Zásady bezpečnosti při práci v domácnosti. Zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči, možnost úrazu při nesprávné manipulaci, ošetření úrazu.	RV

Pravidla pro hodnocení žáků

Vzhledem k tomu, že u žáků s těžkým mentálním postižením se pokrok ve vzdělávání projevuje po delší době, je přístupováno ke klasifikaci a hodnocení především jako k motivačnímu a výchovnému prostředku. Při klasifikaci a hodnocení je nutné přihlížet ke stupni mentálního postižení, zdravotnímu postižení, sociálnímu zázemí žáka. Hodnotí se individuální pokrok žáka.

Žáci mohou být během školního roku klasifikováni známkou, pokud významu známky rozumí, je pro ně klasifikace známkou motivační nebo jsou na toto hodnocení zvyklí z předešlého vzdělávání. V pololetí je vydáno vysvědčení, které obsahuje formalizované slovní hodnocení a je doplněno o širší slovní hodnocení.

Zásady hodnocení

- hodnocení je nedílnou součástí vzdělávacího procesu,
- hodnocení se provádí průběžně,
- cílem hodnocení je poskytnout žákovi i rodiči zpětnou vazbu,
- předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s očekávanými výstupy ŠVP pro speciální vzdělávání,
- žáci jsou hodnoceni ve všech předmětech,
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení, pokud je to v jejich schopnostech,
- chování žáků se nehodnotí, v případě nevhodného chování je žákům uděleno napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele nebo důtka ředitele školy.

Kritéria hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů,
- úroveň získaných dovedností a schopností
- vynaložené úsilí a snaha,
- schopnost aplikovat poznatky v praktických situacích,
- soustředění na práci a schopnost vykonávat činnost smysluplně,
- změny v chování, postojích a dovednostech v souladu s očekávanými výstupy a klíčovými kompetencemi.

Předmět	Stupně hodnocení				
	1	2	3	4	5
Rozumová výchova	Zvládá samostatně	zvládá s mírnou dopomocí	zvládá s pomocí	Zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Smyslová výchova	Zvládá samostatně	zvládá s mírnou dopomocí	zvládá s pomocí	Zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Zvládá samostatně	zvládá s mírnou dopomocí	zvládá s pomocí	Zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Výtvarná výchova	Zvládá samostatně	zvládá s mírnou dopomocí	zvládá s pomocí	Zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Tělesná výchova	Zvládá samostatně	zvládá s mírnou dopomocí	zvládá s pomocí	Zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Pracovní činnosti	Zvládá samostatně	zvládá s mírnou dopomocí	zvládá s pomocí	Zvládá pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Rozumová výchova

Rozumová výchova má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím. Prostředkem vzdělávání není psané slovo a často ani mluvená řeč. Jsou využívány různé formy augmentativní a alternativní komunikace, které vedou k osvojení dovedností dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu jistoty a bezpečí, který kontakt se sociálním okolím přináší.

Rozvíjení komunikačních dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volných vlastností žáků. Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná, jsou určeny Augmentativní a alternativní komunikační systémy. Tyto systémy napomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívat se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty. Využití netradičních speciálních metod a technik umožňuje žákům přístup ke vzdělání a jeho zvládnutí v rámci individuálních možností.

Časové a obsahové vymezení předmětu

Předmět Rozumová výchova se skládá ze dvou částí samotné rozumové výchovy a řečové výchovy, nebo můžeme říci komunikace v obecnějším významu.

Rozumová výchova je rozdělena na tematické okruhy:

- rozvíjení poznávacích schopností,
- rozvíjení logického myšlení a paměti,
- rozvíjení grafických schopností,
- rozvíjení komunikačních dovedností.

Předmět se vyučuje na obou stupních školy v časové dotaci 1. – 10. ročník 5 hodin týdně. Využívány jsou především kmenové třídy a herna. Rozumová výchova zahrnuje i pobyt v okolí školy, návštěvy kina, divadla, knihovny a exkurze. Důraz je kladen na prožitek a využívání co nejvíce smyslů při poznávání okolního světa.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Smyslová výchova

Vyučovací předmět smyslová výchova je rozdělen do pěti okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Smyslová výchova, která systematicky procvičuje zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání, hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci vždy v konkrétních situacích.

Smyslová výchova je rozdělena do těchto okruhů:

- rozvíjení sluchového vnímání,
- rozvíjení zrakového vnímání,
- rozvíjení hmatového vnímání,
- prostorová a směrová orientace,
- rozvíjení čichového a chuťového vnímání.

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu

Obsah předmětu tvoří uspokojování základních potřeb, upevňování stravovacích návyků, orientace v nejbližším okolí. Dále se u žáka vytváří základní schopnosti manipulace s předměty. Učí rozlišovat okolní předměty podle barev, tvaru, velikosti, zvuku, chuti.

Předmět se vyučuje na obou stupních školy v časové dotaci 1. – 10. ročník 4 hodiny týdně. Výuka předmětu probíhá zpravidla v kmenových třídách. Méně často potom mimo budovu v blízkém okolí školy. Dále jsou využívány prostory herny a multisenzorické místnosti.

Při výuce je podstatný prožitek žáka, získávání zkušeností. Klademe důraz na individuální pomoc a podporu žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Rozvíjí estetické cítění, přispívá ke kultivaci, motivaci, rehabilitaci a relaxaci žáků. Hudební výchova podporuje u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost a schopnost emocionálního prožívání hudby. Hudební činnosti rozvíjejí sluch a motoriku žáků a tím podporují rozvoj komunikačních dovedností. Dále se podílí na regulaci emocí a napětí, přispívá k celkové relaxaci a koncentraci pozornosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova je realizována ve všech ročnících a má úzkou vazbu ke všem předmětům. Rozvíjí estetické cítění, přispívá ke kultivaci, motivaci, rehabilitaci a relaxaci žáků. Hudební výchova podporuje u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost a schopnost emocionálního prožívání hudby. Hudební činnosti rozvíjejí sluch a motoriku žáků a tím podporují rozvoj komunikačních dovedností. Dále se podílí na regulaci emocí a napětí, přispívá k celkové relaxaci a koncentraci pozornosti.

Předmět se vyučuje na obou stupních školy v časové dotaci 1. – 10. ročník 1 hodina týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách daného ročníku, v herně, ale v rámci obohacení zážitků z estetického a kulturního života společnosti žáci navštěvují i kulturní akce města, koncerty. Zážitky z těchto akcí učivo zpestřují a obohacují. Zároveň se žáci učí své dovednosti prezentovat veřejně na různých soutěžích, akcích a vystoupeních pro veřejnost. Forma výuky většinou probíhá ve skupinách i individuálně s pomocí. Žáci se mohou, v rámci prvků výuky muzikoterapie a hudebně pohybových činností, přemístit a využívat relaxační místnost.

Hudební výchova obsahuje tato témata:

- vokální a instrumentální činnosti,
- poslechové činnosti,
- hudebně pohybové činnosti.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Předmět výtvarná výchova přispívá k rozvoji tvořivých schopností a dovedností, rozvíjí estetické cítění, přispívá ke kultivaci, motivaci a relaxaci žáků. Pomáhá vyjadřovat emoce a dává průchod přirozené aktivitě. Podporuje u žáků kladný vztah k umění. Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení tvořivosti a estetickému cítění. Je třeba navozovat takové činnosti, ve kterých budou žáci úspěšní. Má rehabilitační a relaxační význam, naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Prostřednictvím výuky je možné přiblížit žákům výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání.

Časové a obsahové vymezení předmětu

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět výtvarná výchova se realizuje na obou stupních školy a má úzkou vazbu ke všem předmětům.

Předmět se vyučuje na obou stupních školy v časové dotaci 1. – 10. ročník 1 hodina týdně. Obsahuje práci na ploše i v prostoru. Kresbu různými nástroji, malbu na rozličné materiály. Žáci se učí vyjadřovat vlastní vjemy a pocity.

Výuka probíhá v kmenové třídě, herně, ale i v okolí školy. Součástí výuky jsou příležitostné návštěvy výstav či jiných akcí pořádaných školou, nebo jinými subjekty. Při výuce převažují praktická cvičení.

Výtvarná výchova obsahuje tato témata:

- práce na ploše v prostoru,
- manipulace s objekty,
- kresba,
- prostorová tvorba,
- práce s různými materiály,
- netradiční výtvarné techniky.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Vyučovací předmět tělesná výchova je rozdělen do tří okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. **Tělesná výchova** rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje rozvíjení zdravotních předpokladů pohybových možností.

Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonávání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti. Pohybová činnost tvoří základ rozvoje psychických procesů. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových dovedností, spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení.

Tělesná výchova je rozdělena do tří oblastí:

- pohybová výchova,
- rehabilitační tělesná výchova,
- zdravotní tělesná výchova.

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu

Zdravotní tělesná výchova aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost. Zaměření musí odpovídat jejich fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifice postižení. U žáků s těžkým mentálním postižením, u kterých je vzhledem k závažnosti postižení výrazně omezená hybnost, se zařazuje jako alternativa ke Zdravotní tělesné výchově **Rehabilitační tělesná výchova**. Jejím úkolem je prostřednictvím pohybových aktivit přispívat k rozvíjení hybnosti žáků s nejtěžším postižením a tím současně rozvíjet i jejich rozumové schopnosti.

Předmět se vyučuje na obou stupních školy v časové dotaci 1. – 10. ročník 6 hodin týdně. Výuka předmětu probíhá zpravidla v kmenových třídách a tělocvičně. Dále jsou využívány prostory herny, multisenzorické místnosti a rehabilitační místnosti.

Klademe důraz na individuální pomoc a podporu žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Předmět pracovní činnosti zahrnuje pracovní aktivity, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností. Jednotlivé činnosti jsou koncipovány tak, aby respektovaly výrazné opoždění psychomotorického vývoje žáků. Žáci získávají základní hygienické a sebeobslužné návyky, rozvíjí motoriku, získávají základní manuální zručnost a pracovní dovednosti. Velkou úlohu hraje vnímání radostných prožitků z pracovních činností, které pomáhají seberealizaci.

Při výtvarné činnosti dochází k rozvíjení tvořivosti při osobitém způsobu vidění světa.

Výtvarná výchova pomáhá k všestrannému prohlubování senzibility žáka, k vyjádřování emocí a dává průchod přirozené aktivitě.

Obsahové časové a organizační vymezení předmětu

Pracovní a výtvarná výchova je obsahově rozdělena na tematické okruhy:

- sebeobsluha,
- práce s drobným materiálem,
- práce montážní a demontážní,
- pěstitelské práce,
- práce v domácnosti.

Předmět se vyučuje na obou stupních školy v časové dotaci 1. – 10. ročník 2 hodin týdně. Pracovní činnosti jsou posíleny o disponibilní hodiny v rozsahu 1 hodina v 1. – 3. ročníku, 2 hodiny ve 4. - 7. ročníku a 3 hodiny v 8. - 10 ročníku. Výuka probíhá téměř ve všech prostorách školy i mimo ni. Zahrnuje především praktická cvičení. Důraz je kladen na individuální přístup. K zajištění výuky je využíváno asistentů pedagoga.

Část II – Pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Učební plán (II. díl) I. a II. stupeň													
Vzdělávací předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10	Minimální dotace	celkem
Rozumová výchova	RV	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	50
Smyslová výchova	SV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	40
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
Výtvarná výchova	VV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
Tělesná výchova	TV	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	60
Pracovní činnosti	PČ	2+1	2+1	2+1	2+2	2+2	2+2	2+2	2+3	2+3	2+3	20+20	40
Celkem vyučovacích hodin		20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	190+20	210